
Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda

2119 Pécel, Kossuth tér 7.

Tel./fax: 06-28/547-300 • Igazgató: 06-28-547-301 • Óvoda: 06-28-788-524

OM: 032392

E-mail: szekai@szerzsebet.sulinet.hu • Honlap: pecel.ekif.hu

Pedagógiai program

Mottó: „Ez a világ olyan, mint egy puzzle. Ha egymás mellé kerülünk, Isten országa kezd kirajzolódni, de csak akkor, ha bele tudunk simulni egymás 'hajlataiba'. Ez csak összefogásban valósulhat meg, ha mindenki tudatosan vállalja, hogy a másikra is szükség van- legyen bármilyen kicsi darabka – ahhoz, hogy teljes legyen a mozaik.”

(Böjte Csaba)

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	7
1.1 Az intézmény küldetésnyilatkozata	7
1.1.1. Az intézmény rövid története.....	7
1.1.2. Küldetésnyilatkozata	8
1.2 A pedagógiai program törvényi háttere.....	12
1.3 Az intézmény működésének törvényi alapja: Alapító Okirat	13
1.4. A nevelést-oktatást meghatározó külső körülmények.....	14
1.4.1. Makrokörnyezet	14
1.4.2. Mikrokörnyezet	15
2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái	20
2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép.....	21
2.1.1 Bevezetés.....	21
2.1.2. Katolikus gyermekkép	22
2.1.3. Katolikus óvodakép	23
2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai	26
2.2.1. Hitre nevelés erősítése.....	26
2.2.2. Egészséges életmód alakítása	27
2.2.3. Ézelmi nevelés és szocializáció biztosítása.....	29
2.2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	31
2.2.5. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése	33
2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei	34
2.3.1. Személyi feltételek	34
2.3.2. Tárgyi feltételek.....	35
2.3.3. Az óvodai élet megszervezése.....	35
2.3.4. Az óvoda kapcsolatai	42
2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	43
2.4.1. Hitre nevelés.....	43
2.4.2. Játék.....	46
2.4.3. Verselés, mesélés	48
2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	50
2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	52
2.4.6. Mozgás.....	53
2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése.....	54
2.4.8. Munka jellegű tevékenységek	56
2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	58
2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	59
2.6. Gyermekevédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	61

Pedagógiai Program

---

3. Az iskola nevelési programja	64
3.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	65
3.1.1 Keresztény értékrend kialakítása	65
3.1.2 Nemzeti értékeink, hagyományaink tisztelete, megismerése, ápolása	66
3.1.3 Családi életre való nevelés	67
3.1.4 Színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás.....	68
3.1.5 Közösségformálás.....	69
3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	70
3.2.1. Elvi alapok és általános feladatok.....	70
3.2.2 Életkor szerinti feladatok.....	73
3.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	74
3.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai	74
3.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	77
3.4. Az intézmény környezeti nevelési programja	81
3.4.1. Környezeti nevelés alapelve, célja, területei.....	81
3.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	85
3.5.1. Elvi alapok.....	85
3. 5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	85
3.5.3. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	87
3.5.4 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai.....	90
3.5.5. Az iskolaotthon, napközi, tanulószoba	96
3.5.6. Iskolai sportkör:.....	98
3.5.7. Szakkörök:.....	98
3.5.8. Versenyek, vetélkedők, bemutatók.....	99
3.5.9. Tanulmányi kirándulások:.....	99
3.5.10. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	99
3.5.11. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....	100
3.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	102
3.6.1 A pedagógus feladatai és hatásköre.....	102
3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	104
3.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	105
3.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	105
3.7.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	107
3.7.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	110
3.7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	111
3.7.5 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	113
3.8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	116
3.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	117

Pedagógiai Program

3.9.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	117
3.9.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	118
3.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	123
3.10.1. A vizsgaszabályzat célja	123
3.10.2. A vizsgaszabályzat hatálya	123
3.10.3. A 8. osztályos tanulók félévi és a 4. és 6. osztály év végi vizsgájára.....	124
3.10.4. Az osztályozóvizsga rendje	127
3.10.5. Különbözeti vizsga	128
3.10.6 Javítóvizsga.....	128
3.10.7. Pótló vizsga.....	128
3.10.8. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	129
3.10.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei.....	129
3.10.10. Írásbeli vizsgák általános szabályai.....	130
3.10.11. A szóbeli vizsga általános szabályai	130
3.10.12. A vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelés rendje	131
3.10.13. A vizsgák eredményének kihirdetése	132
3.10.14. . A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása	132
3.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	133
3.11.1.Tanulók átvétele másik iskolából	133
3.11.2. Az iskolaváltás elutasítása	134
3.12. A felvételi eljárás különös szabályai	134
4. Az intézmény helyi tanterve.....	136
4.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	137
4.2 A választott kerettanterv feletti óraszám.....	141
4.2.1. Kerettanterv feletti óraszámok elosztása.....	141
4.2.2. A képzés jellemzői	143
4.2.3. A nem szakrendszerű oktatás.....	144
4.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	146
4.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	147
4.4.1. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam.....	147
4.4.2. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	153
4.4.3. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	154
4.4.4. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam.....	155
4.4.5. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	164
4.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	165
4.5 Mindennapos testnevelés	166
4.5.1. Célja	166
4.5.2. Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok:	167

Pedagógiai Program

4.5.3. Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások:	167
4.5.4. Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei:	167
4.5.5. A mindennapos testnevelés programja	170
4.5.6. Várható eredmények.....	170
4.5.7. Értékelés	171
4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai.....	171
4.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	172
4.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	178
4.8.1. A követelményrendszer	178
4.8.2. Tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése	178
4.8.3. Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése.....	196
4.8.4. Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei	198
4.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	201
4.10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	201
4.10.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:	202
4.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	210
4.11.1 A magatartás értékelésének elvei	210
4.11.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	212
4.11.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	214
4.11.4. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések	215
5. Legitimációs záradék	217
5.1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	217
5.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	217
5.3. A pedagógiai program módosítása.....	217
5.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	218
5.5. A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása.....	219
5.6. Legitimációs záradék a 2. fejezethez	220
5.7. A Pedagógiai Program elfogadása és véleményezése.....	221

1.Bevezető

1.1 Az intézmény küldetésnyilatkozata

1.1.1. Az intézmény rövid története

Iskolánk, a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola, városunk egyik egyházi közoktatási intézménye.

Intézményünk alapítója a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulata.

A nővérek 1921. augusztus 31-én telepedtek le Pécelen, amikor a Korányi kastélyt megvásárolva létrehozták a Szent Erzsébet Gyermekotthont s ezzel megkezdték áldott munkájukat településünkön. Tevékenységük második évében engedélyt kaptak egy összevont osztály beindítására, amelyben elsőtől hatodik osztályig egy nővér foglalkozott a gyermekekkel. 1936-tól már külön tanultak az alsós és felsős gyermekek két nővér keze alatt. Így volt ez egészen 1945-ig, amikor a 6 osztályos katolikus elemi iskola olyan súlyos háborús károkat szenvedett, hogy csak a fiú tanulók számára maradt hely. Az irgalmas nővérek átvették az összes katolikus leány növendéket. Ekkor az addigi 2 tanulócsoporthelyett 5 önálló osztály tanítását kellett megoldani (az 5-8. osztály összevont csoportot alkotott).

A háború után kialakult helyzet sok mindent megváltoztatott az intézet életében. Új tantermekről, nevelőkről kellett gondoskodni, át kellett rendezni az épületeket, hiszen csak 2 tanteremben folyt a tanítás 14-15 évig, a községből befogadott leányok tanításához pedig 5-6 tanterem kellett. A háborút átvészelt gyerekek fizikailag is, idegileg is rossz állapotban voltak. Kellott a gyógyító szeretet az iskolában is. 1945/46-ban – egy kivétellel – még minden osztályt irgalmas nővér tanított.

A gyerekek szabadtéren tartott szép ünnepséggel zárták a tanévet, gyönyörű kiállítást rendeztek munkáikkal.

Néhány nappal ezután megtörtént az államosítás. A nővérek el kellett hagyni Pécelt.

1993. szeptemberében a Vincés Nővérek által 1929-ben emelt épületszárnyban újra megkezdődött a római katolikus gyermekek tanítása. Az iskola a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola nevet kapta. A tantestület (nővérek és világi pedagógusok) – a nővérek vezetése alatt – és azok szellemiségében a tündöklés helyett szolgálni akarnak, a kevélykedés helyett alázatot mutatnak. Céljuk, hogy szeretet és békesség költözzék be a régi falak közé, valamint saját lelkükbe, hisz rájuk bízott a legdrágább emberi kincs; a gyermeki lélek és értelem formálása.

2005. augusztus 24-én a Váci Egyházmegye Ordináriusa átvette intézményünk fenntartását az egész vagyonnal a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulatától. Ezen a napon új Alapító Okiratot készítettek, amelyet Pécel Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal jegyzője egységes szerkezet-be foglalt és az intézmény működését engedélyezte 2005. augusztus 30-i dátummal.

2009. március 12-én fenntartónk a Váci Egyházmegye Ordináriusa az iskolát többcélú közös igazgatóságú közoktatási intézménnyé alakította – vagyis új Alapító Okiratot készített. Az új intézmény neve: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola óvodával történő bővítése nagyszerű lehetőség, mivel ezáltal ez a térség lehetőséget kap arra, hogy a gyermekek a legfogékonyabb korszakukban keresztény értékrend alapján nevelkedjenek. Előny a vallását gyakorló szülő számára biztonságba tudni gyermekét a mai felgyorsult világban, és előny a katolikus iskola számára olyan iskolaérett gyerekeket fogadni, akik a családból és az óvodából tiszta keresztény értékekkel érkeznek.

1.1.2. Küldetésnyilatkozata

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben minden emberi érték teljesen kibontakozik, és

egymásba fonódik. Ez adja a katolikus óvodák és iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

Az egyház az óvodák és iskolák alapítását, fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. „A mai társadalomban (...) az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét.”²

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezte el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek.

Intézményünk a gyermekek keresztény szellemben történő oktatását, nevelését tűzték ki célul. Azt szeretnénk, ha óvodánk is és iskolánk is hasonlítana egy ideális család életéhez, ahol mindenkor a kölcsönös szeretet, megértés és megbecsülés uralkodik. Ez a légkör alkalmas arra, hogy a gyerekek a legjobban érezzék magukat, legtöbbet hozzák ki önmagukból és valódi képességeiknek megfelelően tudjanak teljesíteni.

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”³

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.⁴

Többcélú intézményünk óvodás kortól 14 éves korig vállalja a gyermekek/tanulók keresztény nevelését. A krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánjuk megvetni.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán remélhetőleg egyre több embert segíthetünk az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért nyitottak vagyunk mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda

---

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

² Katolikus Iskolák 11. oldal

³ Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

⁴ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

– iskola katolikus szellemiségét, más felekezetekből érkező családoknak tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat.

- Pedagógiai tevékenységünk:
  - keresztény értékrendre épít
  - nevelő és oktató, amelyben elsődleges a nevelés
  - fontos szerepet szán az egyházi, nemzeti és iskolai hagyományoknak

- Olyan légkört kívánunk biztosítani, ahol a szülők és a pedagógusok egy közösséget alkotnak a gyerekekkel. A nevelők úgy nevelnek, hogy tanításukkal és jó példájukkal kedvet és mintát adnak az önneveléshez.

- Az óvodai nevelés legfontosabb feladata, hogy a gyermekek az óvodás kor végére egyéni adottságaikat figyelembe véve elérjék az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintet, továbbvigyék a keresztény közösségben átélt mintát.

- A keresztény óvodai nevelés tükrében feladatunknak tekintjük a keresztény értékek követését, a hit csírájának elültetését, a gyermekek személyiségének tiszteletét, őszinte szeretetét.

- Az általános iskola feladata az általános műveltség megalapozása, a keresztény hit és a közösségi élet alapvető normáinak elsajátítása.

- Célunk, hogy a gyermekekben felébresszük a tudás megszerzésének igényét.

- A pedagógiai munkánk igényes, a változásokra nyitott, eredményes és hatékony.

- Nevelő és oktató munkánk eredményeként kreatív, kommunikatív, művelt fiatalokat képezünk.

- Fontosnak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekek olyan személyiséggé váljanak, akik hűségeselek Istenhez és

embertársaikhoz, felelősek maguk, mások és a teremtett világ iránt.

- Intézményünk, mint minden nevelési és oktatási intézmény, pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha óvodapedagógusait, tanítóit, tanárait, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat és kitűnnek a helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.⁵

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

Nevelésünkben meghatározónak tartjuk a katolikus egyház tanítását valamint Szent Gellért, a katolikus iskolák védőszentjének és Szent Erzsébet, iskolánk védőszentjének, lelkiségét, szellemiségét. A katolikus intézmény sajátossága, hogy a valóságról, a világról és az emberről alkotott keresztény felfogásra épít. Hangsúlyozni kell, hogy intézményünk nem csupán keresztény intézmény, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkezik. Nevelési tervének Krisztus az alapja.

---

⁵ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

1.2 A pedagógiai program törvényi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- Köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. törvény hatályban lévő rendelkezései
- Egyházi törvény
- A Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. módosítása a 2002. évi IX. tv.
- 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 16/2013.(II.28) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 23/2004. (VIII.27.) OM rendelet a tanulói tankönyvtámogatás és az iskola tankönyvellátás rendjéről hatályban lévő rendelkezései
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 2012. évi CXXV. törvény a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításáról

1.3 Az intézmény működésének törvényi alapja: Alapító Okirat

Az intézmény neve: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény fenntartója: Váci Egyházmegye Ordináriusa

Az alapító neve: Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulata

Az alapító címe: 1118 Budapest Ménesi út 27.

Az intézmény alapító okiratának száma, kelte: Pécel Képviselő testülete 1992. október 9.-i ülésén a 179/92. sz. határozata engedélyezte az iskola alapítását. Az új alapító okirat száma, kelte: 1515/2011 és 7/c/2012. Vác 2011. július 29.

A működési engedélyt kiadó szerv: XIV-B-045/00011-1/2012 ezen a számon adta ki a Pest Megyei Kormányhivatal

A működési engedély kelte: Budapest, 2012. január 3.

Az iskola működési területe: Pécel város és környéke

Az intézmény jogállása: Az intézmény önálló egyházi jogi személy, képviselőjét teljes hatáskörben a fenntartó által megbízott igazgató látja el.

Intézmény gazdálkodási jogköre: Az alapító okirat rendelkezése szerint gazdálkodás szempontjából önálló egyházi intézmény. Önállóan gazdálkodó egység – a Fenntartó által jóváhagyott költségvetés felett önállóan rendelkezik.

Az engedélyezett évfolyamok száma, tanulólétszám:

Többcélú közös igazgatóságú közoktatási intézmény

Nyolc évfolyammal rendelkező és 240 tanuló

Óvoda – gyermekek napközbeni ellátása 3 csoportban 75 gyermekkel.

OM azonosító: 032392

Telefon: 06-28-547-301, 06-28-547-300

Fax: 06-28-547-300

Internetes elérhetőség: web: pecel.ekif.hu

e-mail szekai@szerzsebet.sulinet.hu,

igazgato@szerzsebet.sulinet.hu

1.4. A nevelést-oktatást meghatározó külső körülmények

1.4.1. Makrokörnyezet

Pécelen intézményünk az egyedüli egyházi iskola és óvoda.

A város lakossága állandó növekedésben van, mivel sokan költöznek ki Budapestről.

A város oktatási intézményei jelenleg: 5 óvoda (1 református és 1 katolikus)

3 általános iskola (1 katolikus)

1 gimnázium

1 szakközépiskola

1 zeneiskola

A város katolikus közössége nem nagy, de éppen elegendő arra, hogy biztosítsa a 3 óvodai csoport és a 8 évfolyamos iskolánk tanulólétszámát. Az óvoda beindítása, sokkal könnyebbé tette a beiskolázást.

Intézményünkbe nemcsak a városból, hanem a környező településekről is jelentkeznek gyermekek. Az óvodába csak a helyi gyermekeket tudjuk felvenni, mert kevés a férőhely. Az iskolába a beiskolázási terület általában véve Pécel városa, Budapest XVII. kerületének rákoscsabai része, és elszórtan a szomszédos falvakból, például: Isaszeg, Gyömrő, Maglód, stb. is jönnek hozzánk tanulók.

Intézményünket választó családok szociális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik, megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló gyermekek felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A családok nagy többsége római katolikus vallású. Ezekben belül vannak, akik nem templomba járók, de a nagymamák kezdeményezésére szeretnék, ha gyermekük vallásos nevelésben részesülne, mások pedig tudatosan választják intézményünket, mert úgy látják, hogy gyermekük olyan értékeknek megfelelően nevelődik, amelyek legteljesebben biztosítják fejlődését. Ugyanakkor van egy kis réteg, akik más felekezethez tartoznak (reformátusok) vagy szekták tagjai (szabad keresztények). Kevés ateista család gyermeke is jár hozzánk.

Iskolánk biztosítja a reformátusok hitoktatását is.

A szülők kérésére felkészítjük gyermekeiket a keresztelőre, elsőáldozásra.

Mindenkire nézve kötelező a keresztény szellemiség elfogadása, gyakorlása.

Az iskola azzal válik katolikussá, hogy az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az „evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.”⁶

A pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből értékközpontú, hagyományokat tisztelő, hazájukat és a munkát szerető, művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó keresztény embereket szeretnénk nevelni.

Iskolánk hosszú és néha viharos múltja alatt, változtak a falak, az épületek, a fenntartók, de nem változott a bennük – régen és most – munkálkodó katolikus pedagógusok fő célja: keresztény szellemiséget, emberséget, tudást adni a felcseperedő polgároknak.

1.4.2. Mikrokörnyezet

A szülők elvárásai felmérés alapján intézmény egységenként

Óvoda:

- hitre nevelés, valláserkölcsi nevelés
- szeretetteljes bánásmód
- az értelem fejlesztése
- a gyermeki személyiség fejlesztése (pozitív önértékelés, erkölcsi tulajdonságok kialakítása)
- egyéni képességek fejlesztése
- az anyanyelv megfelelő elsajátítása

Általános iskola:

Nevelési cél:

- önismeret, Isten tervei szerint való formálás
- magyarságtudat kialakítása, fejlesztése
- családi életre nevelés

---

⁶ Katolikus Iskola 34. sz.

- az élet tisztelete a születéstől a halálig
- egészséges életmód
- kulturáltság
- kötelesség teljesítés
- véleményalkotás

Oktatási cél:

- kreativitás és a gondolkodási készség fejlesztése
- kiemelt testnevelés képzés
- az anyanyelvi képzés előtérbe helyezése
- kiemelt idegen nyelvi képzés
- informatikai képzés
- hátrányos helyzetű gyermekek felkarolása, differenciált fejlesztése
- sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók integrált nevelése

A tanulók elvárásai

A diákok képviselői és az osztályfőnökök visszajelzése szerint tudjuk, hogy a tanulók többsége jól érzi magát iskolánkban. Az elégedettségi vizsgálat alapján tudjuk, hogy értékelik az iskola családi légkörét, a rendet, a tisztaságot, a sok virágot. Jónak ítélik a fegyelmet, a tanítás színvonalát, az órák érdekességét, a tanári értékelést. Szeretik a kirándulásokat, mozi- és színházlátogatásokat, a kulturális műsorokat. Értékelik az intézmény élő hagyományait. Mindezekre úgy tekintenek, mint meghatározó élményekre személyiségük és keresztény felnőtté válásuk folyamatában. Igénylik, hogy az iskola életének alakításában részt vegyenek. Fontosnak tartják tanáraik szerepét világképük formálásában. Szerintük a jó pedagógus példakép, szakmailag felkészült, emberséges, igazságos és önállóságra nevel.

Az intézmény erkölcsi elvárásai

Erkölcsi elvárások a pedagógusokra vonatkozóan

A gyermekek nevelése felelős feladat. Üdvösségre nevelünk. Ahhoz, hogy a tanulók harmonikus, kellő önismerettel, fegyelemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársát szerető

emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyeneknek kell lenniük. Hiszen „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik”.⁷ Nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos, elmélyült imaélet, amelynek segítségével erőt meríthet munkájához. A nem hívő pedagógusokat is a diákok szeretetéből fakadó humánumnak kell vezérelnie.

A gyermekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető, személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen végezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen, ami az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt. Istennek kell lennie a legelső helyen az értékek sorrendjében, mert ha a sorrend megváltozik, akkor az emberkép és a világkép is torzul. A nevelőnek figyelemmel kell lennie a gyermekek életkori igényeire és sajátosságaira.

A nevelő életének összhangban kell állnia az általa és az intézmény által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen, ígéreteit tartsa meg. Konfliktusait akarja és tudja kezelni, tudjon megbocsátani és bocsánatot kérni.

Családi háttere rendezett legyen.

Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, teológiailag képzett, a gyermekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavainak és tetteinek mindig összhangban kell lenniük, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyermek számára a hamis tanúságtétel.

Intézményünkben minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát. Az új pedagógus felvételnél mindig mérlegeljük,

---

⁷ Kat. Isk. 78

milyen feladatokat bízunk rá, és mit várunk el tőle. Ezek ismeretében lehet dönteni, hogy a képzettség, rátermettség és vallási háttér hármas követelményéből melyiket, milyen súllyal kell figyelembe venni.

Erkölcsei elvárások a nem pedagógus dolgozókra vonatkozóan

A gyermekek/tanulók az intézmény minden dolgozójával kapcsolatba kerülnek. Ezért szükséges, hogy a nem pedagógus dolgozók számára is megfogalmazzunk bizonyos erkölcsi elvárásokat, hiszen ők is hatást gyakorolnak a gyermekekre. Természetesnek tartjuk tehát, hogy

- a munkaköréből adódó feladatokat mindenki a tőle elvárható legjobb szinten teljesíti
- az intézmény működésének feltételeit munkaterületén biztosítja
- megnyilvánulásai nem ellentétesek az intézmény szellemiségével (pl. öltözködés, beszéd)
- az intézmény vállalt feladataihoz tiszta, biztonságos, esztétikus környezetet biztosít

Erkölcsei elvárások a tanulókra vonatkozóan

Alapvető, hogy tanulóink elfogadják és befogadják az iskola értékrendjét. Életkoruknak megfelelően működjenek együtt a nevelés-oktatás folyamatában a pedagógusokkal. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Az alapvető elvárások:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra és az igazra
- a vallás gyakorlása az életkornak megfelelően
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása
- alapos, rendszeres és pontos munka
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése
- a házirend felelős betartása

Erkölcsei ajánlások a szülőknek

Intézményünk a szülőktől elvárja, hogy fogadják el az intézmény katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az intézmény ellen, hanem

erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák azt. Az intézménnyel kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az intézmény feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását. Az intézmény elvárja, hogy a szülők a fogadóórákon, szülői értekezleteken és egyéb, az intézmény által biztosított alkalmakon aktívan részt vegyenek.

2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái

*„A gyermeki élet pedig maga a csoda.
Minden gyermek üzenet az emberiség számára:
Isten szeret bennünket.
Gyermeket nevelni- Istennel való találkozás.”*

(Böjte Csaba)

2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép

2.1.1 Bevezetés

Kisgyermekkorban megszerzett ismeretek és magatartásformák életre szólóan meghatározóak, amit számos tudományos kutatás is igazol. Ezért a gyermekek keresztény nevelését már kisgyermekkortól kell elkezdni, mert minden korszaknak megvan a jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat, és az alapokat már kisgyermekkortól kell elkezdni lerakni, hogy később segítse a keresztény ember kiformalódását.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelés az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A keresztény nevelésre minden gyermeknek szüksége van. Sok gyermek már a családban megismerkedik vele. Megérzi Isten szeretetét szülein keresztül, megismeri Jézus Krisztus életét otthoni tapasztalatai során, megtanulja a következetesség, rend, tolerancia, tisztelet, fogalmát. Azonban vannak gyermekek, akik a katolikus óvodában szerzik meg első vallásos ismereteiket. Kezdetben életkori sajátosságukból adódóan az őket körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalják meg Isten szeretetét. A keresztény óvónők és dajkák keresztény világnézetükkel, keresztény erkölcsi normák betartásával, valamint keresztény közösségi életükön keresztül szavaikkal, tetteikkel, példamutatással tudják segíteni a gyermekek keresztény nevelését.

A katolikus óvoda egész napja, a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösség-formálás sajátos világszemlélettel történik. Az óvodai nevelés során a gyermekek képessé válnak a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk önmagukhoz az önismeret, önnevelés

fejlesztésével, nyitottá, kezdeményezővé válnak a másik ember felé (felebaráti szeretet, keresztény erények) és a környezetükhöz.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, – s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul, kibontakozik.

„Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek!” (Mt 25, 40)

2.1.2. Katolikus gyermekkép

„A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert fejleszteni. Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert halhatatlan lélek lakik benne.”⁸

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek megszületésétől fogva különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül, s felmutatja azokat az érvényesülni akaró készségeket, képességeket, amelyek lassan öntudatra ébresztik. Fejlődése során ismeri meg önmagát, a többi embert, a természeti környezetét. Fokozatosan ébred az öntudatra, s felfedezi személyes szabadságát, és lassan megtanulja az ezzel járó felelősségvállalást.

A gyermek a jövő számára bontakozó élet. A lélek rejtett életerőinek megismerésével a gyermekben lappangó hajlamokat fel kell kelteni, megnemesíteni és a tökéletes irányába fejleszteni. Ebben a keltegető munkában helye van a „magvetésnek” és a „gyomlálásnak” is. Ekkor van lehetőség a lélek gazdagítására.

A gyermek világa fejlődésre teremtett világ. Minden, ami a környezetében megjelenik, hatással van rá. A gyermek a pszichikus világot is érzékeli, átél olyan mélységeket, amelyek szemmel nem láthatóak. Öntudata fejlődéséhez szüksége van környezetére reakcióira, a szociális tükörre.

Élete első éveiben a testi és lelki fejlődése szinte párhuzamos. A kívülről felé áramló elvárás, a szeretet, a figyelem, az öröm, a harmónia

---

⁸ Dr. Marczell Mihály

kedvezően hat saját ritmusa szerinti fejlődésére. Környezete mintáit, normáit megismeri, elfogadja, és lassan beépíti saját személyiségébe.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A keresztény pedagógusnak a gyermek nevelése során az emberi személyiség teljes kibontakoztatására és a gyermek különleges védelmére kell törekednie. Szem előtt kell tartania, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ezt a katolikus óvoda csak kiegészíti.

A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, ezért nagyon fontos a megfelelő pedagógusok kiválasztása, és az esztétikus tiszta keresztény értékeket hordozó környezet kialakítására.

A keresztény óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével, az egészséges életmód alakításával, a környezettudatos magatartás alakításával, az érzelmi neveléssel, a szocializáció biztosításával, az anyanyelvi neveléssel, az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel, a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

A katolikus óvoda, mint nevelési intézmény a gyermek óvodába lépésétől az iskolába lépésig vállalkozik a gyermek szerető gondozására, a hit alapozására, az egészséges életmód jó szokásainak kialakítására, a zenei, vizuális és anyanyelvi műveltség alapjainak lerakására. Megerősíti és pótolja azokat az elemi szokásokat, amelyeket a család értékrendje alakít ki a gyermekben. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

2.1.3. Katolikus óvodakép

Óvodaarculata

Óvodánk névadója Árpád-házi Szent Erzsébet. Szent Erzsébet alakja példaképpül szolgálhat a legkisebbek számára is. A jóságot, segítőkészséget, szelídséget és alázatot kifejező Szent Erzsébet példája

ma is időálló ebben az egocentrikus, öntörvényű világban. November 19-e hetében megrendezett „SZENT ERZSÉBET HÉT” kiemelkedő ünnep az intézményben. Ezen a napon az iskolával közös programot szervezve, együtt egy szívvel, egy lélekkel mondunk hálát Szent Erzsébet emberségéért.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, ezt egészíti ki az óvodai nevelés. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvodai nevelésünk célja:

Keresztény értékrendre és hazafias nevelésre épülő pedagógia, családias hangulatú gyermekközpontú nevelés, oktatás, a magyar- és egyházi hagyományok, ünnepek tiszteletben tartása, harmonikus, kiegyensúlyozott keresztény gyermekek nevelése.

Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. A nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk.

A nevelés biztosítja az óvodás gyermek számára a szabad játékot, e tevékenységen keresztül lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzését. Megismeri önmagát és megtanul alkalmazkodni társaihoz.

A keresztény nevelés során képessé válik a gyermek a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk saját magukhoz, önmagukhoz, kapcsolódásuk az emberekhez, a természeti és tárgyi környezethez. A gyermek egyéni képességeinek fejlesztése tudatos, tervszerű és következetes munkával érhető el. Mindezt frontális, mikro-csoportos és egyéni formában végezzük.

A rászoruló gyerekeket a fejlesztő pedagógus külön foglalkozásokon fejleszti. Az óvodában nagy gondot fordítunk a gyerekek gondozására. Testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének biztosítása.

A gondozási feladatok teljesítése a gyermek-felnőtt kapcsolatát elmélyíti. Az óvodai nevelés során az önkiszolgáló feladatokat a

gyermekek egyre önállóbban, később egyedül végzik el. Ez segíti előrehaladásukat, alakítja énképüket. A felnőtt tanítja és gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszhető a gyermek, mert minden tevékenységet fokozott szóbeli megerősítés kísér. Elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósuljon meg.

Az óvoda funkciói:

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulásához.

A katolikus óvoda célja:

A gyermek hitének ébresztése és fejlesztése, hogy hitvalló felnőtt keresztényé váljanak, s majdan a keresztény közösség tudatos, aktív tagjává legyenek.

Az óvodai nevelés célja:

Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse az egyéni és életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek képességeinek kibontakozását. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeképpen a kisgyermekek többsége óvodáskor végére érje el az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvoda kiegészítő szerepet töltsön be.

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai

A katolikus óvodai nevelés feladata a hitre nevelés erősítése, az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés, az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.2.1. Hitre nevelés erősítése

Cél: Megtanítani a gyermeket Jézus szeretet példájára, megmutatni számukra mi a szeretet élethelyzeteken keresztül. Felfedezhesse az őt körülvevő világban Isten nagyságának és jóságának nyomait. A hitre nevelés folyamán naponta játékos formában ismerkednek a gyermekek Jézus Krisztus személyével, tanításával, cselekedeteivel. Célunk, hogy ezek a lelki beszélgetések segítsék az óvodánkba járó gyermekek lélekben való növekedését.

Feladat:

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- Biblia ismeretek
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való

rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség).

2.2.2. Egészséges életmód alakítása

Cél: Óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- Önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása;
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- A mozgásigény figyelembevételével a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése, testedzés, testi nevelés, prevenció;
- A szabadban való tartózkodás és tevékenység megszervezése;
- Étkezési kultúra alakítása, erősítése;
- Korszerű táplálkozás biztosítása;
- Pihenés feltételeinek megteremtése;
- Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A gondozás az óvodai nevelésünk egyik alapvető tevékenysége. A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészséges életmódjának kialakításához.

A gondozás során fokozatosan alakítjuk ki a higiéniai szokásokat, a testápolást, valamint a helyes napirend folyamatát, rendszerét, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait.

Tanulja meg a gyermek, hogy „A test a lélek temploma”, ezért meg kell őriznünk saját és társaink egészségét, vigyáznunk kell saját és társaink testi épségére, illetve segítsenek a kisebbeknek az öltözködésben, testápolásban. A gondozás dokumentációja a csoportnaplóban történik.

Testápolás:

A napi testápolással alapozzuk meg a gyermek tisztaság igényét, és az egészségügyi szokásait. A szokások elsajátítása folyamán kialakulnak egészséges életmódbeli készségei, jártasságai. Testi szükségleteinek felismerése, kielégítése hozzájárul a derűs, kellemes közérzethez. A folyamatos és rugalmas napirend kialakításával biztosítjuk a helyes életritmust.

Táplálkozás, étkezés:

A gyermek harmonikus fejlődése érdekében célszerű a napi ötszöri étkezés, ebből hármát az óvoda biztosít. Fő cél: az egészséges táplálkozás. Fontos a fehérjét és a kalciumot tartalmazó tej és tejtermékek, a zöldség, gyümölcs és a kellő mennyiségű folyadék biztosítása. Próbáljuk megoldani a mindennapi gyümölcsfogyasztást a szülők segítségével. Próbálunk többféle ételt megkedveltetni a gyermekekkel, tiszteletben tartva egyéni szükségleteiket. Fontos az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartása.

Öltözködés:

Megfelelő ruházat a test védelmét szolgálja az időjárás változásával szemben. A gyermek önállóságát, ízlésvilágát az öltözködéssel is tudjuk formálni. Réteges öltözködésre szoktatással elkerüljük a gyermek meghűlését. Életkoruknak megfelelően sajátítsák el az önálló öltözködést. Óvodánkban váltó cipőt használunk, pihenéskor pizsamát. A ruhájukat, szekrényüket tartsák rendben.

Mozgás:

A mozgás fejlesztése nagyon fontos az egész személyiség alakításában, mert hat a szervezet működésére (légzés, vérkeringés, anyagcsere), elősegíti a központi idegrendszer fejlődését.

Testi képességeik fejlesztése érdekében sok szervezett, játékos mozgást iktatunk napirendjükbe. A mindennapi testnevelést az időjárástól függően a szabadban végezzük, heti egy alkalommal a középső- és nagycsoportosok uszodába mennek.

Az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van. A jól szervezett séták, kirándulások is a mozgás-igényüket szolgálják.

Pihenés, alvás:

A kellemes pihenést a kiszellőztetett, portalanított csoportszobák szolgálják. A lefekvés előtti ima, a halk óvónői ének, csendes zene, mesék nyugalmat biztosítanak.

A pihenés, alvás alatti nyugalmat fenn kell tartani, a nehezen alvó gyermek pihenését szeretettel, türelemmel kell biztosítanunk. A gyermek akkor alszik eleget, ha magától ébred fel, ezért a napirend összeállításánál figyelembe kell venni a csoport igényeit.

2.2.3. Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása

Cél: A óvodás korú gyermek legjellemzőbb tulajdonsága, hogy érzelmein keresztül ismeri, érti meg a körülötte lévő világot. Elsődleges feladatunk a szeretetre épülő, biztonságot árasztó közösség, erkölcsi és közösségi nevelés.

Feladat:

- A teremtő Isten gondoskodásának megélése
- A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- Türelem, szociális érzékenység, szolidaritás, igazságosság formálása;
- Az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése;
- A bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;

- Az önfegyelem, fegyelem, udvariasság elsajátíttatása;
- Szokás- és normarendszer megalapozása;
- Szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- A kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése, megfelelő szakemberek közreműködésével;
- A természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- A természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére való nevelés;
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- A hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapozása
- Az egyházi, világi ünnepek megélése

„Az emberben az érzelmek hamarabb fejlődnek, mint az értelem, tehát előbb szeretünk, mint gondolkodunk. Amilyenek azok az emberek, akiket szeretek és becsülök, amire ők tanítanak, az leszek én, azt fogom hinni.”⁹

Az óvodás gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör, otthonosság vegye körül.

A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező hatások érik. Az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív legyen. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, segítse, hogy a gyermek kipróbálja önmagát, fejlessze öntudatát. Nevelje a gyermeket a másik ember elfogadására.

A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni környezetében a jóra, szépre, és tisztelje és

---

⁹ Brunszvik Teréz

becsülje azt. A közösségi nevelés lényege az együttműködés. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik.

A szocializáció fejlesztése szempontjából fontos a közös élményekre épülő közös tevékenységek biztosítása, ezért olyan óvodai élet szervezése kívánatos, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (segítőkézség, együttérzés, figyelmesség) és akaratának (önállóság, kitartás, feladattudat) fejlődését a keresztény szellemiség jegyében. Dokumentációja a csoportnaplóban évente kétféle alkalommal.

2.2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés.

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetése.

Célja: Kommunikálni szerető és tudó gyermekek nevelése. A gyermek azon képességeinek fejlesztése az artikuláció folyamán, melyek majd az írás, olvasás sikeres elsajátításához szükségesek az iskolában.

Feladata:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- Beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- A gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére ösztönzés;
- A gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- Nyugodt, biztosságot sugárzó légkör megteremtése
- Pontos, tiszta önkifejezés fejlesztése
- Auditív emlékezet fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Beszédszlelés fejlesztése

- Hallás, beszédhallás fejlesztése
- Test és beszédszervek megismerése
- Beszédszervek ügyesítése

Szakirodalom: Göncző Ferencné: Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés

Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Komplex prevenciós óvodai

program

Dr. Fazekasné Dr. Fenyvesi Margit: Figyelj, fülelj

Kristofori Aladárné: Tanulás játék I.

Módszerek: bemutatás, bemutattatás, utánzás, gyakorlás, beszélgetés magyarázat, dicséret, buzdítás, ellenőrzés, értékelés (játékos formában)

Eszközök: kártyák, toll papír, tükör, szívószál, lufi

Egyéni anyanyelvi nevelés

- játékos beszédindítás
- elemi kommunikáció megindítása
- hangdifferenciálások
- szókincs fejlesztése
- helyes ejtésre szoktatás
- a családon belüli kommunikáció irányítása és pedagógiai támogatása
- a beszéd és mozgás koordinálása

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célja: Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermekeknek a változatos tevékenységeket.

Feladat:

- Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a fejlődést elősegítő környezetben;

- Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek tapasztalati úton történő bővítése, rendszerezése;
- Gyakorlás, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben, az életkori sajátosságokra és tapasztalatokra, élményekre építve;
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás és alkotóképesség) fejlesztése;
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.

A gyermekek eltérő ütemben történő fejlődése a folyamatos megfigyelések alkalmával jól látható, ezért ha bármely területen észlelhető a fejlődés megtorpanása, azonnali fejlesztés javasolt. A fejlesztést egyéni, vagy mikro-csoportos formában valósítja meg az óvodapedagógus.

A bármely területen tehetséges gyermeket segíteni kell egyéni képességei kibontakoztatásával. A kiemelkedő képességű gyerekek számára lehetőségeket kell teremteni tehetségük megmutatására (versenyek, pályázatok, sport tevékenységek, foci, úszás alkalmával), a témák változatos feldolgozásával (a hitre nevelő témákat más-más tevékenységgel dolgozzuk fel, ének, rajz, kézimunka, dramatikus játékok, balett segítségével), valamint változatos fejlesztések biztosításával, melyet óvodapedagógusok tartanak.

2.2.5. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Cél: Napjainkban sem csökken a hátrányokkal küzdő gyerekek száma. A gyermekek fejlesztése során az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve a gondozásra, az egyéni bánásmódra és a differenciált fejlesztésre kell kiemelten figyelni, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekek eltérő fejlődési ütemének figyelembevételére, a potenciális tanulási zavarok kiszűrésére, megelőzésére és korrekciójára.

Feladatok:

- Hátrányos helyzet okainak feltárása
- Lehetőségek keresése az okok megszüntetésére
- Segítségnyújtás
- Lelki támogatás

- Beilleszkedés segítése
- Tájékoztatás

2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

2.3.1. Személyi feltételek

A 2009/2010-es nevelési évet új óvoda épületben tudtuk megkezdeni. Alapító okiratunk 75 gyermek felvételéről rendelkezik. Három óvodai csoportot alakítottunk ki, mindhárom vegyes csoport. Óvodánk dolgozói: az óvónők száma 6 fő, a dajkák száma 3 fő, 1 fő konyhás.

Óvodánk szemlélete névadónk Árpád-házi Szent Erzsébet alakjához fűződik, aki a szelídség, jóság, figyelmesség, alázat, tisztelet példaképe volt. A nevelési alapelvünk ezekre az erényekre épül.

Az óvodában dolgozókat jellemezze az Isten-és emberszeretet, mivel a katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik, ezért az óvoda dolgozóinak példaként kell állnia külső megjelenésében, kulturált viselkedésében.

Az óvodapedagógus ismerje a pedagógiai és egyházi dokumentumokat, a szakirodalomban tájékozott legyen. Segítse elő a derűs, örömteli vidámságot a gyermekek és a szülők körében, hogy az evangéliumi szemlélet alapvető optimizmusa érvényesüljön.

A pedagógus tevékenységét és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazott munkájának hozzá kell járulnia az eredményes óvodai neveléshez.

A dajka végzi a gondozási feladatokat, az óvoda épületének és udvarának rendben tartását. Az óvodai nevelőmunkának kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek jelenléte állandó és folyamatos. A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

2.3.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épülete megfelelően szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét. A gyermek környezete rendezettséget, nyugalmat, harmóniát sugároz. A csoportszobák, fürdőszobák, az öltözők balesetmentes, otthonos környezetet, családi hangulatot biztosítanak, és lehetőség van a szülők fogadására. Az óvodai munkatársaknak biztosítva van a megfelelő munkakörnyezet.

Az udvaron a rögzített és mobil tárgyak, eszközök a mozgásfejlődést segítik, sokféle mozgás gyakorlására adnak lehetőséget. A csoportszobák kialakítása az óvónők személyiségét, a neveléssel kapcsolatos tudatosságot fejezik ki. A berendezési tárgyak, eszközök természetes anyagokból készülnek.

A gyermekek által használt tárgyi felszerelések számukra hozzáférhetően vannak elhelyezve. A színek, a formák harmóniája az esztétikai igény belsővé válását segítik, a berendezési tárgyak alakíthatósága a gyermekek kreativitását fejlesztik.

A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, tevékenységéhez igazodnak. Óvodánk felszereltsége megfelel a gyermekek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságosak. Az óvoda könyvtárát folyamatosan fejlesztjük szakkönyvekkel és hitünket erősítő kiadványokkal. Az óvoda az iskolai tornatermet, sportpályát használhatja a gyermek mozgásának fejlesztéséhez.

2.3.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvoda három csoportjában, családi környezetben valósítjuk meg az óvodai nevelést. A gyermek személyiségének tiszteletben tartásával, a hitre neveléssel párhuzamosan az óvodai nevelés alap feladatainak biztosításával: egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, hogy iskolaéretté váljanak, valamint tehetséggondozás és differenciált fejlesztés. Az óvodai élet nevelési területei a csoportban az éves terv szerint a néphagyományokra, és az egyházi- és magyar ünnepkörökre épülve valósulna meg.

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes

óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvoda helyi sajátosságait figyelembe véve történjen az éves, havi, heti, napi szintű tervezés. A fejlődés nyomon követése a gyermekek megismerését, fejlesztését tükrözze, ezekről a szülők tájékozódhatnak. A stratégiai dokumentumok harmonizáljanak. A gondozás kapjon kiemelt szerepet a gyermekek önállóságának segítésében. Az óvodai élet tervezése, szervezése során kerüljenek előtérbe a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, melyek legyenek harmonikus arányban.

A napirendet rugalmasság, folyamatosság jellemezze, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap. A napirend és hetirend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben vegye figyelembe a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteit. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja.

Éves szinten:

- Augusztus:
  - Nevelési értekezlet
  - Éves felkészülés (anyaggyűjtés)
  - Felkészülés a gyermekek fogadására

- Szeptember:
  - Szülői értekezlet (csoportonként)
  - Szülői munkaközösség megválasztás
  - Családlátogatás megszervezése
  - Logopédiai látogatás megszervezése

- Október:
  - Nemzeti ünnep megszervezése
  - Gyermekek felmérése (nagy csoportosok)
  - Fejlesztési terv kidolgozása
  - Iskolába készülő gyerekek szüleinek fogadóóra szervezése
  - Kapcsolatfelvétel a Nevelési tanácsadóval és szükség szerint

- szakértőkkel
  - Tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatás a dolgozóknak
  - Tűzvédelmi oktatás, tűzriadó gyerekeknek
- November:
- Készülődés a Mindenszentek ünnepére
  - Szent Imre ünnepe
  - Óvodánk névadójának Szent Erzsébetnek ünnepe, karitatív cselekedettel egybekötve
  - SZENT ERZSÉBET HÉT szervezése az iskolával és a szülői közösséggel együtt
  - Adventi készülődés
- December:
- Szent Miklós ünnepség megszervezése
  - Betlehemes játék megszervezése (nagy csoportosok)
  - Karácsonyi ünnepség megszervezése (minden csoport)
- Január:
- Szent Margit ünnepe
  - SZMK összehívása
  - Szülői értekezlet
  - Féléves értekezlet megszervezése
  - Gyermekorvos látogatásának megszervezése
- Február:
- Kapcsolatfelvétel az iskolával
  - Nagy csoportos szülői értekezlet, tanítók meghívása
  - Nyílt napok megszervezése
  - Gyermek felmérése (kis-és középső csoportosok)
  - Balázs-áldás (templom)
  - Hamvazkodás (templom)
  - Farsangi bál a gyerekeknek

- Március:
  - Nemzeti ünnep megszervezése
  - Óvodai szakvélemények kiadása
  - Iskolai beiratkozás
  - Nyíltnap az óvodában a leendő kicsik számára
  - Beiratkozás előkészítése, lebonyolítása
  - Apák napja

- Április:
  - Húsvéti felkészülés gyermekekkel és szülőkkel
  - Föld napja

- Május:
  - Anyák napja
  - Évzáró megszervezése
  - Szülői értekezlet megszervezése
  - Búcsúzó, évzáró megszervezése
  - Gyermeknap, családi sportnap megszervezése
  - Dolgozóknak évzáró megbeszélés

- Június:
  - Csoportok kirándulása
  - Szülői értekezlet a leendő kiscsoportos szülőknek

Ünnepek, hagyományok:

- Szeptember:
  - Évnyitó szentmise VENI SANCTE
  - Beszoktatás

- Október:
  - Zöldség, gyümölcs kiállítás, szüret
  - A gyerekek egyéni fejlettség mérése, megfigyelése (nagycsoport)

- November:
  - Szent Imre ünnepe
  - SZENT ERZSÉBET HÉT
  - Oviolimpia

- December:
  - Adventi készülődés
  - Luca nap
  - Mikulás
  - Karácsony

- Január:
  - Vízkereszt ünnepe
  - Szent Margit ünnepe
  - Kézműves műhely

- Február:
  - Mackónap
  - Farsang
  - A gyerekek egyéni fejlettség mérése, megfigyelése (kis-középső csoport)

- Március:
  - Nemzeti ünnep
  - Kiszé
  - Balázs-áldás
  - Hamvazkodás
  - Szent család napja (Apák napja)

- Április:
  - Húsvét
  - Föld napja

- Május:
  - Anyák napja
  - Pünkösöd

➤ Június:

- Görbe nap (gyermeknap-családi sportnap)
- Ballagás
- Évzáró szentmise TE DEUM

Az egyházi ünnepeket kiegészíti több SZENTRŐL való megemlékezés (Szent Imre, Szent Margit, Szent Balázs).

Az éves programot kiegészíti a **hónap mesterségei**: rongybáb, terménybáb, tarisznyakészítés, gyöngyfűzés, szövés, fonás, varrás, mézeskalácsosság, fazekasság, nemezelés. Biztosítunk a gyerekeknek korcsoportos játékos fejlesztő tevékenységeket is („Rózsa” nap).

Havi szinten:

- Az óvónők hetenkénti váltásban dolgoznak.
- **Az óvónők kéthavonta a hónap első hetében fogadóórát tartanak.**

A tevékenységek szervezeti formái:

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
▪ Hitre nevelés ▪ Mozgás ▪ Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	▪ Játék ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ▪ Mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok

Napirend:

Időtartam	Tevékenység
6.30-7.30	Közös gyülekező a kijelölt csoportban („Fészek”).
7.30-11.45	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, reggeli ima • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás: ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ▪ Mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
11.45-14.45	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Étkezési ima • Pihenés előtti lelki percek, mese, ének. • Pihenés

14.45-17.30	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig (a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően). • Napzáró ima

2.3.4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságát, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

- A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:
  - Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
  - Családlátogatás, a gyermek otthoni környezetének megismerése,
  - A fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
  - Szülői értekezletek szervezése,
  - Szülői közösség működésének segítése,
  - Játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,
  - Közös kulturális programok szervezése,
  - Kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,
  - Közös szentmisén való részvétel,
  - Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.
  - Internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei.

- Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

- Bölcsődével
  - Családi napközivel
  - Szociális intézményekkel
- Kapcsolat az óvodai élet során:
- Az intézmény fenntartójával
  - A társintézményekkel
  - Gyermekjóléti Szolgálattal
  - Családsegítő Központtal
  - Gyermekvédelmi ügyintézővel
  - Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel
  - Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
  - Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel
  - Karitászcsoportokkal
  - Máltai Szeretetszolgálattal
  - Egészségügyi szervezetekkel
  - Gyermekotthonokkal
  - Közművelődési intézményekkel
  - Nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
- Kapcsolat az óvodai élet után:
- Iskolákkal
  - Nevelőotthonokkal
  - Speciális intézményekkel

2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet tevékenységi formáinak tervezésekor javasoljuk, hogy jelenjen meg a cél, a feladat, a tartalom, az óvodapedagógus feladata, a pedagógiai munkát segítő feladata.

Dokumentációja a csoportnaplóban heti rendszerességgel történjen.

2.4.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

- A hit hallásból ered, szükséges a példa is:

- megtapasztalás
- érzelmi biztonság
- szerető, elfogadó légkör, bizalom
- összetartozás élménye
- iskolába lépés idején a hit tovább élése
- Az óvoda missziós feladatai:
  - A családok bekapcsolása az egyházközség életébe
  - A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó
  - erő
- A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét
  - a köszönési módban
  - a mindennapos lelki beszélgetés során
  - az étkezés előtti és utáni imádságban
  - a templomlátogatások során
  - a játékban
  - a tevékenységekben megvalósuló tanulásban
  - a délutáni pihenés előtti imában, fohászban
  - a hazamenetel előtti imában, fohászban.
- A liturgikus év eseményei
  - Karácsonyi ünnepkör
  - Húsvéti ünnepkör (Az ünnepre készülve jócselekedetek gyűjtése)
  - Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel
  - Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése
  - Közös szentmise látogatás a családokkal
  - Imádságok tanulása
  - Óvodánk névadója Szent Erzsébet ünnepe
  - Szentekről való megemlékezés (Szent Imre, Szent Margit, Szent Balázs)
  - Szent Miklós ünnepének megtartása
  - Az egyházi év egyéb ünnepeinek megtartása (Balázs áldás, Hamvazkodás a plébánia atya segítségével).

Erkölcsei nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszővi az óvodai élet egészét:

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek során
- Erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása közben (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat)
- Biztonságérzet erősítése során (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

Ünnepek és megemlékezések

Feladat:

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- az ünnep előkészítése és lezárása.

A hit Isten ajándéka, a Szentlélek megnyilvánulása bennünk. Fontosnak tartjuk, hogy olyan légkörben nevelődjenek a gyermekek, amely érzelmi biztonságot nyújt. Ebben a szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején fogékonyak legyenek a hit befogadására, továbbélésére.

A vallásos nevelés átszővi az óvodai élet egészét. Megnyilvánul a gyermekeket körülvevő felnőttek hiteles életében, az étkezés előtti és utáni imádságban, a játékban, de legfőképpen a mindennapos lelki beszélgetések során.

A Biblia ismeret az alapja a keresztény értékrend átadásának, ezért az óvodában a hitre nevelés bibliai történetek hallgatása, - a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve - valamint mindennap rövid csendességet tartunk és imádkozunk a gyermekekkel.

2.4.2. Játék

Játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy a világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”¹⁰

A játéknak át kell hatnia a mindennapos tevékenységeket, mert a játék szervezi egyggyé az értelmi, érzelmi és társas folyamatokat. Az első játszótársnak, szülőnek nevelőnek meghatározó szerepe van. A játék fejlesztő hatását fokozzák a cselekvést kísérő pozitív érzelmek, amelyek közlési vágyat ébresztenek.

A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A játék a gyermek számára pótolhatatlan tevékenységi forma, mert olyan örömet, vidámságot szerez a gyermeknek, amely nélkül egészséges fejlődése nélkülözhetetlen. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, a kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja.

A játéknak mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell megvalósulnia, tehát előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését! Indirekt játékirányítás módszerével alakítsa a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen. Váljék a játék a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá. Ehhez az óvónőnek biztosítani kell a gyermek játékához szükséges változatos eszközöket, kuckókat, játéklehetőségeket.

Az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus szerepjátékhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz, a barkácsoláshoz, a bábozáshoz, dramatizáláshoz. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is. Dokumentálása a csoportnaplóban történik évente kétszer.

---

¹⁰ Varga Domonkos

A játék tartalma:

A gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodában az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart.

- A játékban megjeleníthető élmények biztosítása
- A gyermek társas élete a kevés számú csoportoktól a nagyobb létszámú csoportokig fejlődik.
- A gyermek játéka formái, tartalmi jellemzői
- A játéktevékenység időtartama, mélysége, szintje, tartalmi gazdagsága
- Társas kapcsolatok minősége
- A kialakult társas kapcsolatok szintje
- Anyanyelvi nevelés
- Magatartásformák és szokások

Szervezeti kerete:

Megfelelő: élmény

hely

idő

nyugodt légkör

biztonságos játékeszköz megteremtése

A játék fajtái:

Gyakorló vagy funkciójáték:

Véletlen mozgásból, cselekvésből adódó siker, amely újra és újra ismétlésre készíti a gyermeket. Főleg kiscsoportos korú (3-4 éves) gyermekekre jellemző. Fajtái: mozgásos gyakorlójáték, manipulációs gyakorlójáték és verbális gyakorlójáték.

Építő, konstruáló játék:

A gyermekek különböző dolgokból, különböző anyagú kockákból, építőelemekből építményeket hoznak létre. Spontán, meghatározott céllal jön létre a játék csoportszobában vagy udvaron. Az óvodáskor végére alkotásaikat önállóan, sok egyéni ötlet alapján valósítják meg.

Szimbolikus szerepjáték:

Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta, amely a gyakorló játékból kinövő, élményt visszaadó, felnőtteket, társakat utánzó, közösség és magatartásformáló, személyiség tükröző, helyi sajátosságok megvalósulása. Különböző játéktevékenységekből (tényleges szerepjáték, építő játékok, konstrukciós (szerkesztő) játékok, mesedramatizálás, bábozás) alakulhat ki szerepjáték és az óvodáskor végére éri el legfejlettebb formáját.

Barkácsolás:

A szerepjátékhoz szükséges eszközök létrehozásának igényéből indul ki. A barkácsolás a játék és a munka közötti átmenet, amit az alkotás öröme, kreativitás fejlesztése, társas kapcsolatok, finommotorika fejlődése, technikák elsajátítása jellemez. A barkácsolás a szerepjáték és a bábozás alkotórésze legyen, az időpontját a játékterület határozza meg.

Bábozás, dramatizálás:

Mindkettő forrása az esztétikai élmény. A bábozásban a gyermek közvetlenül nyilvánul meg oldott légkörben. A dramatizálásnál gondoskodni kell az eszközökről, kellékekről, valamint arról, hogy a gyermek saját fantáziája alapján játszassa el a történetet. Személyiség tükröződés, esztétikai élménynyújtás, bábkészítő tevékenység, óvodapedagógus bábjátéka, gyermek bábjátéka, kommunikáció, metakommunikáció, drámajáték elemek, testséma fejlesztés, szerepazonosulás jellemzi. Dramatizálás, bábozás során fejlődik az alkalmazkodó képesség, beszédkészség, önértékelés és az önismeret.

Szabályjáték:

Szabályokhoz való alkalmazkodás, helyes magatartási formák elsajátítása, egymáshoz, csoporthoz való viszony jellemzi. Fajtái: mozgásos szabályjátékok és értelemfejlesztő szabályjátékok.

2.4.3. Verselés, mesélés

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez.

Feladatok:

- Mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- Mesetudat erősítése, a belső képalakítás folyamatának elősegítése,
- Irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken
- keresztül
- Érzelmi, esztétikai nevelés
- Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány
- őrzésével, a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is
- Bábozás, dramatizálás:
  - óvodapedagógus bábjátéka
  - kommunikáció
  - gyermek bábjátéka
  - bábkészítő tevékenység
  - esztétikai élménynyújtás
  - személyiségjegyek tükröződése
  - testséma fejlesztés
  - drámajáték elemek
  - szerepazonosulás
  - metakommunikáció
- Önálló versmondásra, mesélésre ösztönzés
- Nemzeti, keresztényi tudat erősítése
- Bibliai történetek hallgatása
- Ünnepek értékének növelése
- Könyv szeretetére, olvasóvá nevelés
- Saját vers- és mesealkotásra ösztönzés

A mese a gyermek szemével nézett világ, ezért az érzelmi biztonság megteremtésének, a gyermek érzelmi, értelmi és esztétikai fejlesztésének segítője, az anyanyelvi nevelés fontos eszköze.

A mese nagyon fontos a gyermek számára, mert örömet okoz, segít az ember formálásában, segít különbséget tenni a jó és a rossz között. Érzelmi biztonságot ad, fejleszti a képzeletet, gondolkodást, a gyermek humorérzékét, amely által a gyermek rugalmassá, nyitottá válik környezete felé. Válaszokat ad a lét alapkérdéseire, mert a mesében a gyermek átérzi az örömet, a bánatot, a megbocsátás hangját, ezért az óvodában a mese, naponta, mint „lelki táplálék” kell, hogy jelen legyen.

A népmese mélyen átjárja a személyiséget. A mesék, versek mondókák segítik megalapozni a gyermek gyermekirodalom szeretetét, későbbi igényét az olvasás iránt. A mese feloldást ad a gyermek feldolgozatlan indulataira, szorongásaira. A gyermeket érő élmények hatására befolyásolja a belső képi világ megjelenítését.

Az óvodában irodalmi, népi, lírai művekkel, és a magyar költészet gyönyörködtető alkotásaival ismerkednek meg. A mesék kiválasztásánál előtérbe helyezük azokat, amelyek élményt jelentenek a gyermekeknek, és erkölcsi tartalmuk is van. A mese fordulataiban, stílusában, előadásmódjában az óvónő saját személyisége nyilvánul meg. Szabad előadásra ajánljuk a népmeséket. Minden óvónőnek kell, hogy legyen „saját” verse, meséje, különösen szeretett bibliai története, amit a gyermekek csak tőle hallanak.

Óvodánkban az irodalmi anyag zömmel a népköltészet tárházából származik. Ezek beépülnek ízlésvilágukba, megalapozzák kulturális anyanyelvüket. Fontos szerepük van a bibliai történeteknek, melyeket a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve dolgozunk fel.

A versek az óvodás korban lehetőleg mozgásos, fantázia, vagy énekes játékhoz kapcsolódjanak, a ritmus, a hangzás legyen az elsődleges. Az irodalmi élmény befogadása mellett a könyvek megbecsülésére, gyűjtésére is neveljük őket.

Népünk hagyományaiból a jeles napok szokásait őrző versekből válogatunk különböző nyelvtörőket, népi mondókákat, találós kérdéseket, és a katolikus egyházi ünnepekhez kapcsolódó verseket.

2.4.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladatok:

- Az élhangsúlyos magyar beszéd erősítése,
- Érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- Zenehallgatás,
- Egyházi zene, vallásos tartalmú dalok,
- Esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- A gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- Fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- Hallás fejlesztése,
- Ismerkedés a hangszerekkel,
- Ritmusérzék fejlesztése,
- Éneklési készség fejlesztése,
- Zenei anyanyelv elsajátítása,
- Zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

Zenei nevelésünk alapelve: „Csak tiszta forrásból”

A Kodály életműből sugárzó hit arra szeretne minket tanítani, hogy játékot, zenét, örömet csakis tiszta forrásból szabad meríteni, és átadni. „Ha nem ültetjük el a zene szép magját a legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele, ellepte a lelkeket a gyom. Van e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?”¹¹

Célja:

A zenei képességek fejlesztésén túl, a zenét értő, és szerető egészséges lelkű, kulturált boldog emberré nevelés. Feladata, hogy minden gyermeket önmagához képest fejlesztve, eljusson a zenei képességek megfelelő szintjére az éneklési, ritmikai, hallási, zenehallgatási, tánc-és mozgáskultúra készségek területén, valamint alapozza meg a zene iránti érdeklődésüket, alakítsa zenei ízlésüket.

Megfelelő hangterjedelmű dalok kiválasztásával, tiszta énekléssel, különböző hangszerek (dob, cintányér, triangulum, csörgők)

---

¹¹ Kodály Zoltán

megismerésével és használatával fejlesszük az óvodás gyermek zenei és mozgás kultúráját, alapozzuk meg a gyermekben a közös muzsikálás örömét.

Katolikus óvodákban az ének és zenehallgatás lehetősége különösen gazdag, hisz a mindennapok és ünnepek során találkozhatnak egyházi népénekek dallamaival, templomi alkalmakkor hallhatják a templomi orgona hangját. „Aki, énekel az kétszer imádkozik”-mondja a mondás. A délelőtti elcsendesedés alkalmakkor, az ünnepkörök alkalmával az óvodai énekek mellet egyházi énekekkel is megismerkednek a gyerekek.

A népi, táncos mozgásformák, népi dalos játékok a néphagyományokkal ismertetik meg a gyermeket. A zene, a zenélés fejleszti a gyermekek biztonságérzetét, feloldja gátlásait, és közösségi érzését erősíti.

2.4.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak.

Feladatok:

- Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- Szokásrendszer alakítása,
- Különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- Alkotás örömeinek megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- Esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- Vallásos témák megjelenítése,
- Térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása,
- Finommotorika fejlesztése,
- Érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- Műalkotás-elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel.

A rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységek során az óvónő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségeket és képességeket figyelembe véve segítik a képi-plasztikai kifejezőképességet, a gyermek

élmény-és fantáziavilágát és annak képi kifejezését, a térbeli tájékozódást. Tér, forma, szín képzeletük gazdagodik, esztétikai érzékük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük fejlődik. Komplex folyamat, ahol az alkotói készségek megalapozódnak a gyermeki tevékenységek során: képalakítás, plasztikai munkák, makettek készítése közösen.

Fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének, miközben a gyermekek befogadnak, megismernek, alkotnak, és különböző technikákat ismernek meg. Ápoljuk a néphagyományokat a népi mesterségek bevezetésével, és megteremtjük a műhelymunka lehetőségét. Az óvodában MINI – GALÉRIA kiállítást szervezünk a gyermekek- „művészpálánták”- alkotásaiból.

2.4.6. Mozgás

A rendszeres, napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének -pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás-fejlődésére.

Feladatok:

- Mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napján,
- Baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- Egészséges életmód kialakítása,
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- Testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- Változatos eszközök alkalmazása,
- Mozgásos játékok beépítése,
- Nagymozgás, és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- Szabad levegőn való tudatos mozgásfejlesztés,

- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,
- Erkölcsei nevelés.

A mozgás gyermekeink egyik legfontosabb örömforrása. Rendszeres mozgással egészséges életvitelre szoktatjuk a gyermekeket, mivel a sokféle mozgáslehetőség elősegíti a testi képességek fejlődését és az egész szervezet fejlődésére kedvezően hat. Hozzájárul a csont-és izomrendszer teherbíró képességének, a légzés-, keringési rendszer teljesítő képességének növekedéséhez.

A mozgáshoz biztosítani kell a jó levegőjű tiszta környezetet, minél többet mozogjanak a szabadban. Csoportos szenzomotoros fejlesztések a gyermekek iskolaérettségéhez szükséges alap- és részképességek mozgásfejlesztéséhez, valamint a tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyerekek számára.

2.4.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során, tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A környezeti nevelési elvek megfogalmazása (feltételek biztosítása, gyermeki tevékenységekben való megjelenítése a helyi adottságok figyelembevételével).

Feladatok:

- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire (öröm, hála),
- Életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése,
- Ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése,
- Ismerkedés a szülőföld, és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival, a családi, tárgyi kultúrával,
- Megfigyelő séták, kirándulások szervezése,
- Ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok),

- Természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése,
- A környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés,
- Környezettudatos magatartás alapozása, alakítása,
- A közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés,
- Környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítása,
- Önálló véleményalkítás, döntésképeség fejlesztése kortárskapcsolatban és a környezet alakításában,
- Részvétel egyházi ünnepeken,
- Ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel és műalkotásokkal,
- Ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal
- Matematikai tartalmú tapasztalatok ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben:
  - Téri tájékozódás alakítása
  - Mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
  - Ítéletalkotás és mennyiség szemlélet alakítása, segítése.

A gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről minél több tapasztalatot (érzékszervi és mozgásos megtapasztalás) szerezzenek életkoruknak megfelelő szinten.

Az óvónő tudatosan tervezze meg a munkáját, a környezeti témák megválasztásánál a lakóhelyhez, a lakókörnyezethez igazodjon. Építsen a gyermek élményeire, tapasztalataira, érzelmeire, kíváncsiságára. A gyermekkel meg kell ismertetni az őt körülvevő környezetét, hogy biztonságban tudjon tájékozódni benne.

Nyújtson új ismereteket aktuális helyszínek felfedezésével, a meglévő ismereteket mélyítse, rendezze el olyan módszerek alkalmazásával, amelyek mozgásos játékokra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásokra épülnek.

A környezet védelme napjaink fontos része. A gyermek tanulja meg, hogy a természet az ember elválaszthatatlan része. Ezért óvjuk

közösen a természet tisztaságát, szépségét, fedezzék fel évszakokként környezetükben a változást, érezzék meg, hogy minden mögött Isten áll. Hazafias ünnepek megemlékezései haza, szülőföld, hazaszeretetre nevelik a gyermekeket.

Feladat továbbá a matematikai érdeklődés felkeltése, a logikus gondolkodás megalapozása, az ok-okozati összefüggések felismertetése. Matematika fogalmakkal mindennap találkozik a gyermek, amely a fejlesztés során beépül a szókincsébe. Hagyni kell a gyermeket, hogy saját logikája szerint gondolkodjon, ne oldjuk meg a feladatot helyette, ha megakad, inkább vezessük rá a megoldásra. Így fejlődik logikus gondolkodása, problémamegoldó készsége.

2.4.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában dolgozók mintája, példája nyomán. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. Dokumentációja a csoportnaplóban évente két alkalommal történik.

Feladatok:

- Az önkiszolgálás:
  - öltözködés,
  - testápolási teendők,
  - étkezéssel kapcsolatos munkálatok,
  - pihenéssel összefüggő feladatok.

- A közösség érdekében végzett munka:
  - a naposi tevékenység,
  - csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.

- Az alkalmyszerű munkák és egyéni megbízatások
  - a környezet rendjének biztosítása,
  - segítség a felnőtteknek, egymásnak, és a kisebbeknek,

- egyéb megbízatások teljesítése.
- Évszakoknak megfelelő tevékenységek
  - csoportszobában,
  - udvaron,
  - óvoda környezetében.

A munka önként végzett játékos jellegű tevékenység, amely segíti az önállóság fejlődését, valamint a közösségi kapcsolatok alakulását. A munka az óvodáskorban egyre önállóbb helyet kap a gyermek tevékenységében. Az óvodáskor végéig azonban a munka játékos jellegű marad, a játékhoz hasonlít, ezért az elvégzett munka a gyermek számára örömet okoz, sosem lehet büntetés.

A munka során létrejött sikerélmények, újabb aktivitásra készítetik a gyereket, ezzel a gyermek fejlődésének eszközévé válik.

A munka elvégzése bizonyos felelősséggel jár és alapvető ismereteket, készségeket kíván. Feltárul a gyermek előtt a munka fontosságának és hasznosságának értelme. Hozzájárul a gyermek ismereteinek gyarapodásához és értelmi képességeinek fejlődéséhez.

A munka végzése közben a gyerekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek környezetükről.

Fontos szerepe van a munkának a megismerés folyamatában, a képességek, készségek fejlődésében. Fejlődik általa a gyermekek feladattudata, feladattartása, kitartása, felelősségérzete, kötelességtudata, közösséghez való viszonya, szervező készsége, értékelése, önértékelése.

Munkaformák:

1. Önkiszolgálás jellegű munkák: testápolás, étkezés, öltözködés, környezet
2. rendjének megőrzése, a gyermek személyes holmijának kezelése.
3. Másokért végzett munka: szeretetből, önfeláldozásból, alázatból végzik a következő feladatokat: naposi munka, segítség a kisebbeknek, takarítás, ajándékkészítés, kerti munka.

4. Alkalmoszerű munkák: környezetük rendben tartása, segítség egymásnak, az óvónőnek, barkácsolás, játékkészítés, játékjavítás, teremdíszítés és egyéb megbízatások.

2.4.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánczásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Feladat:

- Elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás,
- A vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,
- Építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire,
- Jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
- Fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- Megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- A gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges,
- Tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges,

- Az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

Az óvodai tanulás a nevelési folyamat egészét áthatja, minden pillanat alkalmas arra, hogy spontán tanuljanak. A játék és a tanulás óvodáskorban összekapcsolódik, mivel a gyermeki kíváncsiság, tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, cselekvésre.

Az óvónő feladata, hogy a gyermekek kíváncsiságát, megismerési vágyát sokoldalúan elégítse ki. Fejlessze értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, fejlett, logikus gondolkodás). A problémahelyzetek megoldására neveljen, ébressze fel a tudás iránti vágyat a gyermekben. Segítse a felfedezés, a kutatás élményének átélését, a tapasztalatok szerzésére olyan lehetőséget, amelyekben a gyermek megismerheti teljesítőképességét.

Gyermekek megfigyelésének dokumentációja az egyéni fejlesztési naplóban található meg, ahol évente 2 alkalommal jegyezzük fel a megfigyeléseket.

2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A kisgyermek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladatok:

- A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet,
- Az iskolakezdésnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához:
  1. Testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség). Orvosi szempontból egészséges, fejlett gyermek (testsúly, látás, hallás, testmagasság). Teherbírása, állóképessége korának megfelelő. Mozgása legyen rendezett, harmonikus

(nagymozgás, finommotorika), egyensúlyérzéke fejlett. Kezessége rögzült, mozgást szerető gyermek. Saját testén és a térben is tudjon eligazodni.

2. **Lelki képességek szintje** (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanulóhoz szükséges képességek fejlettsége -szándékos bevonás és figyelem, megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről). Figyelme legyen kitartó, emlékezete megbízható, gondolkodása problémamegoldó, kreatív, képzelete gazdag. Legyen képes valóság-hű észlelésre. Feladatot, utasítást megértő, kérdéseket értelmezni tudó, válaszaiban a verbális érettség tükröződjön. Ismerje a szűkebb környezetét, s legyen nyitott a tágabb környezetére. Legyen igényes önmaga és környezete felé.
  3. **Szociális képességek szintje** (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte). Keresztény értékeket magába fogadó és azokat a hétköznapi élet során megélni tudó gyermek. Képes legyen szűkebb és tágabb környezetében lévő felnőttek és gyermekek elfogadására és a velük való együttműködésre, kooperációra. Alakuljon ki a szabálytudata, jellemezze az önfegyelmet. Tudjon várni, legyen képes a késleltetett beteljesülésre, jellemezze az alkalmazkodni tudás. A kapott feladatot végezze önállóan, kitartóan, munkatempója korának elvárható szinten legyen.
- Ötéves kortól (2014. szeptember 1-től 3 éves kortól) kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése,
  - A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges.
  - A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Célja:

Elsődleges cél a prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik. Fontos a gyors, hatékony segítség, hogy a gyermek az adott problémából minél inkább sérülés nélkül kerülhessen ki.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen
- ebből a veszélyeztetettek száma
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet
- családon kívüli környezet.

Feladatok:

- az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem,
- gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körütekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzését,
- a gyermekvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi,
- évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, gyermekvédelmi ismeretek bővítése,
- rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal, esetszembeszélesek, szupervízió szervezése,
- családlátogatások, fogadóórák szervezése,
- támogatások megszervezése, lebonyolítása,
- problémák feltárása,
- helyzetelemzés,
- leghatékonyabb segítségadás, megoldás keresése.

A gyermekek jogai:

- A nevelési, oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjék.
- A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartva, képességeinek, adottságainak megfelelő nevelésben kell, hogy részesüljön.
- A gyermek fejlődéséhez biztosítanunk kell a pihenőt, a szabadidőt, játéklehetőséget, étkezési időt, testmozgási lehetőséget, hogy életkorának megfelelően fejlődjön.
- Fejlődésére ártalmas környezet és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.

A család életébe való beavatkozás kizárólag akkor engedhető meg, ha a gyermek érdekében történik.

A gyermekvédelmi felelős jogai és kötelességei

- Segíteni a gyermekek családban történő nevelését a szülők bizalmát megnyerve, tisztelettel fordulni problémáik felé.
- Együttműködni a gyermekvédelem munkáját segítő központokkal.
- A szülők tájékoztatása, problémájukkal milyen intézményhez fordulhatnak.
- A gyermekek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezni a rendszeres, vagy a rendkívüli támogatás igénylését.

A gyermekvédelmi felelős állandó feladatai:

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, környezettanulmány készítése, adatszolgáltatás.
- A hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, segítése károsító tényezők elhárításában, segítségnyújtás a családnak.
- Kapcsolattartás az érintett családokkal, családlátogatások keretében

(fogadóóra).

- Folyamatos együttműködés:
  - a nevelőkkel, védőnővel,
  - Nevelési Tanácsadóval,
  - Szakértői Bizottsággal,
  - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
  - Szükség esetén együttműködés a rendőrséggel.

Adminisztráció az alábbi szempontok szerint:

1. Évenkénti ellenőrzés szempontjai:

- Az óvodások összlétszáma
- Veszélyeztetettek száma
- Hátrányos helyzetű gyermekek száma
- Három vagy többgyermekes családban élők száma.

2. Gyermekek veszélyeztetettségének szempontjai:

- Családi környezet
- Családon kívüli környezet

Kapcsolattartás az alábbi intézetekkel:

- Pécel Város Polgármesteri Hivatal – Oktatási Osztály, Szociális-és Családügyi Osztály (Pécel, Kossuth tér 1.)
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekvédelmi Ügyintéző
- Nevelési Tanácsadó
- Szakértői Bizottság
- Egészségügyi szervek, védőnő, orvos, ANTSZ
- Rendőrség

3. Az iskola nevelési programja

»

*„Az Őszinte dicséretnek mágikus hatalma van.
Ha azt akarsz, hogy a másik fejlődjék, dicsérd
Őszintén.
Ez mindig lehetséges.
Vizsgáld a másikat, lásd meg tehetségét, képességeit,
világíts rá azokra.”*

(Michel Zoist)

3.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünkben prioritása van a teljes embert formáló nevelői és oktatói munkának.

Kiemelt jelentőséggel bír az életkort figyelembe véve:

- keresztény értékrend kialakítása
- nemzeti értékek tisztelete, hagyományaink megismerése és ápolása
- családi életre való nevelés
- színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás
- közösség formálás

3.1.1 Keresztény értékrend kialakítása

A legfőbb keresztény értékek Jézus életében mutatkoznak meg legteljesebben. Ezért a tanulók elé példaként az Ő személyét és az Őt példamutatóan követő embert kell állítani. Olyan morális értékek beépüléséről van szó, amelyek szabályozzák a későbbiekben is a szűkebb és tágabb környezetükkel való magatartásukat, emberi kapcsolataikat.

Ezt a folyamatot segíti a rendszeres hitoktatás.

Az oktató-nevelő tevékenység eredményeként a tanuló:

- elfogadja minden ember igényét a szeretetre, tiszteletre és igazságra, miután megtapasztalta a közösségi szellemet, melyet a kölcsönös tisztelet, dialógus, türelem, megbocsátás, szolgálatkészség, önfeláldozás, elköteleződés és köszönet jellemez
- vallását életkorának megfelelően gyakorolja
- megtapasztalta Isten jelenlétét a csendben, a liturgiában, a lelkigyakorlatban, az imában, tevékenységeiben és élete apró csodáiban
- belső igényévé válik a szépre, a jóra, az igazra és a szeretetre való törekvés
- felismeri a szentekben, ismert egyházi és elismert személyekben a követendő példát

- kész felelősséget vállalni a saját lelkiismerete fejlődéséért, hogy hitet vállaló és másokért élő felnőtt kereszténnyé válhasson, aki felkarolja a rászorulókat

3.1.2. Nemzeti értékeink, hagyományaink tisztelete, megismerése, ápolása

Minden ember egy adott nyelvi, kulturális közegben él. Ez alapvetően meghatározzák gondolkodásmódját, világlátását, magatartását. Aki ezt elveszti, vagy akiben ez nem alakul ki, az gyökértelen lesz. Intézményünk fontosnak tartja nyelvünk, történelmünk és kulturális örökségünk ápolását, a diákok nemzeti öntudatra nevelését. Fontosnak tartjuk a határon túli magyarság kultúrájának és helyzetének megismerését.

Alapvető célkitűzésünk, hogy a gyermek tanuljon meg anyanyelvén helyesen és szépen beszélni, megismerje és megszeresse nyelvünk és népzeneink kincseit, népi hagyományait, hazánk tájait és történelmünk nagyjait. Ezt szolgálják az iskolai ünnepélyek, megemlékezések, az osztályfőnöki órák tanmenetének bizonyos egységei, az osztálykirándulások, a nyári táborok, hagyományos vetélkedőink és pályázataink Szent Erzsébet héten, vers és prózamondó versenyek, a helytörténeti vetélkedőn való részvételünk.

Céljaink szerint nevelő tevékenységünk eredménye beépül diákjaink életformájába és egészséges nemzeti öntudattal rendelkező polgáraivá válnak hazánknak.

A Határtalanul! program ideális keretet nyújt a fenti pedagógiai elvek megvalósításához. A kirándulásokat nemzeti ünnepeinkre, emléknapjainkra (október 23., március 15, október 6., június 4.) időzítjük, így hatásosabban lehet a diákok nemzeti identitását hazaszeretetét erősíteni. A Határtalanul program elemeként az utazások lezajlása után az iskola tanulóival, pedagógusaival, témanap keretében osztják meg élményeiket a programban részt vevők.

Tematika:

- A program bemutatása
- Az útvonal, érintett nevezetességek bemutatása a felkészült 7. osztályos tanulók segítségével
- Történelmi, földrajzi összefoglaló a projektben szereplő tanárok tolmácsolásában

- Készített felvételek megtekintése
- Személyes élmények megbeszélése
- Tapasztalatok megbeszélése
- Táncház és ételkóstolás

3.1.3. Családi életre való nevelés

Az egyház tanítása szerint a házasság és a család az élet egyik legnagyobb és legszemélyesebb elköteleződése. A család „a legrégebb emberi intézmény és közösség” (FC Előszó), számos mélyreható változáson ment át a történelem során. A társadalom élő sejtje, melyet óvni és védeni kell, mert itt tanulják meg a gyermekek a beilleszkedést egy közösségbe, a harmonikus együttélést másokkal. Napjainkban a családokat érő negatív hatások súlyos károkat okoznak a fejlődő gyermekek egészséges növekedésében. A helyes családmódel kialakítására nagy szükség van, mert sok gyermek rossz családi környezetben, vagy éppen család nélkül nő fel, ezért nincs arra lehetősége, hogy meglássa a családi élet örömeit és elsajátítsa az ehhez nélkülözhetetlen erényeket.

Mint katolikus intézmény a keresztény család modelljét értéknek és ideálnak tekintjük, és ezt a szemléletet szeretnénk vonzóvá tenni. A gyermekek tapasztalják meg, hogy a közösség, amelyben élnek, olyan, mint egy nagy család. Ebben a családi légkörben érezzék meg Isten szeretetét, alakuljon ki az egészséges önértékelés, egymás elfogadása, és egymás tisztelete.

Nagy hangsúlyt helyezünk a szülők szeretetére, tiszteletére, a nagyszülők – általában az idősek – megbecsülésére, a róluk és betegekről való gondoskodásra.

Mindebben kiemelt szerepe van a pedagógus személyének, élő hitének és életformájának. Ezt szolgálják a különböző tantárgyakba, főleg az osztályfőnöki tanmenetbe beépített témák, beszélgetések, találkozók, látogatások ünnepek alkalmából az Idősek otthonába, megemlékezés az édesanyákról, nagymamákról és apákról, nagypapákról osztálykeretben.

3.1.4. Színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás

Intézményünk az oktatás révén megismerteti a gyermekeket a tudományok eredményeivel, felkészíti őket az egész életen át tartó tanulásra. Az egész életen át tartó tanulás immáron nem csupán az oktatás és képzés egyik aspektusa. Irányító elvvé kell válnia a tanulás teljes folyamatában mind az oktatási feladatok ellátása, mind az oktatásban való részvétel tekintetében. Az iskolánkban elkövetkezendőkben ezt a szemléletet kell a gyakorlatban megvalósítanunk.

Ennek érdekében a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra olyan korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt, amely elősegíti világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Alapvető feladatunk a tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő többszintű oktatási formák biztosítása mind a tanulási nehézséggel küzdő, mind a tehetséges tanulók számára.

Célunk a sikeres továbbtanulás megalapozása.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban a szorgalomnak, a tudásnak, a tanulásnak és a munkának becsülete legyen.

A természettudományok feladata, hogy bemutassák a teremtés szépségét, az ember felelősségét, a természet és a környezet védelmét, a technikai haladás kétarcúságát. Megtanítjuk a tanulókat a megismert tudás felelősségteljes alkalmazására.

A magyar irodalom és történelem ismerete megszeretteti velük a magyar kultúrát, elmélyíti gyökereiket, felvértezi az idegen hatások minden kritika nélküli befogadása ellen.

Az idegen nyelv oktatása kiemelt jelentőségű intézményünkben. Tanulóink az angol és német nyelv között választhatnak. Ezek tanulása első osztályban kezdődik. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott órakeret felhasználásával (a nem kötelező óraszámok és szakkör keretében). Ez lehetővé teszi tanulóink számára, hogy nyolcadik osztályban alapfokú nyelvvizsgára jelentkezzenek.

Az emberi kultúra – mint az emberi lélek szépségre való törekvésének, önkifejezésének eszköze – fontos intézményünkben. A

zene oktatása mellett furulyaoktatás folyik iskolánkban, szakköri keretben, színvonalas énekkar működik és tanulóink a színjátszás területén is kipróbálhatják magukat.

Kultúránknak sok mozgásos eleme van. A gyermekeket megismertetjük a tánc (néptánc) és mozgáskultúrával. A heti öt testnevelés óra egyikét néptánc oktatás keretében biztosítjuk a Nat alapján. Az egész ember formálódásához elengedhetetlen az egészséges életmódra nevelés.

Az „ép testben ép lélek” igazsága meggyőzött bennünket arról, hogy mozgás nélkül nem lesznek egészséges fiataljaink. Iskolánkban a mindennapi testnevelést alsó tagozaton a heti három órában testnevelés órát tartunk és 2 órában néptáncot oktatunk (a 2012/2013-as oktatási évtől első osztálytól felmenő rendszerben). A felső tagozaton szintén a 2012/2013-as tanévtől kezdve 5. osztálytól felmenő rendszerben heti öt testnevelés órát tartunk. Több sportköri foglalkozást is biztosítunk tanulóink részére.

Biztosítjuk a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyéni és csoportos formáit.

Tanulóink egyéni képességeiknek megfelelően több szakkör között választhatnak, részt vehetnek levelező versenyeken, tantárgyi versenyeken, pályázatokon.

Intézményünk könyvtárának gazdag gyűjteménye és a korszerű számítógéppark biztosítja ennek a hátterét.

3.1.5. Közösségformálás

A közösség formálásának számos színtere van minden életkorban (a közös játék, az ünnepek, kirándulások, az együttes tevékenység és a nehézségek).

A közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulóknak, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.2.1. Elvi alapok és általános feladatok

Intézményünkben nem különül el a nevelés és az oktatás, mert minden tevékenységben a pedagógus egész személyiségével nevel. A nevelés nem csak normák és szabályok közvetítése, hanem személyes példamutatás és jól irányított egyéni illetve közösségi cselekvések szervezése.

Az emberi személyiség kialakulása hosszú folyamat, melynek színtere és eszköze a közösség.

A szeretetparancs hármasságából kiindulva – szeretni Istent, szeretni embertársainkat, mint saját magunkat – adódik nevelésünk nagy feladata, hogy neveltjeink az igazi értékeket felismerjék és magukénak vallják.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A tanulók vallásos nevelése- hitre nevelés
  - *Feladata:* A szeretet és összetartozás légkörének kialakítása. A tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez juttatása a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban. Segítjük a tanulók korának megfelelően a hit kibontakoztatását, a liturgikus és a szentségi élet gyakorlását, ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását. Fontosnak tartjuk a vallásos ünnepeken való részvételt, és azok méltó megünneplését, megteremtjük a tanítás előtti és utáni imádság alkalmait, előmozdítjuk a vallásos, elsősorban plébániai közösséggel való kapcsolatot.
- A tanulók erkölcsi nevelése
  - *Feladata:* Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése
  - *Feladata:* Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása,

fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

➤ A tanulók esztétikai nevelése

- *Feladata:* Az esztétikai nevelés az a nevelési ág, amely alkalmassá teszi a gyermeket arra, hogy felfedezze, megőrizze és megalkossa a szépet a természetben, társadalomban és a művészetekben. A szabatos fogalmazásra, a szépíráásra, az igényes és gondos munkára neveljük növendékeinket. Öltözetük gondozására, megbecsülésére és védelmére neveljük a tanulókat. Megtanítjuk nekik az öltözködés, a jó megjelenés, ápoltság fontosságát, ízléses és egyszerű formáit.

➤ A tanulók családi életre nevelése

- *Feladata:* Megkezdjük a felelősséggel vállalt párkapcsolatra való felkészítést. A családi élet felelős magatartást, áldozatkészséget igényel. Megmutatjuk tanulóinknak azokat az értékeket, amelyeket a több gyermeket nevelő családok képviselnek. Fontos feladat a családi egybetartozás ápolása.
  - Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
  - A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

➤ A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

- *Feladata:* Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

➤ A tanulók akaratit nevelése

- *Feladata:* Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

➤ A tanulók hazaszeretetre nevelése

- *Feladata:* A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

➤ A tanulók állampolgári nevelése

- *Feladata:* Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

➤ A tanulók munkára nevelése

- *Feladata:* Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

➤ A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

- *Feladata:* A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kinevelése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása (az egészséges táplálkozás szabályainak ismertetése: óvjuk őket a káros szenvedélyek veszélyétől: alkohol, drog, dohányzás, játékautomaták, tv, videó stb.) alapvető ismereteket adunk a betegségek megelőzéséről és gyógyításáról, az elsősegélynyújtásról: oktatjuk a baleset-megelőzés és tűzvédelem szabályait: tanítjuk és gyakoroltatjuk a testápolás és a tisztálkodás szükséges, egészséges módjait.

➤ A tanulók környezeti nevelése

- *Feladata:* A tanulók megtanítása a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre. A környezetkultúra kialakítása, a környezet okos és mértéktartó igénybevétele, a védelem és fejlesztés egysége.

A tanulók gondolkodását és cselekedeteiket "A Földet nem ősainktől kölcsönöztük!" - híressé vált mondás szelleme hassa át.

3.2.2 Életkor szerinti feladatok

➤ Az 1-4. évfolyam

- A motiváltság fejlesztése: megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítmény vágy, kíváncsiság, játékszeretet, érdeklődés, felfedezési vágy.
- Képességek fejlesztése: felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás.
- Egészséges életvitel.
- Befogadó képesség, önkifejezési, önellátási képesség.
- Szociális érzékenység kialakítása: csoportba tartozás, egymás tulajdonának tiszteletben tartása, barátság.
- Segítés, együttműködés, verseny, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás.

➤ Az 5-8. évfolyam

Az első 4 évfolyamon megkezdett személyiségfejlesztő tevékenység továbbfejlesztése és kiterjesztése az életkori sajátosságoknak megfelelően:

- A motiváltság fejlesztése: kötelességtudat, felkészülés a továbbtanulásra.
- A képességek fejlesztése: elemzés, elvonatkoztatás, problémamegoldó gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, érvelés, asszociálás.
- A kreativitás, önkifejezés fejlesztése, befogadó magatartás kialakítása (műelemzés, műértelmezés).
- A reális énkép, önértékelés (emberismeret, önbizalom, önbecsülés, pályaválasztás), öntevékenységi vágy, önállósulási vágy felkeltése és helyes megélése. Előítéletek legyőzése, empátia, tolerancia kialakítása, konfliktus-kezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés) formálása.
- Az egészséges életvitel fontosságának felismerése.

Az utolsó 2 évfolyamon a gyerekek biológiai érése meghatározó: ahogy változik külső megjelenésük, új szerepeket integrálnak, kialakul identitásuk. Törekszünk mozgásigényük kielégítésére különböző sportolási lehetőségekkel, kerékpár túrákkal, gyalogtúrákkal.

3.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Oktatási intézményünknek a klasszikus tudományos területeken felhalmozódott tudáson kívül át kell adni a felnövekvő generációknak a hétköznapi életre és magatartásra vonatkozó alapvető ismereteket is.

Az egészséges életmódra nevelés résztvevői:

- az intézmény pedagógusai
- az iskolaorvos és védőnő
- az intézmény tanulói
- a szülők

➤ Az intézmény egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a gyermekek, a tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal, egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- a tanulók ismerjék meg és gyakorolják az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedési formákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás,
  - a dohányzás,
  - a családi és kortárs kapcsolatok,
  - a környezet védelme,

- az aktív életmód,
- a sport,
- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés

területén.

➤ **Az egészségnevelés az iskola több szereplőjének a feladatai**

- az iskola minden pedagógusának
- az iskola minden dolgozójának
- az iskola tanulóinak egészségügyi ellátását biztosító iskolaorvosnak és védőnőnek
- a nevelés ezen területébe bevonjuk közvetlenül a szülőket is, hisz a tanuló által szerzett ismeretek az otthoni gyakorlással és felügyelettel rögződnek, szokássá, életformává alakulnak. Tehát nagy szerepet szánunk az SZ.M.K.-nak
  - igénybe vesszük a :
    - Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítők szakmai segítségét
    - ÁNTSZ egészségfejlesztési szakembereinek segítségét
    - a rendvédelmi szervek segítségét
  - kollégákat küldünk a témában továbbképzésre (pl. Drogprevenció)

➤ **Az egészségnevelés színtere:**

- minden tanóra
- a tanórán kívüli foglalkozások
- különleges események, rendezvények
- az iskolaorvos és védőnő által szervezett, tervezett egészségügyi ellátás

➤ **Az iskola egészségnevelést szolgáló tevékenységformák:**

- *iskolánk megszervezi a tanulók mindennapi testnevelését.*
Ennek formái:

- a testnevelési órák (a helyi tanterv szerint)
  - az iskolai sportkör foglalkozásai
  - tömegsport foglalkozások
  - úszásoktatás
  - néptánc oktatás
- *Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:*
- a dohányzás káros hatásai
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás káros hatásai
  - az egészséges táplálkozás fontossága
  - az egészséges életmód
  - az aktív életmód: „Ép testben ép lélek”!
  - a személyes higiénia fontossága és annak gyakorlási módjai
  - a szexuális fejlődés

Minden osztályfőnök felelősséggel megfigyeli a tanulók étkezési szokásait, amelyeket megbeszéli a szülőkkel is.

Minden osztályteremben biztosítjuk, hogy a tanulók rendelkezzenek ivóvízzel. Az osztályfőnökök, minden pedagógus figyelemmel kíséri a tanulók folyadékbevitelét, különösen a nagyon meleg napokon.

Nagyon nagy figyelmet fordítanak a pedagógusok az evés előtti tisztálkodásra.

- A környezetismeret, természetismeret, biológia, valamint technika és életvitel tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
  - külső előadók meghívása főleg a következő témákban:
    - a kábítószerek kártékony hatása a testi és lelki egészségre
    - a dohányzás káros következményei
    - az alkoholizmus

- a TV- és számítógép függőség

Ezekre az előadásokra meghívjuk a szülőket is.

- filmek megtekintése és megbeszélése a fenti témákban
- félévenként osztálykirándulás szervezése
- osztályonként egy-egy gyalogtúra megszervezése a környéken – minden tavasszal
- minden félévben a felsős osztályoknak egy-egy kerékpártúra szervezése a környéken
- minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az V-VIII. évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan

➤ **Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele**

- az iskolai egészségügyi szolgálata éves munkaterv szerint végzi feladatát (ezt a védőnő készíti el)
- az iskola főleg a következőkben igényli az iskolaorvos és védőnő segítségét:
  - félévente egy alkalommal a 6., 7., 8. osztályokban egy-egy osztályfőnöki óra megtartása külön a lányoknak, külön a fiúknak a szexuális fejlődés témájában
  - félévente egy-egy osztályfőnöki óra megtartása minden osztályban személyes higiénia témájában
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megrendezése

3.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül az osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia órákon valósul meg.. A megtartott foglalkozások az osztálynaplóban a haladási napló részen kerülnek regisztrálásra.

Az elsősegély fogalma: azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodás miatt a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A gyermekek életkoruknak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismerettel rendelkezzenek.
- Megismertetni a tanulókkal a fontos telefonszámokat, melyeken segítséget tudnak hívni szükség esetén.
- Az élet megmentése, baleset megelőzés tanítása.
- Megakadályozni a további egészségkárosodást.
- Elősegíteni a gyógyulást.
- Felmérni a helyzetet, gyorsan és biztonságosan, majd ezután megfelelő segítséget kérni.
- Amennyire lehet, megállapítani a sérülés vagy betegség természetét, amelyben a balesetes szenved.
- Azonnal elvégezni - a fontossági sorrend betartásával - a helyes és halaszthatatlan beavatkozásokat.
- Intézkedni (ha szükséges), hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe vagy haza.
- A sérülttel maradni, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.
- Feljegyzést készíteni a beavatkozásról a mentők részére a sérült állapotának változásáról, az elvégzett beavatkozásról.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Az iskola igényli az iskolaorvos és védőnő segítségét a 6., 7. és a 8. osztályokban, hogy az osztályfőnöki órák keretében szakszerű elsősegély-nyújtás előadásokat tartsanak a tanulóknak korosztályuknak megfelelő szinten
- b) A tanórákon történő elsajátítás:
  - A tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Segítse a tanulót a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
  - A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és

elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.

- A közlekedési veszélyforrások tudatosítása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés megismertetése.
- Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély.
- Kerékpározási alapismeretek. Közlekedés lakópihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken
- Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.

Közlekedésbiztonsági ismeretek. A féktávolság. Az érzékelési- és útviszonyok forgalombefolyásoló szerepe. A biztonságos kerékpáros közlekedéshez szükséges gyakorlati készségek fejlesztése az alapvető szituációkat modellező gyakorlati pályán.

A kerékpár karbantartása.

- Tennivalók közlekedési baleset esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelmérés, biztosítás és segélyhívás.
- Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosítása, és az egészséges veszélyérzet kialakítása. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.

- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata
- Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek).
- Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség) megtanítása. A telefonos segélyhívás szabályainak elsajátíttatása.
- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Otthoni balesetek megelőzése. A háztartásban használt eszközök szerepe, használati jellemzői, kezelésük biztonsági szabályai. A balesetveszélyes konyhai kézi eszközök, kézi gépek, és a használatukkal járó balesetveszélyek azonosítása.

Az ételkészítés során használt tüzelő-, melegítő-, főző-, sütő-stb. berendezésekhez, a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek azonosítása és ezek elhárításának gyakorlása.

A konyhai eszközökhöz kapcsolódó élelmiszer-higiéniiai szabályok megismerése, alkalmazása.

- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Eszközök rendeltetés szerinti, szakszerű használata. Megfelelő (biztonságos és esztétikus) munkakörnyezet
- Mechanikus jellegű baleseti veszélyek.
- Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata.
- Elektromos eszközök érintésvédelme.
- Munkavédelmi eszközök, felszerelések.
- Építési és mechanikus állagmegóvó, javító, takarító munkák során használt eszközök, felszerelések használatának szabályai.
- Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszköz szükségességének felismerése.

3.4. Az intézmény környezeti nevelési programja

3.4.1. Környezeti nevelés alapelve, célja, területei

Alapelve a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

Célja:

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása.

Területei

Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk megvalósítását:

- Környezetkultúra: a mikrokörnyezet (óvoda, iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, energia-takarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

3.4.2. A környezeti nevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Példamutató iskolai környezet
- Tantermek, folyosók, udvar kialakítása – virággal, fákkal, fűvel
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés
- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés és az eltérő tanítási foglalkozásokon (kirándulások, múzeumi, állatkerti órák)

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök
- Táborok
- Előadások
- Kiállítások
- Természetjáró túrák
- Föld napjának megtartása
- Madarak és fák napjának megtartása
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése
- Látogatások: múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba
- DÖK-nap

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése;
- a tanulóknak a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szem-pontjából legfontosabb ismeretekkel, mint:
  - a környezet fogalmával,
  - természeti és társadalmi környezet fogalmával,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival

kapcsolatosan.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának feladata:

Ebbe a tevékenységbe bevonjuk a családot, a szülőket is. Ezáltal biztosítjuk, hogy a megszerzett ismeretek, készségek rögzüljenek és beintegrálódjanak tanulóink mindennapjaiba.

3. Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák:

a) tanórák:

- a természetismeret, földrajz, biológia tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek által
- a történelem órákon feldolgozott ismeretek által:
  - érezzék az egyén, az állam és a társadalom felelősségét
  - értsék meg a mai világ globális problémáit
  - ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, váljanak hagyománytisztelővé
  - tudják és értsék meg, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- magyar irodalom órákon:
  - ismerjék meg a közvetlen természetes és ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat
- hittan órákon fejlesszük a tanulóknál, hogy:
  - legyenek képesek a megteremtett világ szépségeit felismerni és megőrizni
  - legyenek képesek a megteremtett értékek között úgy élni, hogy a legkevesebb károsodást okozzák
  - legyenek meggyőződve arról, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk
  - szilárduljon meg bennük a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

b) Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:

Ismerjük meg Pécel természeti értékeit
A környezetszennyezés és következményei
Klímaváltozás bolygónkon
Elég-e a Föld ivóvíz készlete az emberiségnek.

c) A környezeti nevelést szolgáló tanórákon kívüli foglalkozások:

- környezetvédelmi szakkör működtetése, melynek fő célja a Rákos-patak s a környező erdők természeti értékeinek felfedezése és ezek megvédése
- lehetőség szerint osztályonként tanévenként gyalogtúra szervezése Pécel kör-nyékének megismerése céljából – vagyis lakóhelyünk környezeti értékeinek felfedezése
- kerékpártúra szervezése júniusban
- látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, valamint a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban
- minden tanévben megszervezzük a Föld napját, a Madarak és a Fák napját

Ez alkalommal szervezünk:

- állat- és növénykiállítást
- játékos vetélkedőt a környezetvédelemmel kapcsolatban
- környezetvédelemmel kapcsolatos filmvetítést
- rajzpályázatot, majd rajzkiállítást
- minden tanévben folyamatosan megszervezzük a szárazelem-gyűjtést
- tanévenként kétszer papírgyűjtést szervezünk
- iskolánk tanulói gondozzák iskolánkban létező 90 cserép virágot
- gondozzák iskolánk előkertjét, az iskolaudvart és sportpályát körülvéző zöld területet
- iskolánk tanulói részt vesznek városunk által (vagy más iskolák által) szervezett környezetvédelmi rendezvényeken.

Például: előadásokon

Föld napja alkalmából szervezett várostisztítási akcióban

rajz- és fotópályázatokon

városi vetélkedőkön

3.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.5.1. Elvi alapok

Az ember természeténél fogva közösségi lény, Isten közösségként hívta meg az emberiséget az üdvösségre.

- A közösségi nevelés alapja a kinyilatkoztatásban és a szívbe írt törvényben gyökerező keresztény értékrend. Ezért egyik legfontosabb pedagógiai feladatunk a közösségben ezeknek az értékeknek a képviselője, illetve kialakítása, hogy ezáltal a közösség támogathassa tagjait az értékek életté váltásában.
- Olyan légkört kell teremteni, amely segíti a növendékeket önmaguk és mások elfogadásában, keresztény elkötelezettségük formálásában, ugyanakkor lehetővé teszi a közösség minden tagja számára, hogy szabadon dönthessen Isten mellett (Szent Ágoston nyomán).
- A közösségeinkben lehetőségeinkhez mérten fel kell vállalni és segíteni azokat, akik élnek és vállalják hitüket, és azokat is, akik még távolabb vannak.
- Fontos feladatunk kialakítani a gyermekekben egyfajta szociális érzékenységet, illetve az erre való természetes igényt, mert később a társadalomba kilépve már önállóan kell felvállalniuk ezeket a feladatokat (szegények segítése).
- A közös segítő tevékenység által nem csak a közösség épül, de annak minden tagja elindul a teljes emberré válás útján. Kialakul benne a nyitottság a másik ember gondjaira, ugyanakkor értékeire is.
- Az egymás elfogadására, toleranciára való nevelés a közösségen belüli különbségeket és konfliktusokat csökkenti.

3.5.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetlen módon a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségében, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő - oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- a) A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.**

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

b) A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításában a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

c) Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

d) A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

e) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

3.5.3. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Pedagógiai munkánkban központi helyet foglal el a tanítási-tanulási tevékenység.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk:

- a.) a tanulók motiválását
- b.) a tanulók aktivitásának biztosítását
- c.) a differenciálást

a) A *motiválás* célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó *aktivitását* biztosítják.

A tanulási tevékenységekben nyitottságra, fogékonyságra, kreativitásra szoktatjuk a gyerekeket. E munka során ismereteket szereznek és megtanulják a megszerzett ismeretek sikeres alkalmazását.

A tanítás-tanulási tevékenység közben betartjuk a szemléletesség, fokozatosság elvét, cselekedtetjük a gyerekeket, önállóságra neveljük őket.

A tudás – mint érték és munka – elfogadására, tiszteletére, megbecsülésére nevelünk. Törekszünk az ismeretek megszerzése iránti természetes érdeklődés egyre tudatosabbá tételére. Pozitív érzelmeket ébresztünk a tantárgyi ismeretek, morális tudnivalók iránt. Az ismeretek sokoldalú, a gyakorlat és az elmélet felől történő megközelítését egyaránt segítjük. A tapasztalatszerzéstől a tudatos alkalmazásig a tanulók aktív részvételét, cselekedtetését tartjuk szem előtt! Megláttatjuk az összefüggéseket, felismertetjük a transzformációs lehetőségeket.

A tantermi ismeretek elsajátításának legfontosabb színtere a tanítási óra. A tanulók aktív részvétele elengedhetetlen feltétele az ismeretátadási és befogadási folyamatnak.

A tanórán kívüli ismeretszerzésben az önállóság dominál. Fő célja a tanítási órán szerzett ismeretek gyakorlása, kiegészítése, új szempontból való megközelítése, megtanulása.

A tanulás általunk ajánlott lépései:

- az előző anyagrész átisméltése a kapcsolódó ismeretek felelevenítése
- tanári magyarázat visszaidézése
- vázlat átnézése
- tankönyv anyagának feldolgozása
- szabályok, törvények, összefüggések megkeresése, megjegyzése
- a tanultak visszaadása, alkalmazása, írásbeli feladatok megoldása
- az ismeretek bővítése, kiegészítése, egyéni vagy szervezett ismeretszerzés útján

Ajánlott tanulási sorrend:

- a legkönnyebbtől vagy legkedvesebbtől haladás a legnehezebb felé
- az írásbeli elkészítését a szóbeli tanulás előzze meg.

A tanítási - tanulási tevékenységek köre korcsoportonként

1-2. évfolyam

- a pedagógus - gyerek kötődés kialakítása az együttműködés gyakorlása
- az iskolai szokásrendszer megismerése, megfigyelése, gyakorlása
- a közösség, a környezet iránti figyelem felkeltése
- a munkamegosztás kialakítása a közösségen belül
- az énkép fejlesztése, önbizalom, magabiztosság, önállóság
- az olvasási, írás, számolási készség alapozása
- a beszéd-készség fejlesztése

- tanulás iránti természetes érdeklődés megtartása, növelése
- a taneszközök használata segítséggel, irányítással
- a helyes tanulási szokások kialakítása, gyakorlása
- az élővilág felfedezése, szeretete, gondozása
- kötelességtudat, munkafegyelem megalapozása
- angol vagy német nyelv tanulása
- a logikai gondolkodás fejlesztése
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- néptánc tanulása

3-4 évfolyam

- az énkép, önbizalom, bátorság a közösségben
- a felelősségérzet, kötelességtudat fejlesztése
- az ellenőrzés rendszeres gyakorlata
- egyszerű következtetések megfogalmazása
- részleges önállóság a munkavégzésben
- az olvasási, írás, számolási készség fejlesztése
- a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése
- a tanulási módszerek megismerése, gyakorlása (vázlat készítés)
- a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése
- a logikai gondolkodás fejlesztése
- a szűkebb környezet élővilágának alaposabb megismerése, gondozása
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés
- néptánc tanulása

5-6. évfolyam

- az énkép kikristályosodási folyamatának kezdetei,
- önállóság, szolidaritás, tolerancia, az értékhez való igazodás,
- a közösséggel való együttműködés, érdeklődés és részvétel,
- az ok – okozati összefüggések meglátása, megfogalmazása,
- lényegkiemelés segítségével
- vitakészség kialakítása, érvek, ellenérvek felsorakoztatása,
- önálló kutatómunka, könyvtárhasználat bevezetése
- hatékony tanulási módszerek kiválasztása

- az érdeklődésnek megfelelő tanulmányi irányultság megválasztása
- összefüggő, logikusan felépített feleletre való előkészítés
- a helyesírási készség fejlesztése
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés

7-8. évfolyam

- az egyéniség tudatos vállalása a kialakult személyiség jegyek korrekciója
- egyéni és közösségi felelősség átérzése,
- a lényegkiemelés gyakorlása, vázlatírás, jegyzetelés
- a közösséggel való együttműködés
- önállóság
- az értékteremtésben való tudatos részvétel
- a munka tisztelete, megbecsülése, megbízható elvégzése,
- vitakészség fejlesztése, érvek, ellenérvek felsorakoztatása.
- heti 5 óra (mindennapos) testnevelés

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- az első és második évfolyam iskolaotthonos rendszerben működik. Így több idő jut az egy tanulóval való foglalkozásra, a személyre szóló foglalkozásra,
- a pedagógusok az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak

3.5.4 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Az iskola vallásos élete

Az első pillanattól kezdve, ahogy a tanuló belép a katolikus iskolába, meg kell, hogy érintse annak az új környezetnek a varázsa, melyet a hit fénye jár át.

A nevelés, még inkább a hitre nevelés nem szavakkal, hanem életünkkel, viselkedésünkkel történik. A tanuló azt sajátítja el, amit a környezetében (szülő, ház, iskola) lát. *„A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk!”¹²*

A katolikus nevelés Jézus által adott küldetés, amit meghatároznak:

- a Szentírás tanításai
- egyházi törvénykönyvek
- pápai megnyilatkozások, dokumentumok

A Szentírás tanítása szerint a keresztény nevelés példaképe és alapja maga Jézus Krisztus. Ezért minden nevelőnek magatartását, gondolatvilágát Jézus szellemiségének kell áthatnia.

Az iskola attól válik katolikussá, hogy az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világnézetben. Így ebben az iskolában az evangéliumi eszmék válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé, egyúttal végső céllá. Így válik a katolikus iskola a hit és a műveltség találkozási helyévé.

Lelki programunkban arra törekszünk, hogy az evangéliumi szellem járja át a világról, életről, emberről szerzett ismereteinket, hogy személyes hitünket egyre mélyebben éljük meg. Hétköznapijainkon, ünnepeinken a szeretet és az összetartozás légkörének kialakításán kell fáradoznunk.

Életkornak megfelelő szinten ismertetjük meg a hitből fakadó erkölcsiséget, segítjük tanulóinkat abban, hogy a keresztény gondolkodás járja át hétköznapijait. Az iskola küldetésének megfelelően arra törekszünk, hogy szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez jussanak tanulóink. Segítjük a hit kibontakozását, a liturgikus és szentségi élet gyakorlását, az oltárszolgálat teljesítését.

Törekszünk arra, hogy a gyerekek életkoruknak megfelelő szinten bekapcsolódjanak az egyházköztség életébe.

Fontosnak tartjuk a vallási ünnepeken való részvételt, a méltó megünneplést. Megteremtjük a mindennapi tanítás előtti és utáni közös imádság alkalmait.

---

¹² Don Bosco

Szentjeink életének megismertetésében is példát állítunk.

Olyan elvárásokat állítunk tanulóink elé, melyeknek való megfelelést névadónk – Árpád házi Szent Erzsébet - is szívesen látna.

A katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el a hit ébresztése, a diákok személyes Isten-kapcsolatra vezetése. Itt ismerhetik és szerethetik meg az élő Isten üzenetét, a Bibliát. *A hitoktató feladata, hogy a hitre neveljen, ne a hitről tanítson.* Feladata a konkrét, aktuális lelki programok szervezése, összefogása. Gondot fordítunk diákjaink, tanáraink tartalmas lelkigyakorlatainak megszervezésére, biztosítva a folyamatos lelki gyarapodást.

Az osztályfőnöki órákon megemlékezünk az egyházi ünnepekről.

Hagyományőrző tevékenységek

A tanév jeles napjai évről-évre visszatérnek az iskola életébe. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatuk kialakításában jelentős szerepet játszanak:

- megtanítanak az ünnep életükben betöltött szerepére, az ünneplés módjaira,
- megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát,
- stabilitást adnak.

Az ünneplés módjai:

- ünnepség a templomban
- iskolai ünnepély,
- megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, iskolai szünetben),
- hangverseny,
- színdarab (színházlátogatás, majd a színdarab közös megbeszélése),
- közösen megtekintett film vitája,
- találkozás neves személyiségekkel,
- vetélkedők: - szellemi
- - sport,
- közös diákmise a templomban,
- vasárnapi diákmise a templomban.

A tanév jeles napjai, eseményei:

- VENI SANCTE
- rekollekciós napok
- gyónási alkalmak
- az iskola névadójának ünnepe – „Szent Erzsébet hét”
- karácsonyi vásár
- farsang
- Föld napja
- Anyák napja
- Szülők napja
- Gyermeknap
- Ballagás
- TE DEUM

Egyházi ünnepeink

- VENI SANCTE (időpontja változó)
  - közös tanévnyitó szentmise a templomban
  - tanévnyitó ünnepség - templomban
- Mária neve napja (szeptember 12.),
  - megemlékezés - osztályfőnöki órán és a reggeli ima alkalmával, megjelenítése a hirdetőkön.
- Szent Gellért ünnepe (szeptember 24)
  - a katolikus iskolák napja: megemlékezés osztályfőnöki órákon, megjelenítése a hirdetőkön,
- Őrzőangyalok napja (október 2)
  - megemlékezés - hittanórákon
- Magyarok Nagyasszonya ünnepe (október 8)
  - templom búcsú, közös szentmise
  - részt veszünk az egyházközség közös programjain
- Mindenszentek ünnepe (november 1)
  - megemlékezés osztályfőnöki órákon, gyertyagyújtás, szeretett halottainkra emlékezés, temető látogatás
- Szent Imre ünnepe (november 5)
  - megemlékezés osztályfőnöki órákon, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Árpád házi Szent Erzsébet - névadónk napja (november 19) –

Szent Erzsébet hét

- Szent Erzsébet kilenced
- Szent Erzsébet ünnepség a templomban: közös szentmise
  - az új tanulók fogadalmi tétele
  - színdarab bemutatása
- hangverseny
- kiállítás
- vers és prózamondó verseny
- irodalom, történelem, hittan és rajz pályázatok értékelése
- vetélkedő - Szent Erzsébet életéből (vagy más témákból)
- Erzsébet bál: szülőknek
tanulóknak
- Szent Miklós napja (december 6)
  - megemlékezés osztályonként
    - az alsósoknak jön a Mikulás (közös ünnepség)
- Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása (december 8)
  - megemlékezés hittan órákon
- Advent (december)
  - adventi koszorúk készítése
  - adventi gyertyagyújtások
  - jó cselekedetek gyűjtése
- Adventi rekollekció
  - közös szentmisével kezdődik
- Karácsony (utolsó tanítási napon a téli szünet előtt)
  - közös szentmise a templomban
  - páztorjáték - a templomban
  - páztorjáték a Jézus Szíve Szociális Otthonban
  - osztályközösségek karácsonya (az alsó tagozaton a szülőkkel együtt) az iskolában
  - december 24-én délután a páztorjáték előadása a templomban
- Vízkereszt ünnepe (január 6)
  - megemlékezés hittan órákon

- Árpád házi Szent Margit ünnepe (január 18)
  - megemlékezés osztály keretekben, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe (február 2)
  - megemlékezés hittan órákon
- Hamvazószerda
  - közös szentmise a templomban és hamvazkodás
- Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe (március 25)
  - megemlékezés
- Nagyböjt
  - minden csütörtökön keresztül az iskolában
  - a tanulók rekollekciója
  - a tanárok rekollekciója
- Húsvét (tanítási szünet)
- Elsőáldozás (május)
  - közös szentmise
- Pünkösd - tanítási szünet
- Úrnapja (június)
  - közös szentmise
  - helyi hagyományok ápolása
- TE DEUM
  - közös tanérváró szentmise
- Szent István napja (augusztus 20)

Iskolai ünnepséget szervezünk, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- 1956. október 23-a
- 1849. október 6-a
- 1848. március 15-e
- 1920. június 4. - Trianoni emléknapi - Nemzeti összetartozás Napja, évfordulóján.

Ötévenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló évkönyv kerül kiadásra.

A nagyobb ünnepek esetében – a lehetőségek szerint – közös műsorokat szervezünk az óvodával.

3.5.5. Az iskolaotthon, napközi, tanulószoba

Iskolaotthon:

Iskolánkban 1. 2. osztályban az oktatás iskolaotthonos formában történik.

Az iskolaotthon az egész napos nevelés egyik formája, melyben a különféle tevékenységi formákkal az oktatást és nevelést egységes folyamattá integrálják.

A tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve, a nap egészére elosztva váltják egymást a tanítási órák, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés – az úgynevezett önálló tanulás –, a speciális érdeklődéssel kapcsolatos tevékenységek, szakkörök, a felzárkóztató foglalkozások és a kikapcsolódást, pihenést szolgáló szabadidős programok. Az iskolaotthonban két tanító dolgozik a gyerekekkel, megosztva egymás közt a tantárgyakat. Az önálló foglalkozásokon a szaktárgyat tanító nevelő van jelen. Így a nevelő nem csak a tanítási órán látja tanulóit, hanem a tanulási tevékenységét is nyomon követheti, megtaníthatja diákjait a helyes szaktárgyi tanulási módszerekre.

Az iskolaotthon lényege az, hogy az összes didaktikai és nevelési feladatokat azonos nevelő teljesíti bizonyos tárgyak, tantárgycsoportok keretében, ami a személyiség fejlesztés, a közösségformálás szempontjából igen hatékony.

Az iskolaotthonos szervezeti forma elősegíti az önálló munkavégzés, önellenőrzés, helyes önértékelés gyors kialakulását, maximum teljesítményre ösztönzi a gyerekeket.

Napközis tevékenység

A napközi feladata a szabadidő hasznos eltöltése, a tanítási órákra való felkészülés. A napközi sajátos munka rendjével, tevékenységével a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztését szolgálja, ezért hangsúlyt helyezünk a foglalkozások tartalmára, élményszerűségére.

A napköziben végzett munka komplexitása megkívánja a pedagógusok összehangolt munkakapcsolatát, közöttük az információáramlás folytonosságát.

A napközis tevékenység legfontosabb jellemzői:

- a tanítási idő utáni regenerálódás szellemi és fizikai felfrissülés biztosítása
- az önfelelt egyéni és csoportos játékok feltételeinek mindennapi megteremtése,
- a gyerekek egymáshoz való fokozott alkalmazkodásának segítése,
- a közösségi szokások betartására, az azokhoz való alkalmazkodásra nevelés,
- az önállóságra való törekvés támogatása a tanulásban, a feladatok végzésében,
- a klubfoglalkozások keretében az érdeklődés és többlet ismeretszerzési igény kielégítése, tehetséggondozás,
- kulturált étkezési szokások kialakítása és betartása,

Iskolánkban 3.-4. évfolyamok tanulóiból egy-egy napközis csoport működik.

Tanulószoza:

A felső tagozaton az igények alapján tanulószoza működik. A rendszeres napi három óra foglalkozás célja a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek felzárkóztatása, korrepetálása, de ez eszköze a tehetséggondozásnak is.

Tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthonos csoport üzemel (1-8. évfolyamok), ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.

Diákétkeztetés:

Iskolánkban az iskolaotthonos és napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A többi tanuló számára – igény esetén – reggelit és ebédet biztosítunk. Intézményünkbe a TS Gastro albertirsai étkeztető cég hozza az ételt. Melegítőkonyhánk és ebédlőnk van. Az étkezési térítési díjakat az étkeztető cég állapítja meg. A szülők a térítési díjakat az iskola által meghatározott módon fizetik be.

3.5.6. Iskolai sportkör:

Az iskolai sportkör tagja az iskola legtöbb tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

3.5.7. Szakkörök:

A kötelező órákon kívüli képzés fontos helyet foglal el az iskolában. Átgondolt rendszerének alapelvei a következők:

- tanórai ismeretek kitágításával fontos szerepet lát el,
- az ismeretbővítés mellett tehetséggondozó szerepe hangsúlyozott.

Feladata:

- önművelésre, önálló kutatómunkára nevelés

Céljuk:

- a szakkör jellegétől függően más és más ismeretbővítés mellett közösségformáló szerepet is betöltenek.

A szakkörvezető irányító szerepe a tagság életkori sajátosságának megfelelően alakul. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. Legmegfelelőbb létszám: 8-14 tanuló. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkörök a tanév elején jóváhagyott munkaterv alapján működnek.

Szakköreink egy része tantárgyakhoz kapcsolódik, a tananyaghoz képest az érdeklődő tanulóknak többlet ismeretet nyújt, fejleszti gondolkodásukat és problémamegoldó képességüket. (pl. idegen nyelvek, informatika, zene)

A szakköreink másik része segíti a helyes életmód kialakítását, a kultúra és a hagyományok ápolására, művelésére ad lehetőséget.

Céljuk tehát más és más, de minden esetben a tanulókkal való közvetlenebb kapcsolat kialakulását is segítik.

Állandó szakköreink:

Angol nyelv

Kosárlabda 5-8. osztály - lányok

Német nyelv	Futball 5-8 osztály - fiúk
Informatika	Énekkar
Sportkör 1. osztály	Voluntas újság szerkesztés
Sportkör 2. osztály	Úszás
Kosárlabda 3-4. osztály	Rovásírás
Fizika	Észbontó-matematika szakkör
Néptánc	

A szakkörre a jelentkezés önkéntes, de jelentkezés után egy tanévre a részvétel kötelező.

A tanulók munkáját a szakkörön belül szövegesen értékeljük félévkor és év végén.

3.5.8. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle tantárgyi versenyek, levelező versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését illetve a tanulók felkészítését a különböző versenyekre a szaktanárok végzik. 2005/2006. tanévtől iskolánk szervezi a katolikus iskolák alsó tagozatának országos levelező versenyét – HATMATCSEPP – néven magyar nyelv, szövegértés, matematika és hittan tantárgyból.

3.5.9. Tanulmányi kirándulások:

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesítése, a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára évente két alkalommal (1 nap ősze, 1 nap tavasszal) tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

3.5.10. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat célja:

Olyan ifjúsági szervezet létrehozása, melyben a tagok és rajtuk keresztül az iskola diákjai, örömmel és aktívan vállalnak feladatokat; saját, kreatív ötleteikkel állnak elő, a megvalósításban is tevékenyen vesznek részt és ezáltal személyiségüket és környezetüket fejlesztik.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8 osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzatot, segítő pedagógust a diákok javaslata alapján az igazgató bízza meg. A diákönkormányzat munkájának rendezvényeinek segítése minden pedagógus fontos feladata.

A diákönkormányzat feladata:

- Az együttműködés ösztönzése, gyakorlati tapasztalatok megosztása.
- A résztvevők számára közös célok és irányelvek felállítása.
- Az iskola diákságának szabadidős programok tervezése, szervezése, lebonyolítása és megvalósításának értékelése.
- Az osztályközösségek, az oktatási törvényben a „tanulók közösségeire” vonatkozó döntési, véleményezési és javaslattevő jogokat gyakorol.
- A diákönkormányzat feladata a problémák megfogalmazása és megoldási javaslatok összegyűjtése.
- A diákönkormányzat érdekeit a nevelőtestületben a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.
- egy tanítás nélküli munkanap programjának megszervezése

3.5.11. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Az egész napjukat iskolában töltő gyermekek számára az egész napos foglalkozás különböző szervezeti kereteiben gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, regenerálódásra. Intellektuális képességeik mellett, arányosan fejleszthessék egyéb képességeiket, kreativitásukat.

Választható tevékenységek révén biztosítjuk gyermekeink sokoldalú fejlődését, mivel a szabadidő töltési szokások döntően ebben a korban alakulnak ki. Ahhoz, hogy a szabadidő tartalmas eltöltésére készítsük fel őket, sokfajta szabadidős tevékenységet kínálunk

számukra, figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, érdeklődését, nemenkénti különbségét.

Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások sokféle képességet fejlesszenek, lehetőséget adva arra, hogy a gyermekek minél többfajta foglalatosságot próbáljanak ki, s a választott tevékenységben elmélyülve megtalálják kikapcsolódásukat.

Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a tanórákon tanultakkal összhangban legyen a délutáni elfoglaltság. Fontos, hogy további művelődésre, önművelésre adjanak alkalmat, lehetőséget a délutáni foglalkozások.

Figyelemmel kísérjük az egyes gyermekek választását, a tevékenységekben való aktivitásuk jellegét. Segítünk és bevonjuk a szabadidős tevékenységekbe a visszahúzódó, peremhelyzetű gyerekeket.

Elvünk, hogy a nevelői irányítás közvetett módon valósuljon meg, hogy a gyermekek szabadidejükben valóban szabadnak érezzék magukat.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a nevelőtestület a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva a következő szabadidős programokat szervezi:

- színház, koncert, opera, mozi látogatások, múzeumlátogatások, klubdélutánok, osztályműsorok, táncos rendezvények, sítábor, nyári táborok stb.
- Ugyanakkor minden tanévben a 8. osztályos tanulók meglátogatják a Széchenyi Könyvtárat.
- Minden télen sítábort szervezünk, nyáron pedig két tanulócsoportot táboroztatunk.
- Minden tanév végén – a nyári szünet első hetében – helyi olvasó- és kézművestábort szervezünk.

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

3.6 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

3.6.1 A pedagógus feladatai és hatásköre

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

Nevelői tevékenysége és életvitele

- munkáját, a keresztény szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a Katolikus Egyház szemléletének,
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában és szavaiban,
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, tanítványaival felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot megőrzi
- szükség esetén támogatással, korrepetálással segíti a lemaradó diákokat
- saját tanítványait az általa tanított tantárgyból magántanítványként sem az iskolában sem azon kívül nem tanítja
- követi a katolikusok által elismert nevelési folyamat személyes nyitottságon, pozitív gondolkodáson alapuló nevelési módszereit,
- részt vállal a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családi és otthonos légkör megteremtésében, a diákcsoporthoz az iskola életébe történő bevonásában
- közreműködik a katolikus iskola céljainak megvalósításában, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához

A főbb tevékenységek összefoglalása

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak időben való javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírása tartalmazza.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeresen órát látogat az osztályában.
- Négy év alatt legalább egyszer meglátogatja osztályának minden családját.

3.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

„...A képességek fejlesztésében nélkülözhetetlen az állandó gyakorlás, hisz minden emberi tehetség csak szüntelen gyakorlással, tréninggel érheti el a legmagasabb fokát, legnagyobb fényességét. Ám a képességek gyarapításában ne a maximalizmus vezessen bennünket. Mindenkinek meg kell találnia azt a küszöböt, amelyet céljai megvalósításában már nem érdemes átlépnie.”

(gróf Széchenyi István)

3.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Elvi alapok

A magyar ember legnagyobb kincse évszázadok óta sokoldalú tehetsége, mely népünk fennmaradásának biztosítója. Tehetséges gyermekeinkért felelősséggel tartozunk.

Tudjuk, hogy a tehetséges gyermek esetenkénti másságával, igényeivel időnként nehézségek elé állíthatja nevelőit, diáktársait.

A katolikus iskola szorgalmazza a tanulók képességeinek fejlesztését, Istentől kapott adottságainak hasznosítását.

A tehetség megnyilvánulhat:

- specifikus tanulmányi képesség területén (matematika, nyelvek, természettudományok, társadalomtudományok)
- kreativitás és alkotóképesség területén (teljesítményekben mutatkozik meg)
- művészetekben (ábrázoló- és zeneművészet)
- szociális területen (vezetői kvalitások)

Az egyén tehetségének kibontakozásában döntő szerepet játszik a család, a barátok és az iskola szerves együttműködése – a szociális környezet.

A tehetséges gyermekek gondozása Istentől ránk szabott feladat. Minden gyermek tehetséges valamiben s azt a tehetséget egyéni bánásmóddal lehet kibontakoztatni és hatékonyan fejleszteni.

Iskolánk eddigi tapasztalatai alapján diákjaink tehetség szempontjából heterogén összetételűek.

Az a feladatunk, hogy tehetséges tanítványainknak az órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlesztéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért segítséget nyújtsunk. Ezért iskolánk valamennyi pedagógusa arra törekszik, hogy az egyéni aktivitásra épülő módszerekkel biztosítsa azt a tehetséges fejlődést, amire ki-ki egyénileg képes.

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórákon

- differenciált feladatok
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák
- az egyéni munka váltakoztatása csoportmunkával
- saját gondolatok, saját érdeklődés felhasználása és megbeszélése a különböző órákon
- integrált órák
- a diákok egymás közti kapcsolatának irányítása, hogy a tehetséges tanuló ne szakadjon ki az osztályközösségből
- emelt szintű nyelv-, zene-, informatika- és testnevelés oktatás

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórán kívül

- differenciált egyéni foglalkozások
- szabadidős tevékenységek
- szakkörök
- házi, területi és országos tantárgyi versenyek
- levelező versenyek
- pályázatok
- énekkar
- színjátszás
- sportfoglalkozások
- iskolaújság

A tehetséggondozást a differenciált tanórai foglalkozás mellett, szakkörökön, különböző szintű tantárgyi versenyeken, levelező versenyeken való részvétellel, a versenyekre történő felkészítő foglalkozásokon biztosítható.

A tehetséges tanulók fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a különböző pályázatokon való részvétel, a pályázatok elkészítését felkészítő személyes foglalkozások.

Iskolánk tantestülete minden tanév elején dönt – a konkrét igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – a fejlesztő órák számáról, a tantárgyi és levelező versenyekről, amelyre felkészítjük tanulóinkat, a pályázatokról, amelyekre jelentkeznek tanulóink.

A tehetséggondozás másik területe az iskolai rendezvények, ünnepek lehetőségeinek kihasználása. Egy-egy ilyen alkalommal a különböző jellegű szerepléseken kívül az ún. szociális képességek is jól fejleszthetők, illetve felhasználhatók, és ezáltal tovább fejleszthetők. Pl.: szervezői képesség, vezetői képesség, nyilvánosság előtti megnyilatkozás.

A liturgiába való aktív bekapcsolódás kicsi kortól kezdve sokféle képességet fejleszt, és lehetőséget teremt a tanultak alkalmazására. A felolvasás, a ministrálás, az egyéb oltárszolgálat mind-mind egyben a nyilvánosság előtti megmérettetés alkalmai a gyermekek számára.

3.7.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Elvi alapok

A felzárkóztatás célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő tanulók tanulásbeli lemaradásának csökkentése, illetve lehetőség szerint a lemaradás felszámolása, az esélyegyenlőség megteremtése.

A hátrányos helyzetű az a tanuló, aki szegény, illetve alacsony szocioökonómiai státussal jellemezhető társadalmi réteghez tartozik.

Fő jellemzői:

- testi fejlődése sokszor nem kielégítő, kezeletlen egészségügyi problémái lehetnek
- kevésbé motivált a jó iskolai teljesítmény elérésében, az iskolával szembeni attitűdje negatív
- nevelési hiányosságai vannak
- anyanyelvi szintje alacsony, élményvilága szegényes
- önértékelése alacsony szintű

A felzárkóztatás célja tehát nem csak az oktatási hátrányok csökkentése, illetve felszámolása, hanem a tanulás iránti érdeklődés felkeltése és fenntartása, és sajátos helyzetekben az anyagi hátrányok enyhítése (pl.: eseti kiadások átvállalása).

A hátrányos tanuló lehet:

- tanulási zavarral küzdő, akinél alapvető pszichológiai folyamatok tekintetében mutatkozik zavar. Pl.: nehézséget jelent neki a koncentráció, az információ felvétele, feldolgozása és hasznosítása, bár általában intelligenciája ezt nem indokolja.
Az ilyen tanulóval az egyéni foglalkozás lehet a legcélravezetőbb, mert mód nyílik a pszichológiai folyamatok fejlesztésére is a tananyag átadása mellett.
- más iskolából jövő tanuló, aki alulteljesít az előző iskola alacsony színvonala miatt. Ezen tanuló felzárkóztatása történhet csoportban, mert elegendő csupán a tananyag pótlására és a képességek fejlesztésére szorítkozni.

Diagnosztizálás

Iskolánk fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat.

Az igazgató, az igazgatóhelyettes és a gyermekvédelmi felelős irányításával az iskola minden pedagógusa felelős a feladat végrehajtásáért. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- a naplók rendszeres ellenőrzése
- az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- felmérések, interjúk készítése
- a tanuló vagy a szülő egyéni kérése

A tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek, módszerek

A felzárkóztató tevékenységek és módszerek kiválasztása függ:

- a tanuló problémájának sajátosságától
- a probléma feltételezhető okától
- a tanuló életkori sajátosságaitól
- az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől

Felhasznált tevékenységek, módszerek:

- a szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés során, tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- tanórai differenciálás
- csoportos korrepetálás heti rendszerességgel bármely tantárgyból, ha a pedagógus szükségesnek ítéli
- a személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása
- a tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldására az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása
- a személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és szakszolgálatokkal való folyamatos együttműködés
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése
- a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése
- kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza
- a tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Szakértői és rehabilitációs bizottság, vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján)

- egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásainak megszervezése
- dyslexia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dyscalculia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dysgráfia prevenció és fejlesztési tevékenység a diagnosztizált gyermekekkel
- logopédiai ellátás – beszédhibák javítása, nyelvi kommunikációs zavarok javítása
- ezen tanulók továbbtanulásának irányítása segítése

3.7.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés, ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság, felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarctűrés

Pedagógiai feladat

Az intézmény az egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Az intézmény emberközpontú légköre, a közösségi élet nyitottsága nemcsak a teljesítésre, hanem az adott közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hason.

Az iskolai légkör azt közvetíti az órán és az órán kívüli érintkezések során a gyermekek felé, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat nevelőihez. Ennek a bizalomnak a kialakítása nehéz feladat, megfelelő ápolása még nehezebb. A beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermeknek a biztonságot adó felnőtt jelenlét, a rendszeres személyes beszélgetések segítséget jelentenek a mindennapi problémák feloldásában.

A pedagógusnak igyekeznie kell a megfelelő kontaktus kialakítására a családdal, hiszen a gyermeki személyiség fejlődése szempontjából az otthon az elsődleges nevelési színtér. A család szociális, erkölcsi és hitéleti státusza fontos kiindulási pont a pedagógiai munka során. A szülők megismerése és bevonása a pedagógiai folyamatba célszerű és egyben hasznos is. A gyermek teljesítménye, magaviselete nagyon függ az otthon uralkodó nevelési attitűdtől. Ezen attitűd megismerése fontos feladata a gyermeket tanító, oktató, nevelő pedagógus-csoportnak.

Konkrét pedagógiai tevékenység

Az iskola a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező tanórai foglalkozásokat szervezhet: felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek átadása céljából. Ez könnyebbséget jelent a pedagógusnak, aki koncentráltabban, személyre szólóan tud foglalkozni a tanulóval és hatékonyabban lesz képes a differenciálásra, ami elengedhetetlen ezekben az esetekben.

3.7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Elvi alapok

Intézményünkben különös figyelmet szentelünk a gyengébbeknek, a nehezebb körülmények között élőknek. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Ezért

nagy erőfeszítéseket teszünk a tehetséges diákok fejlődése, illetve a gyengébbek, vagy hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében.

Az intézmény világnézeti elköteleződéséből következően magas a sokgyermekes családok száma, ők a mai világ értékrendjének eltolódása és a gazdaság adottságai miatt nehezebb körülmények között élnek. Ezért jelenleg tanulóink közel 15 %-a hátrányos helyzetű. Egy részük anyagi okokból, más részük családi körülményei miatt szorul segítségre. Előfordul, hogy mindkét ok fennáll. Az intézmény nagy figyelmet fordít a rászoruló gyermekek támogatására. Ebben segítségünkre van a péceli Szent Erzsébet Alapítvány, a helyi Caritas és a katolikus plébánia.

Tanulóink közül egyesek jelentős hátrányban vannak a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén. Elsődleges feladatunk a tanulók szociális hátrányainak felderítése.

Intézményünkben a leggyakoribbak a következők:

- ingerszegény környezet
- elhanyagoltság
- rossz családi körülmény (rossz anyagi helyzet, alkoholista szülők stb.)
- helytelen nevelési eljárás

Ezek nyomon követése minden nevelő feladata, különösen az osztályfőnököké. Fokozott odafigyeléssel, egyéni beszélgetésekkel segíthetünk a személyes problémák megoldásában. Ezek a személyes beszélgetések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében. Megakadályozzuk, hogy magatartási és lelki zavarok alakuljanak ki. Különös törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- a felzárkóztató órák
- az iskolaotthon,
- a napközi otthon,
- a tanulószoba,
- a diákétkeztetés,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár használata,
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- osztálykirándulások, táborozásokhoz nyújtott segélyek,
- karácsonyi ajándékok,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

3.7.5 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Elvi alapok

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata, ebben lehet segítségére az állam, az önkormányzat, az iskola. Ez az együttes összefogás eredményezheti egyedül a gyermek életének teljes felkarolását.

Pedagógusaink feladata, hogy a hozzánk beiratkozott gyermekek, tanulók családi hátterét megismerjék. Ennek következtében figyelemmel kísérhetjük és segíthetjük azokat a családokat, amelyek anyagi

helyzetük vagy egyéb körülményeik (rendezetlen érzelmi viszonyok, betegség, devianciák, szenvedélybetegség, krízishelyzet a családban) miatt nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.

Intézményünk alapvető feladatának tekinti a gyermekvédelem ügyét.

Az intézményi gyermekvédelem minden pedagógus feladata, különös tekintettel az igazgatóra és az osztályfőnökökre. A gyermekvédelmi feladatok koordinátora az igazgató és az ifjúsági- és gyermekvédelmi munkatárs.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek - és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
  - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
  - családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
  - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
  - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét

- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
  - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
  - meg kell keresni a problémák okait,
  - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
  - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval
  - gyermekjóléti szolgálattal
  - családsegítő szolgálattal
  - polgármesteri hivatallal
  - gyermekorvossal
  - katolikus plébániával
  - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal
- e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint a magatartászavaros gyermekek fejlődését

- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskola lehetőségeihez mértén támogatjuk
- probléma felmerülése esetén a családnál környezettanulmányt készítünk, a szülőkkel, gyámokkal való személyes találkozáskor segítségünket felajánljuk
- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységét figyelemmel kísérik
- figyelemmel kísérik tanulási előmenetelüket és segítünk a hátrányok leküzdésében
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítése
- a személyes egyéni tanácsadás (szülőknek, tanulóknak)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- napközis és a tanulószobai foglalkozások szervezése
- az iskolai étkezési lehetőségek biztosítása
- az egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése védőnő segítségével.
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról

3.8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mértén részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a Diákönkormányzat keretei között tehetik meg.

Az intézményünkben negyedik-nyolcadik osztálytól maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel.

A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet

A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25% - a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

3.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

3.9.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók-pedagógusok együttműködése

Cél:

Folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatásában, az oktató-nevelő munkában.

Feladat:

A diákok bevonása a tanórai munkába, és az iskolai életbe.

A formái:

- Tanórai munka
- Osztályfőnöki órák
- Közösségi programok
- Egyéni beszélgetések
- Diákönkormányzat, diákparlament
- Kérdőívek, vizsgálatok

Külső kapcsolatok rendszeres formái

A közoktatási intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart fenntartójával és az alábbi intézményekkel:

- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekorvosi és Fogorvosi Szolgálat

Az intézményt külső kapcsolataiban az intézményvezető és helyettesei képviselik.

3.9.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők-pedagógusok együttműködése

Cél:

Lássanak bele a szülők az iskolai munkába, közösségi életbe, lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását. Vegyenek részt közös gondjaink, problémáink megoldásában. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkel való konzultációra, a fejlesztéséhez a családi háttér szükséges megismerése. Alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat.

Feladat:

A szülők bevonása az intézmény életébe, mind a nevelésben, mind az oktatásban partneri kapcsolat biztosításával. A pedagógus szakmai tudása legyen az alapja a szülő meggyőzésének. Alkalmazzuk azokat a formákat, amelyekkel hatékonyan megoldható

a tartalmas, szükséges és elegendő kapcsolat a rendszeres és időben történő információáramláshoz.

Elvi alapok

A szülők szabad iskolaválasztási jogukat gyakorolva választják intézményünket gyermekeik számára, mintegy jelezve, hogy nevelési elveinkkel egyetértenek, és a maguk feladatkörében ők is ezeket az értékeket tartják fontosnak, és szeretnék, ha gyermekeik ebben a légkörben nőnének fel, ezáltal felnőtt keresztény ember válna belőlük

Nevelésünk csak a szülők eddigi nevelésére alapozva és velük együttműködve érheti el céljait.

Az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott célok áthatják munkánkat és arra ösztönöznék bennünket, hogy tanítványaink számára elfogadhatóvá tegyük őket. Ezek a célok azáltal válnak hatásossá,

- ha határozottak, világosan megfogalmazottak és elérhetőek,
- ha általuk megvalósul a következetesség,
- ha az együttműködést serkentik és mindenki számára építőek.

Az intézmény a szülőktől elvárja, hogy a célkitűzéseknek megfelelően a gyermek lelki, szellemi és testi fejlődésének érdekében tevékenyen együttműködjenek, támogassák az intézmény nevelő igyekezetét.

Arra törekszünk, hogy a szülői és az óvodai, iskolai nevelés között összhangot teremtsünk, ne éljen a gyermek kettősségben, ezért a kapcsolat-tartásnak és a kommunikációnak különböző formáit ragadjuk meg.

Az együttműködés formái:

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,

- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
  3. A tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolai Sz.M.K. választmányával.
  4. A szülőket az óvoda és iskola egészének életéről, az óvodai és iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az óvoda vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
    - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer az SZ.M.K. ülésén,
    - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
  5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

a, Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b, Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és az óvodapedagógusok, pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása:
  - az óvoda, az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,

- az országos, a katolikus és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- az iskola vizsgarendjéről,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, óvodai, iskolai magatartásáról,
- a gyermek csoportjának, osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az óvoda, az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c. Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése a konkrét tanácsokkal:

- otthoni tanulás,
- szabadidő helyes eltöltése,
- lelki problémák, hitbeli problémák,
- egészséges életmódra nevelés,
- tehetséggondozás,
- továbbtanulás stb.

d. Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség életéről. Hagyomány iskolánkban, hogy februárban és

márciusban egy-egy napon 8.00 és 12.45 óra között minden órát látogatni lehet.

6. A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok pontos időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

7. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolai Sz.M.K. választmányával.

8. Iskolánk honlapot működtet.

Feladata, hogy a szülők, minden érdeklődő, betekintést nyerjen az iskola nevelő és oktató munkájába, szellemiségébe.

9. A szülők részvétele az intézményi rendezvényeken

- Veni Sancte
- Diákmisék – vasárnap
- Nyílt napok
- Szent Erzsébet-hét rendezvénysorozata
- Szülők bálja
- Karácsony megünneplése – a templomban és osztályokban, csoportokban
- Anyák napja
- Szülők napja
- Ballagás
- Te Deum

10. Az SZ.M.K. működése

Jól működő iskolai SZ.M.K.-ünk segít az intézmény életének minden területén, főleg a szervezési feladatokban.

Az együttműködés továbbfejlesztésének módját abban látjuk, hogy mindenki a maga részéről maximálisan igyekezzék élni a felkínált lehetőségekkel és nézetkülönbség esetén törekedjék a konszenzus megteremtésére.

3.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

3.10.1. A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. EMMI rendelet 64. § - 78. §-a bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és
- az értékelés rendjét

a nevelőtestület a határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell venni a

20/2012. EMMI rendelet 64. § - 78 rendelet rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása:

- akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
  - ezen tanulók osztályozóvizsga kötelezettségéről a nevelőtestület a félévi/illetve év végi osztályozó értekezleteken dönt, a vizsgát a nevelőtestületi döntés után teszik a tanulók
- akik magántanulók

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismétелhető. Egy tantárgyból több év osztályozó vizsgája is letehető, de csak különböző napokon.

3.10.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- 8. osztályos tanulók félévi és a 4. és 6. osztály év végi vizsgájára

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki vendégtanuló
- aki magántanuló

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- illetve aki vizsgakérelmet ad be intézményünkhöz

Intézményünk házirendje értelmében – a megfelelő feltételek fennállása esetén – diákjaink magán- és vendégtanulóként is teljesíthetik tanulmányi kötelezettségüket. A magántanulói státusz igazgatói határozattal, a vendégtanulói jogviszony, szerződéssel jön létre.

A magántanulók félévkor és évvégén osztályozó vizsgát tesznek annak az osztálynak a Pedagógiai programban meghatározott órahálója szerint, amely osztályba beírták. A vendégtanulók félévi érdemjegyüket óralátogatások során szerzett érdemjegyeik alapján szerzik, év végi jegyüket osztályozó vizsga keretében.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

3.10.3. A 8. osztályos tanulók félévi és a 4. és 6. osztály év végi vizsgájára

A vizsgák célja:

A vizsgázás, mint értékelési forma tanulása. A tanulói kompetenciák, képességek vizsgálata.

Szintvizsga kötelezettség vizsgatantárgyak, vizsgaformák:

A 4. 6. és 8. osztályos tanulók magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból kötelesek vizsgát tenni a következőképpen:

magyar nyelvtan: írásbeli, szóbeli

matematika: írásbeli, szóbeli

magyar irodalom: írásbeli, szóbeli

A szintvizsgák időpontja:

A 8. osztály tanulói minden év januárjában vizsgáznak.

A 4. és 6. osztály tanulói minden év májusában vizsgáznak.

A részletes vizsgabeosztás a tanulók és szüleik a vizsgák előtt három héttel megkapják.

A szintvizsga szabályok:

A vizsgázó tanulóknak bizonyítványuk megszerzéséhez a vizsgakötelezettségeiknek eleget kell tenni.

A vizsgázó köteles a vizsgákra felkészülni, és ott tudásáról számot adni.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. Azt a vizsgázót, akinek a visszaélési szándéka nyilvánvaló, és visszaélése súlyos természetű, a bizottság az elnök javaslatára a vizsga folytatásától eltilthatja, és újbóli vizsgára kötelezheti. Ugyancsak eltiltható és újbóli vizsgára kötelezhető az a tanuló, aki magatartásával zavarja a vizsga rendjét.

A vizsgabizottság, a vizsgáztató tanárok:

A tanulók a szóbeli vizsgán vizsgabizottság előtt vizsgáznak.

A vizsgabizottság elnöke: az iskola igazgatója vagy helyettese,

A kérdező tanár: az adott szaktárgyat tanító szaktanár, képesített más pedagógus

A megfigyelő: a munkaközösség vezetője vagy az osztályfőnök.

Az írásbeli vizsga felügyelő tanára, az iskola nem adott szakos pedagógusa.

A szóbeli vizsgák rendje:

A szóbeli vizsgát a kijelölt időpontokban tehetik a tanulók. A szóbeli vizsga 3 fős bizottság előtt történik, melynek összetétele, elnök, kérdező, megfigyelő.

A vizsgázók 4-5 fős csoportokban, folyamatosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgázhatnak. Egy napon egy tárgyból az összes vizsgázónak vizsgát kell tennie.

A szóbeli vizsgán a tételeket a tanulók húzzák. Minden vizsgázó a felelete előtt 20-25 perc felkészülési időt kap. A felkészülési idő alatt a tanuló felelettervet készíthet. Egy felelet időtartama 10-15 percnél hosszabb nem lehet. A vizsgázó a szaktanár útbeigazítása és támogatás nélkül önállóan felel, de ha közben elakad, segítő kérdésekkel irányítható. A vizsgabizottság tagjai óvakodjanak attól, hogy a vizsgázó gondolatmenetét megzavarják. A vizsgán a vizsgázó a szaktanár által kijelölt szakirodalmat használhatja.

Az írásbeli vizsgák rendje:

Írásbeli vizsgát a megjelölt időpontban tehetnek a tanulók. Az írásbeli vizsgán a vizsgabiztoson kívül más külső személy nem vehet részt. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc. A vizsgázó a mérőlapok megoldása során csak íróeszközt használhat. Az írásbeli vizsgán kitöltött feladatlapot a vizsgabiztos köteles eljuttatni a szaktanárhoz.

A tanuló teljesítményének értékelése:

A tanulók írásbeli vizsgadolgozatainak javítója és értékelője a tantárgy szaktanára, ellenőrzője a munkaközösség vezetője.

A szóbeli vizsgán a tanuló feleletét a kérdező szaktanár értékeli. A szaktanár köteles a tanulók írásbeli és szóbeli vizsgán nyújtott teljesítményét körültekintően elbírálni és érdemjeggyel /1-5/ értékelni.

A tanulók vizsgatárgyakból kapott érdemjegyei témazáró dolgozatként értékelendők, egy jeggyel módosíthatják felfelé, illetve lefelé a tanulók tanév végi érdemjegyeit.

A tanulók vizsgák eredményeiről az iskola által kiállított vizsgaértesítőn kapnak értesítést. A vizsgaértesítőt az osztályfőnök állítja ki.

A vizsgákkal kapcsolatban a szülő panasszal vagy fellebbezéssel élhet, az érdemjegyek kihirdetése után egy héten belül, de a szaktanár által megítélt érdemjegyeket nincs joga felülbírálni. Ha a vizsgázó igazoltan volt távol a vizsga időpontjában, pótló vizsgát tehet.

Igazolatlan távolmaradás esetén kötelezően újból vizsgázik a tanuló. A vizsgaidőpont kijelölését az iskola igazgatója végzi.

3.10.4. Az osztályozóvizsga rendje

Az Intézményben az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

3.10.5. Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

3.10.6 Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül – elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Július 1-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni. Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető. A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

3.10.7. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

3.10.8. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A Nemzeti Köznevelési törvény mondja ki a tanuló alapvető jogaként, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

3.10.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
  - ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

3.10.10. Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

3.10.11. A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 20 perc
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 10 percet tarthat

- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

3.10.12. A vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelés rendje

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak:

Magyar nyelv és irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv (angol/német)	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Hittan	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga

Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-39%	elégtelen (1)
40-59%	elégséges (2)
60-79%	közepes (3)
80-89%	jó (4)
90-100%	jeles (5)

A szóbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani.

3.10.13. A vizsgák eredményének kihirdetése

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó, javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

3.10.14. . A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthez.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

A dolgozatok egy év múlva selejtezhethők.

Záró rendelkezés:

A vizsgákkal kapcsolatban a szülő panasszal vagy fellebbezéssel élhet, az érdemjegyek kihirdetése után egy héten belül, de a szaktanár által megítélt érdemjegyeket nincs joga felülbírálni.

Ha a vizsgázó igazoltan volt távol a vizsga időpontjában, pótló vizsgát tehet.

Igazolatlan távolmaradás esetén kötelezően újból vizsgázik a tanuló. A vizsgaidőpont kijelölését az iskola igazgatója végzi.

3.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

3.11.1. Tanulók átvétele másik iskolából

Az átvétel eljárásrendje:

- Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételtől az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.
- Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát.
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, az igazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be iskolánkba, ezért a tanköteles tanulónak eredeti iskolájában fenn kell tartania a tanulói jogviszonyát.
- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet az igazgató, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy (idegen nyelv) nehézségi foka alapján biztosítottnak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

3.11.2. Az iskolaváltás elutasítása

- Ha a két iskola tantervei között nem nagyok a különbségek, esélyteremtő iskola révén nem zárkózunk el a tanulási kudarccal küzdő, gyengébb eredményű tanulók átvételétől, de az iskolaváltást kizárja, ha a tanuló magatartásával komoly gondok vannak, vagy ha sokat mulasztott igazolatlanul. Ennek megállapítására a tanulónak az átvétel kérelmezésekor be kell mutatnia az ellenőrzőjét.
- Ha a két iskola tantervei között jelentősek a különbségek, nem tudjuk átvenni – különösen a felsőbb évfolyamokra – azt a tanulót, akinél az eddigi teljesítménye alapján nem feltételezhető, hogy eredményes különbözeti vizsgát tesz.
- Ha a tanuló az augusztusi különbözeti vizsgán bármely tantárgyból nem teljesítette az elégséges szintet, az átvételét elutasítjuk.

3.12. A felvételi eljárás különös szabályai

- Iskolánk minden jelentkező tanköteles tanulót felvesz, aki elfogadja az iskola keresztény szellemiségét.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét május 31. napjáig betöltse.
- Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:
  - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
  - a szülő lakcímkártyáját
  - a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt
  - a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta)
  - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét
- A tanév megkezdése előtti februárban és márciusban szombat délelőttöként előkészítő foglalkozásokat tartunk leendő első osztályosainknak. Ezeken a foglalkozásokon a gyerekek játékos feladatokat oldanak meg, megismerkednek egymással, a tanító

nénikkel és az iskolával. Így szeptemberben már ismerősként találkozunk, oldva ezzel is a kezdeti szorongásokat.

Ezeket az összejöveteleket nagyon fontosnak tartjuk, hiszen elősegíti a gyerekek sokoldalú megismerését, hogy kudarcok nélkül, sikeresen kezdhessék el az iskolai éveket. Itt tájékozódunk a gyerekek képességeiről, kreativitásáról, fejlettségi szintjéről. Tapasztalatainkat, észrevételeinket megbeszéljük a szülőkkel, és ha szükséges, tanácsot adunk, hogy az iskolakezdésig hátralévő időszakban mire kell ügyelnünk, milyen tevékenységekkel segíthetik a örömteli, sikeres iskolakezdést.

Ez a korai kapcsolatfelvétel nagymértékben megkönnyíti mind a szülők, mind a gyerekek és a pedagógus munkáját is.

Mindez azért is fontos, mert a első évek élményei a gyermek egész iskolai pályafutására kihatással van.

A foglalkozásokat a leendő tanító nénik és alsó tagozatos pedagógusok vezetik.

4. Az intézmény helyi tanterve

„A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk.”

(Don Bosco)

4.1 A választott kerettanterv megnevezése

H2004: Az iskola minden évfolyamán a 2007-ben módosított NAT alapján felülvizsgált kerettanterv – helyi tanterv szerint folyik az oktatás.

Köznevelési törvény: 2012. szeptember 1-től a mindennapos testnevelést az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben kell megszervezni. A korábbi mindennapos testmozgást kifutó rendszerben kell alkalmazni.

ÚJ NAT: a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről alapján kiadásra kerülő kerettanterv, és elkészítendő helyi tanterv a 2013/2014. tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	BEVEZETŐ SZAKASZ		KEZDŐ SZAKASZ		ALAPOZÓ SZAKASZ		FEJLESZTŐ SZAKASZ	
2011-2012.	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004	H2004
2012-2013.	Köznevelési törvény	H2004	H2004	H2004	Köznevelési törvény	H2004	H2004	H2004
	ALSÓ TAGOZAT				FELSŐ TAGOZAT			
2013-2014.	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény	H2004	H2004	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény	H2004	H2004
2014-2015.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény	H2004	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény	H2004
2015-2016.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	Köznevelési törvény
2016-2017.	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>	<u>ÚJ NAT</u>

Pedagógiai Program

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Pedagógiai Program

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	A változat
Kémia	B változat
Biológia- egészségtan	B változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

4.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

4.2.1. Kerettanterv feletti óraszámok elosztása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
(Erkölcstan helyett) Osztályfőnöki	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Magyar nyelv és irodalom (szabadon tervezhető órakeretből)	2	2	2	2
Környezetismeret (szabadon tervezhető órakeretből)			1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	2	2	2	2

Pedagógiai Program

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
(Erkölcstan helyett) hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és államp. ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	0,5			
Hon- és népismeret	0,5			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Fizika (szabadon tervezhető órakeretből)				1
Kémia (szabadon tervezhető órakeretből)			0,5	
Földrajz (szabadon tervezhető órakeretből)			1	
Informatika (szabadon tervezhető órakeretből)	1			
Matematika (szabadon tervezhető órakeretből)	1	1	0,5	1
Magyar nyelv és irodalom (szabadon tervezhető órakeretből)			1	
Természetismeret (szabadon tervezhető órakeretből)		1		
Biológia (szabadon tervezhető órakeretből)				1
Dráma és tánc		0,5		
Hon- és népismeret		0,5		
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1

Minden évfolyamon jellemző az osztály keretben történő oktatás. Kivétel az idegen nyelv, hittan és esetenként informatika, a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika, ahol csoportbontással csoportokban folyik a tanítás.

A kötelező tanórai foglalkozások körébe tartozik kötelezően választható módon a katolikus és a református hittanoktatás. Minden

évfolyamon ezen tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe. Ezekon kívül a következő változtatások történtek, a kerettanterv kötelező óraszámaihoz képest a szabadon tervezhető órák terhére:

- 1-4. osztályokban magyar nyelv és irodalom tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe.
- 3-4. osztályban környezetismeret tantárgyból heti 1 óra került az iskolai óratervbe.
- 6. osztályban hon- és népismeret, dráma és tánc tantárgyakból fél-fél óra került az iskolai óratervbe.
- 5.,6.,8., osztályban matematika tantárgyból heti 1 óra került az iskolai óratervbe.
- 7. osztályban matematika és kémia tantárgyakból heti 0.5 óra magyar nyelv és irodalom valamint földrajz tantárgyból heti 1-1 óra került az iskolai óratervbe.
- 5. osztályban informatika tantárgyakból heti 1 óra, hon- és népismeret, dráma és tánc tantárgyakból fél-fél óra került az iskolai óratervbe.
- 8. osztályban biológia és fizika tárgyakból heti 1-1 óra került az iskolai óratervbe.

4.2.2. A képzés jellemzői

Az iskolai élet szervezése során fő feladatunknak tekintjük, hogy a körzetünkbe tartozó 6-14 éves korosztály számára tanórán és tanórán kívül biztosítsuk mindazokat a lehetőségeket és feltételeket, melyek szükségesek az alpműveltség megszerzéséhez, adottságuk, tehetségük kibontakozásához, esetleges hátránnyal induló vagy a lemaradó tanulók felzárkózásához.

Célunk, hogy felkészítsük a gyermekeket továbbtanulásra, illetve a későbbiekben a szintvizsga sikeres letételére. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy tanulóink tudását megalapozzuk, folyamatosan fejlesszük, hogy képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, tanulásra.

Az 1-4. évfolyamon nem szakrendszerű oktatás folyik. A kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztéssel, a tanulók tanulási sajátosságainak figyelembevételével, a műveltségterületenként meghatározott fejlesztési feladatok kulcskompetenciák szerint történő feldolgozásával, a tantárgyi

szerkezet kialakításának mellőzésével folyik. Az olvasás, írás, számolás, szóbeli kommunikáció és a gondolkodás készségének kialakítása, megalapozása és folyamatos fejlesztése a fő tennivalók. A megalapozást követően nagy hangsúlyt kell fordítanunk a szövegértő olvasásra, szövegfeldolgozásra, az írásbeli munkák pontosságára, olvashatóságára, tisztaságára.

Az 5-8. évfolyamon szakrendszerű oktatásban a kulcskompetenciák fejlesztése folyik, a Nemzeti alaptantervben meghatározott, kiemelt, továbbá a műveltségterületekben meghatározott fejlesztési feladatok – elsősorban tantárgyi keretek között történő – feldolgozásával. Az alsó tagozaton kialakított és megalapozott készségek, képességek továbbfejlesztésén túl az ismeretek folyamatos bővítése, rendszerezése, összehangolása, a tanulók tudásszintjének emelése, az önálló ismeretszerzés, tanulás igényének fokozása a fő feladat.

Nyolcadik évfolyam végére a kerettantervben meghatározott, a NAT szerint átdolgozott, és a helyi tantervekben megfogalmazott követelmények legalább minimum szinten történő teljesítése a cél.

Az alkalmazott helyi tantervek az OM által kiadott kerettantervek adaptációjával készültek.

A modulokat integrált tantárgyként tanítjuk a 2012/2013. tanévtől – kivéve az 5. osztályban az informatika, a dráma és tánc valamint a hon- és népismeret modult, ami önálló modultárgy -, ezek tananyagtartalma, követelményei és értékelése kidolgozott.

A tanulók idegen nyelvként az angol és német nyelv tanulását választhatják. A nem szakrendszerű oktatás a 2013/2014. tanévtől megszűnik az 5-6. évfolyamon.

A tehetség gondozás és felzárkóztatás a választható tanórai és tanórán kívüli foglalkozások időkeretében, a Nemzeti köznevelési törvény által biztosított lehetőségek felhasználásával történik.

4.2.3. A nem szakrendszerű oktatás

A közoktatásról szóló törvény e kérdéseit szabályozó rendelkezései a 2010. évi LXXI. törvény 4.§ alapján megváltoztak. Az 5-6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás megszervezése az iskola döntésétől függött.

A szakrendszerű oktatásra való visszatérés a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben, először az ötödik, majd a 2014/2015. tanévtől az ötödik-hatodik évfolyamon jelenik meg. E tanévtől a nem szakrendszerű oktatás ismét az 1-4. évfolyamon valósul meg.

A nem szakrendszerű oktatás keretében a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása, míg a szakrendszerű oktatás keretében a kulcskompetenciák fejlesztése történik.

A fejlesztendő alapkészségek:

- olvasási készség,
- írási készség,
- fogalmazási készség,
- elemi számolási készség,
- elemi rendszerező készség,
- elemi kombinatív készség,
- beszédképesség,
- beszédértés képessége
- szocialitás.

A nem szakrendszerű és szakrendszerű oktatás keretei között történő fejlesztések céljai:

Általános alapozás:

- figyelem,
- megfigyelés,
- emlékezet (konstruálás, tárolás),
- gondolkodási műveletek (tudásszerzés, tudásfeltárás, gondolkodás),
- probléma megoldás fejlesztése,
- tudásmegismerés.

Önálló tanulás fejlesztése:

- információforrások kezelése,
- lényegkiemelés,
- tájékozódás szövegben, ábraolvasás,
- vázlat, jegyzet használata,
- önellenőrzés.

A nem szakrendszerű és szakrendszerű oktatásban különösen nagy hangsúlyt kell kapnia a személyes kompetenciafejlesztéssel kapcsolatos feladatoknak, a felzárkóztatást segítő programoknak és a szociális hátrányok enyhítésének, önállóságra nevelésnek.

Ehhez fontos az adaptív tanulásszervezés központba állítása, mely figyelembe veszi az egyéni fejlődési szinteket. Az egyéni munka mellett szerepet kap a kooperatív csoportmunka, projekt munka, a játék és a verseny.

Eszközrendszer:

Fontos, hogy megjelenjenek a modern IKT eszközök – számítógép, projektor - az oktatásban.

Biztosítani kell a változatos módszerekhez szükséges berendezést, mobil bútorzatot, multimédiás eszközöket.

4.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Oktatási Minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított, és amelyek összhangban vannak iskolánk keresztény szellemiségével.
A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van, például: testnevelés, rajz, technika stb.
- Egy-egy tantárgy tanításához felmenő rendszerben ugyanazt a tankönyv családot használjuk.
- Tanítható-tanulható, tanulásra ösztönző, esztétikus, intézményünk elveinek, céljainak leginkább megfelelő szellemiségű tankönyveket választunk.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt – a megelőző tanév májusában szülői értekezleten – írásban tájékoztatjuk.
A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek, illetve az egyes szaktanárok a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
  - az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak
  - a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetekben vezetünk be
  - a taneszközök ára feleljen meg a szülők vásárlóképességének

- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.4.1. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1-4. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.

Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést.

Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismeretet szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat. Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal. Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség, mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére.

Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna)

önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Késztetés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikkeket önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság

cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban történetek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményt. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felbúdul a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval

próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes ezen tapasztalatok megfogalmazására.

El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

Természettudományos és technikai kompetencia

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képesé válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására.

Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

Digitális kompetencia

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képesé válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

Szociális és állampolgári kompetencia

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet

megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanulónak fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzéklet és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmusos és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelve összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. Képes kisebb segítséggel vagy anélkül házi feladatai elvégzésére.

4.4.2. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

- A tanulók hangos beszéddel történő kommunikálásának fejlesztése, szókincsbővítése.
- Az értő olvasás mielőbbi kialakítása.
- Ébressze fel a gyermekekben a megismerés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Ismertesse meg a tanulókkal a környezet, a társas kapcsolatok, a természet megismerésével kapcsolatos szókincset, fogalmakat.
- Építse be azokat a fogalmi rendszereket, amelyek lehetővé teszik a társadalmi értékek, a közösségi szabályoknak megértését, elfogadását.
- Biztosítsa a gyermekek testi- lelkiegészségének kialakítását, megőrzését.
- alakítsa ki, fejlessze az alapvető készségeket, képességeket, tanítási tartalmait az egyszerűbb elemi ismeretekre koncentrálódjon.

4.4.3. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- A gyermekek jussanak el egy bizonyos alapszintig ismeretanyagban, készségben, képességben, amely alkalmassá teszi őket a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- Célunk, hogy a különböző képességű tanulóink mindegyike: a gyengék, a közepesek, a jók egyaránt fejlődjenek.
- Gyermekeink legyenek motiváltak, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- Fejlődjön a tanulási szokások elsajátítása terén: önfegyelem, önellenőrzés.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

4.4.4. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok:

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket.

Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való

kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat.

Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományjaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során

felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg

globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások

véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében,

a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóbban hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóbban alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

4.4.5. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához a természetismereti tantárgyon belül az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

4.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

4. 5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében értelmében az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. Ezt először a 97. § (6) bekezdése alapján a 2012/2013 – as tanévben az iskolai oktatás első, ötödik évfolyamán kellett bevezetni, majd ezt követően felmenő rendszerben.

Az iskola mindennapos testnevelési programja a testnevelés órákon és a délutáni sportórákon túl tartalmaz az alsó tagozatban néptánc órákat, 5-8 osztályban különböző szabadidős sportágakat. A tanulók heti egy alkalommal úszásoktatásban és teniszoktatásban is részt vehetnek (szülő fizeti), valamint néptánc szakkör is működik. Ezen felül tervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére különböző programokat, amelyekbe a szülőket is bevonjuk.

4.5.1. Célja

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakítása. Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére. Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformákat.

A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is. A programnak fontos része a gyerekek és szüleik számára közös mozgáslehetőség szervezése (pl. diák szülő kosárlabda bajnokság).

4.5.2. Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok:

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. A program pedagógiai, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez és szociális kompetencia oktatásához -, így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

4.5.3. Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások:

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli hátrányok kiegyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat, ezen belül a labdarúgást és a kosárlabdát. Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

4.5.4. Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei:

- tantervi testnevelés órák
- 5-8. osztályban heti egy sportszakkör
- 1-4. osztályban heti két néptánc óra
- a programot egyéb mozgáslehetőségek egészítik ki

A délutáni sportórák célja

A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása
- házibajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos
- sportjátékokból (labdarúgás, kosárlabda, ...), rekreációs sportágakból
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

Az alsó tagozatos néptánc órák célja

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök tárával.

A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében történik, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik. A néptánc tanítás során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok tárával, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli át.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc- és népzene-hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti.

A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzékét, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzékét: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

Az iskolai tánctanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogodójává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.

A kerettanterv nem említi konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály/csoport adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.

A tánc tanítása, mint művészetpedagógiai tevékenység széleskörűen fejleszti a tanulót:

- esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogodójává, igényes közönségévé válhat.
- a művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.
- a táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a testi és lelki egészségre nevelésnek.
- a tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja.
- az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát.

- a tánc és mozgás tanítása fontos szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése szempontjából.
- a tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az állampolgárságra és demokráciára nevelést.
- a helyi kis közösségek, az egyes földrajzi tájak, népcsoportok tánc- és zenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a szülőföldhöz, hazához való kötődést, szolgálja a hazafias nevelést.
- a tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT-eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a médiatudatosságra nevelést.

4.5.5. A mindennapos testnevelés programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. A mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése a testmozgás megszerettetésével, a rendszeres mozgáshoz szoktatással. Adjon lehetőséget az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre. Az iskolai testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető.

4.5.6. Várható eredmények

A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége. A mindennapos testnevelés órák lehetővé teszi, hogy az alsó tagozaton és a felső tagozaton, magasabb szinten tudják a gyerekek elsajátítani a sportjátékok, a torna, az atlétika mozgásanyagát. Csökken a gyerekek stressz szintje, jobban bírják az idegi terhelést is. Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzett felelősségtudatuk.

4.5.7. Értékelés

Az első évfolyamon és második évfolyam 1. félévig az értékelés szóvegesen történik, a második évfolyam 2. félévétől minden évfolyamban év közben érdemjeggyel.

A mindennapos testnevelés heti 5 óra teljesítményét félévkor és év végén együtt egy osztállyal minősítjük. A tanulói teljesítmény szóveges értékelés szempontjait az értékelések tartalmazza.

Az értékelés szóbeli, elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelni. Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményezőképességét, sportszerű viselkedését és a csapatmunkában való részvételét vesszük figyelembe.

A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel, eredmény a tantárgyi érdemjegyben is megjelenhet.

4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

Iskolánk vonatkozásában választható tantárgyként jelentkeznek a hit- és erkölcstan vonatkozásában felekezeti hovatartozás szerint a katolikus vagy református hitoktatás. Így iskolánk tanulója az iskolába való belépésekor választhat Református hittant, Katolikus hittant, felekezeti hovatartozása vagy lelkiismereti meggyőződése szerint.

A szülők, tanulók igényeinek, az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek, a fenntartó által biztosított lehetőségek függvényében, valamint a gyermekek továbbtanulási igényeinek figyelembe vételével szervezzük a nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat.

1-4. évfolyamon anyanyelvi, matematika, játék-mozgás-sport, tehetséggondozás, felzárkóztatás

1-3. évfolyamtól idegen nyelv oktatása (angol, német nyelv) szakkörként működik tananyagtartalma, követelményei és értékelése kidolgozott.

5-8. évfolyamon matematika, informatika, angol, német, anyanyelv oktatása, természettudományos tehetséggondozás, sport, középiskolai előkészítő, felzárkóztatás.

A választhatóságot figyelembe véve, adott évfolyamokon elsősorban azokat a csoportokat indítjuk, ahol erre évfolyamon belül legalább 10 fő jelentkező van.

A nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a részvétel kötelező, ha a gyermeket a szülő beíratta a foglalkozásokra. A hiányzásokra ugyanazok a szabályok érvényesek, melyek a kötelező foglalkozásokra.

A választható órakeret felhasználása tanévenként pontosításra kerül, amelyet a fenntartóval való egyeztetést követően a mindenkori tantárgyfelosztás tartalmaz.

4. 7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk kiemelten kezeli a tanulói esélyegyenlőség megvalósítását. Nevelési – oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő- oktató munka minden területén
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása
- megfelelő pályaaorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése
- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- együttműködés a szülői házzal

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény. A szülők, a család szerepe ebben a tevékenységben alapvető fontosságú. A szülőkkel való kapcsolattartás, a tanulók megismerése a gyermekvédelmi jelzőrendszer első lépcsője.

Ezért az iskolánkba bekerülő veszélyeztetett vagy/és hátrányos helyzetű tanulók feltérképezése az elsődleges feladat.

A jelzőrendszer segítségével feltérképezett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók az ifjúsági- és gyermekvédelmi felelős tanár gondozásába kerülnek. Emellett felderítjük a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulókat, és kérjük a vizsgálatukat a Nevelési Tanácsadónál vagy a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnál. A véleményezésük alapján az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusaink vezetésével fejlesztjük az érintett tanulókat.

Nevelő – oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása az 1. évfolyamon elkezdődik a tanév eleji differenciál mérésekkel. Ezek lehetővé teszik, hogy feltérképezzük azokat a tanulókat, akik felzárkóztatásra, hátránykompenzálásra szorulnak. A hiányok pótlására korrekciós tantárgyi programokat készítünk. Ezek a korrekciós tervek a mindenkori tanmenet kiegészítő részét képezik.

Az eredményes tanulás további feltétele a helyes szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. Az évente elvégzett kompetenciamérések lehetővé teszik, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit. Az eredmények elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat.

Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket minél eredményesebben fejlesszük tanulóinknál. Ennek érdekében elsősorban a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal kívánjuk a hátrányt csökkenteni. Felzárkóztatást biztosítunk egyéni foglalkozás formájában diszlexiás, diszgráfiás tanulóink számára is.

A tanulói lemorzsolódás csökkentésére a fenti felzárkóztató programok nyújtanak segítséget. A lemorzsolódás csökkentésének lehetősége a tanulók motiválása, az általunk kínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybe vétele, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.

A rászoruló tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek

tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások: szakkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt tartjuk azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Hatékony és korrekt pályaaorientálást kell végeznünk annak érdekében, hogy a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek megfelelően tudjanak tanulónk pályát választani. Ehhez az osztályfőnökök és pályaaorientációs szaktanácsadók - akiket az iskola meghív előadóknak - tudnak elsősorban tanácsot adni. A megfelelő tájékoztatásnak azt is elő kell segítenie, hogy tanulónk elsősorban a választott szakirányban tanuljanak tovább a középiskolákban, szakiskolákban, illetve olyan pályát, szakmát válasszanak, amivel el tudnak helyezkedni a munkaerő piacon.

A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. E készség kialakításában sokat segíthetnek a szaktanárok és az osztályfőnökök. Szükség esetén meghívott előadók bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.

A továbbtanulni szándékozóknak minden részletre kiterjedő tájékoztatást nyújtunk a középiskolai és szakiskolai lehetőségekről. Az osztályfőnök gyakorlati segítséget is nyújtanak a középiskolai dokumentumok kitöltésében.

A tanulmányi munka segítése mellett a szociális hátrányok csökkentése is feladataink közé tartozik. Felhívjuk rászoruló tanulóink figyelmét az igényelhető szociális támogatási lehetőségekre. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár vagy az osztályfőnök megismertetik a rászorulókat és szüleiket a támogatáskérés menetével, igény esetén segítik őket a dokumentáció kitöltésében, elkészítésében.

Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, részben pedig azok a felvilágosító előadások, programok, melyeket az iskolai védőnő és orvos,

meghívott szakemberek tartanak az esélyegyenlőségi osztályfőnöki órákon illetve egészségügyi előadásokon.

Az egészség megőrzését szolgálják iskolánk sportprogramjai is, többek között a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló vegyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.

A szociális jellegű problémák megoldását segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a szociális segélylehetőségek figyelemmel kísérésével és a szülőknek és tanulóknak nyújtott információkkal, az igénylés helyéről és módjáról.

Az érintett tanulók tehetséggondozását a kulturális rendezvényeken való szerepeltetéssel valósítjuk meg, a rendezvények szervezésébe is minél nagyobb számban vonjuk be a rászoruló tanulókat. Segítjük tehetségük kibontakoztatását a sporttevékenységben is.

Szükség esetén a szülőkkel való kapcsolattartással, a problémáknak a szülőkkel történő megbeszélésével, életvezetési tanácsokkal sokat segíthetünk. A tanuló napköziben vagy tanulószobán történő elhelyezését szorgalmazzuk, ha tanulmányai vagy életkörülményei ezt indokolják.

Organikus eredetű problémák, pszichés vagy tanulási nehézségek esetén szakemberhez irányítjuk az érintett tanulót. A szakértői bizottság véleménye alapján pedig az iskola fejlesztőpedagógusa fejleszti a tanulókat.

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenység elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, aki munkáját az intézményvezetővel, szaktanárokkal és a szülőkkel együttműködve végzi. Ha indokolt, a gyermekvédelmi intézmények, és szakemberek segítségét kéri.

Az iskola szakmai és társadalmi kapcsolatrendszerére nyitott. A tapasztalat szerint a társadalmi helyzet befolyásolja az oktatás eredményességét. Az eredmények rosszabbak ott, ahol problémás és nem együttműködő a szülői háttér. Ezért együttműködésre törekszünk az iskolába járó tanulók szüleivel és az oktatási intézményeken kívül az alábbi társadalmi szervezetekkel:

- családsegítő szolgálat

- védőnői hálózat
- Nevelési Tanácsadó
- Rendőrség

A kialakított kapcsolatokat az iskola többségében rendszeresen ápolja a tanulók érdekében. Az iskola esélyegyenlőségi törekvéseinek célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a törvényi előírásokat.

A közvetlen célcsoport: a tanulási és beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik.

A hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak kompenzálását és az esélyegyenlőség előmozdítását az iskola minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- beiratkozásnál
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- dicséret, elismerés gyakorlatában
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőségi célok elérésének érdekében vállaljuk, hogy iskolánkban a hátránnyal élők semmilyen módon nem lesznek megkülönböztetve társaiktól, faji, vallási, egészségi, és szociális helyzete miatt hátrányos megkülönböztetés nem érheti a tanulókat.

Társadalomismeret, hittan tantárgy illetve osztályfőnöki órák keretében a tanárok különös hangsúlyt fektetnek az etnikai és egyéb diszkrimináció társadalmi ellentmondásaira, ezek leküzdésére.

Törekszünk a jövőben az iskola teljes akadálymentesítésére anyagi lehetőségeink függvényében.

Kötelezettségek és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a közoktatási, intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket. Éppen ezért az elfogadott programot az intézményben jól látható helyen függeszték ki, a tanévnyitó értekezleten annak tartalmát ismertették.
- Az intézmény vezetője felelős a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.
- A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

4.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelünk az írásbeli, és a szóbeli számonkérések arányára.

Minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Azért törekszünk minden műveltségi területen arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli, számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni.

4.8.1. A követelményrendszer

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- Tantárgyi követelmények – ezt a helyi tanterv határozza meg
- Magatartási követelmények – ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza
- Szorgalmi követelmények – ez a tanulók tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi

4.8.2. Tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése

- Az ellenőrzés – értékelés – osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősség érzetét és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.
- Az objektív, igazságos értékelés – osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban,

hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsanak. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.

- Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- Bármely tantárgy ellenőrzési – értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől, életkori sajátosságaitól és más tényezőktől függően rendkívül változatosak.
- A félévi és év végi osztályzat tükrözze a tanuló évközi teljesítményét. Értékelje igyekezetét.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza – teljes jogkörrel és felelősséggel.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenység alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, ember a természetben tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon félévkor és a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó félévi és év végi írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
- A negyedik évfolyamon a fenti tantárgyakon kívül idegen nyelvből is félévi és év végi írásbeli dolgozatban számolnak be tudásukról a tanulók.
- A negyedik évfolyamon, év végén magyar nyelv és irodalom illetve matematikából írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek.
- Az 5-8. osztályokban félévi és év végi írásbeli dolgozatot írnak a tanulók a következő tantárgyakból:
  - 5.o. Felmérő: magyar nyelvtan
magyar irodalom (nem fogalmazás,
hanem tárgyi tudás felmérő)
matematika
történelem
természetismeret
  - 6.o. Szintvizsga év végén:
magyar nyelvtan

- magyar irodalom
matematika
Felmérő: történelem
természetismeret
- 7.o. Felmérő: magyar nyelvtan
magyar irodalom (nem fogalmazás,
hanem tárgyi tudás felmérő)
matematika
történelem
biológia
- 8.o. Szintvizsga félévkor:
magyar nyelvtan
magyar irodalom
matematika
Felmérő: történelem
biológia

- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (második-nyolcadik évfolyamon), matematika, ember a természetben, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz és hittan ellenőrzés:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagából és fő követelményeiből átfogó témazáró dolgozatot írnak
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők minden órán ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében, egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább két- háromszor kell felelnie szóban:
  - az ének/zene, a rajz, az informatika, az életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva
  - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

- Az értékelés – osztályozás az ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát helyi tantervünk követelményei határozzák meg.
- A fentiektől eltér az iskola első és második évfolyamának értékelési rendje. Ezeken az évfolyamokon – az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor – szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítés tartalmát a tanító a szülőkkel szülői értekezleten ismerteti. Ugyanúgy a szülőkkel ismertetni kell az alkalmazott évközi egyéni értékelési módokat is.
- A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon (3-8. évfolyam) év közben félévkor és év végén a tanuló értékelése osztályzattal történik minden tantárgyból.
- Az első (félévkor és év végén) és második (félévkor) évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanulók teljesítményétől függően a következő lehet:
  - kiválóan teljesített
  - jól teljesített
  - megfelelően teljesített
  - felzárkóztatásra szorul.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

Az év végi szöveges értékelést a Bizonyítványban (A .Tü.829 sz. 16738) és annak pótlapján (A. Kö. 6002/gépi) végezzük el. A félévi értékelő lapok a következők:

FÉLÉVI ÉRTÉKELŐLAP
1. osztály

NÉV: _____

MAGATARTÁS: példás   jó   változó   rossz

- fegyelmezett, példamutató
- időnként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra, ritkán zavarja társait
- gyakran zavarja társait
- nehezen fegyelmezi magát

Az iskolai magatartási szabályokat:

- mindig betartja
- nevelői figyelmeztetésre betartja
- többszöri figyelmeztetés szükséges
- rendetlen

Nevelőivel szemben:

- figyelmes – udvarias – tisztelettudó – tiszteletlen – nyitott – zárkózott

Társaival szemben:

- barátkozó – segítőkész – türelmes – elhúzódozó – közömbös – kötekedő
-

SZORGALOM: példás   jó   változó   hanyag

Felszerelése:

- hiánytalan – ritkán hiányos – gyakran hiányos – rendben tartja – segítséggel rendben tartja – rendetlen

Munkavégzése:

- önálló – kitartó – nincs kitartása – önállóan, segítséget igényel – sok segítséget igényel – pontos – pontatlan, de segítséggel jól dolgozik – pontatlan segítséggel is – gyors - kapkodó – megfelelő tempóban dolgozik – lassú

Órai munkája:

- aktív, sokat jelentkezik – megfelelő – rövid ideig érdeklődő – keveset jelentkezik, passzív
-

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
BESZÉDKÉSZSÉG:

Hangképzése: tisztán képezi – fejlesztésre szorul – logopédiai képzést igényel

Légzéstechnikája: megfelelő – fejlesztésre szorul

Szóincse: választékos, gazdag – korosztályának megfelelő - szegényes

Kifejezőkészsége: - választékosan fejezi ki magát – rövid mondatokkal, kevés szóval fejezi ki magát – szavakban fejezi ki magát – kérdésre is csak szavakkal válaszol

A mindennapi kommunikáció alapformáit (köszönés, megszólítás, bemutatkozás, kérdezés, kérés): - jól használja – nem mindig használja megfelelően

OLVASÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Betűfelismerése: - a tanult betűket biztosan felismeri – bizonytalan – bizonyos betűket téveszt – gyakran téveszt

Összeolvasása: - folyamatos, jó tempóban – folyamatos, lassú tempóban – szótagolva, jó tempóban – szótagolva, lassan – akadozó, betűzgető – találgat – nem tud összeolvasni

Értő olvasása: - érti, amit olvas – mondatokat megért – szavakat ért meg – 2-3 betűs szavakat ért meg – nem érti az olvasottakat

---

ÍRÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Betűismeret: - a tanult betűket biztosan ismeri és írja – téveszt néhányat – sokat téveszt

Betűalak: - szabályos – kissé szabálytalan – nem tetszetős – torz, hibás

Betűkapcsolás: - szabályos – enyhébb kapcsolási hibával ír – rosszul, hibásan kapcsol

Másolás írottról: - hibátlan – kevés hibával – sok hibával ír

Másolás nyomtatotról: - hibátlan – kevés hibával – sok hibával ír

Képek nevének leírása: - hibátlan – kevés hibával – nem tudja leírni

Írástempó: - lendületes, gyors – megfelelő – lassú – kapkodó

Írásképe: esztétikus – tetszetős – rendezetlen - szabálytalan

Füzetek külalakja: - tetszetős – rendezett – tiszta - megfelelő – változó –
rendetlen

MATEMATIKA:

**Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített –
felzárkóztatásra szorul**

(_____ számkörben)

Számjegyek felismerésében, számjegyírásban: - biztos – bizonytalan

Számfogalma: - biztos – bizonytalan – fejlesztésre szorul

Matematikai jelek felismerése, alkalmazása: - biztos – bizonytalan – nem
tudja

Alapműveletek végzése (összeadás, kivonás, pótlás, bontás):

- pontosan, önállóan, hibátlanul számol - tévedések előfordulnak - sok
hibát ejt

- eszközök használatával, kevés nevelői segítséggel dolgozik - sok
segítséget igényel

Egyszerű szöveges feladatot: önállóan – kevés segítséggel – sok
segítséggel old meg

Sorozatok, függvények: szabályt önállóan megállapít, folytat – adott
szabályú sorozatot tud folytatni – adott szabályú sorozatot is sok hibával
folytat

Külalak: - tiszta, gondos – nem eléggé rendes – többnyire tiszta –
maszatos, rendetlen – sok az elszórt, elkapkodott munka

EMBER A TERMÉSZETBEN:

**Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített –
felzárkóztatásra szorul**

Megfigyelései: - pontosak – kissé felületesek - pontatlanok

Tapasztalatait: pontosan – kissé pontatlanul – segítséggel fogalmazza
meg

A tanultakról: biztos a tudása – egy-egy részletben bizonytalan – ismeretei hiányosak

Tájékozottsága az élő és élettelen természetről: - kiemelkedő – korának megfelelő, jó – hiányos

---

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Színek ismerete: - biztos – kissé bizonytalan – hiányos – nem ismeri fel a színeket

Színhasználata: változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket

Ábrázolása: - életkoránál jobb szintű – életkorának megfelelő – életkorának gyengén felel meg – nem felel meg az életkori elvárásoknak

Eszközhhasználata: -a rajzeszközöket kiemelkedően - biztonságosan – megfelelően – bátortalanul használja

Munkadarab esztétikája: - tetszetős, tiszta – megfelelő – elfogadható – maszatos, rendetlen

---

ÉLETVITEL ÉS GYAKORLATI ISMERETEK:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Eszközhhasználata: - biztonságos, helyes – megfelelő – bátortalanul használja, segítséget igényel

Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul

Munkadarabjai: pontosak – esztétikusak – kissé pontatlanok - pontatlanok

Tanult fogalmak ismerete: - biztos – megfelelő – kevés hiba – hiányos

Tanult anyagokat és megmunkálásukat: ismeri – felszínesen ismeri

---

ÉNEK:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Énekórákon: - szívesen, lelkesen énekel – aktivitása változó – nehezen bevonható a közös éneklésbe – egyáltalán nem szeret énekelni, nem énekel

Ritmusgyakorlatok: - kiváló – jó – megfelelő – még fejletlen

Dallam-reprodukáló képessége: - kiváló – jó – megfelelő – fejlesztést igényel

Dalos játékokban: szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt

---

HITTAN:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Bibliai történeteket: - pontosan tudja, szépen, önállóan adja elő – segítséggel el tudja mondani – nem képes a bibliai történeteket visszaadni

Tanult imákat: ismeri, önállóan el tudja mondani – segítséggel tudja – nem tudja

Tananyagot: - pontosan elsajátította – tévedések előfordulnak – gyakorlást igényel

---

TESTNEVELÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása: - sportszerű – szabálykövető – elfogadható – elutasító

Feladatvégzése: - ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan – fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja: - harmonikus – fejlett – még fejletlen

Gyakorlatok elsajátítására: - könnyen – segítség nélkül – segítséggel képes

A gyakorlatokat: - pontosan – figyelmesen – pontatlanul hajtja végre

---

Mozgásos játékokban: aktívan – szívesen- nem szívesen vesz részt

---

Néptánc

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása: - szabálykövető - elfogadható - elutasító

Feladatvégzése: - ügyes - kitartó - igyekvő - kialakulatlan - fegyelmezett - passzív - fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja: - harmonikus - fejlett - még fejletlen

Mozgásos játékokban: aktívan - szívesen- nem szívesen vesz részt

Ritmusérzéke: bizonytalan - kialakulóban - jó - kiváló (vagy kiemelkedő)

Figura és dalismerete: nem megfelelő - megfelelő - jó - kiváló

Kelt: Pécel, _____

_____
(osztályfőnök)

Ph.

FÉLÉVI ÉRTÉKELŐLAP

2. osztály

NÉV: _____

MAGATARTÁS: példás   jó   változó   rossz

- fegyelmezett, példamutató
- időnként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra, ritkán zavarja társait
- gyakran zavarja társait
- nehezen fegyelmezi magát

Az iskolai magatartási szabályokat:

- mindig betartja
- nevelői figyelmeztetésre betartja
- többszöri figyelmeztetés szükséges
- rendetlen

Nevelőivel szemben:

- figyelmes – udvarias – tisztelettudó – tiszteletlen – nyitott – zárkózott

Társaival szemben:

- barátkozó – segítőkész – türelmes – elhúzódozó – közömbös – kötekedő
-
-

SZORGALOM: példás   jó   változó   hanyag

Felszerelése:

- hiánytalan – hiányos – rendben tartja – segítséggel rendben tartja – rendetlen

Munkavégzése:

- önálló – kitartó – nincs kitartása – önállótlán, segítséget igényel – sok segítséget igényel – pontos – pontatlan, de segítséggel jól dolgozik – pontatlan segítséggel is – gyors – megfelelő tempóban dolgozik – lassú

Órai munkája:

- aktív, sokat jelentkezik – megfelelő – rövid ideig érdeklődő – keveset jelentkezik – passzív
-
-

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM OLVASÁS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Beszédkésztség:

Beszéde: - érthető és tagolt – megfelelő - nehezen érthető

Szóincse: választékos, gazdag – korosztályának megfelelő - szegényes

Kifejezőkészsége: - választékosan fejezi ki magát – rövid mondatokkal, kevés szóval fejezi ki magát – szavakban fejezi ki magát – kérdésre is csak szavakkal válaszol

A mindennapi kommunikáció alapformáit (köszönés, megszólítás, bemutatkozás, kérdezés, kérés): - jól használja – nem mindig használja megfelelően

Olvasás, szövegértés:

A mű témájának, eseményeinek, szereplőinek megállapítása: biztos és pontos – bizonytalan – tanítói segítséget igényel

Az események összefoglalása, lényeges gondolatok kiemelése: - jó – megfelelő – gyenge

Szövegértése: - az olvasott mű tartalmát megérti – az olvasott mű tartalmának megértésében bizonytalan – az olvasott műből részeket ért meg – nem érti az olvasottakat

Szövegfeldolgozása: - feladatsor alapján önálló, hibátlan – megfelelő – feladatsor alapján kevés segítséget igényel, kevés hibával dolgozik – bizonytalan – segítséget igényel

Szavak, szószerkezetek, mondatok hangsúlyozása: - jó – megfelelő – gyakorlást igényel

Hangos olvasása: - folyamatos, jó tempóban – folyamatos, lassú tempóban – szótagolva, jó tempóban – szótagolva, lassan – akadozó, betűzgető – találgat

---

ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL, HELYESÍRÁS NYELVTAN:

Kiválóan teljesített - jól teljesített - megfelelően teljesített - felzárkóztatásra szorul

Betűrendbe sorolása: biztos – kevés hibával dolgozik – sok hibával dolgozik – segítséggel sem tudja

Magánhangzók, mássalhangzók ismerete: tudja- bizonytalan- nem tudja

Szótagolás, és elválasztás szabályait: tudja és alkalmazza – tudja, de alkalmazásukban bizonytalan – ismeretei hiányosak, alkalmazásukban bizonytalan

A helyesírási elveket, szabályokat: biztosan - kevés hibával- sok hibával alkalmazza

A mondatokról tanult ismeretei: biztosak- pontatlanok

A j/ly-os szavakat: biztosan, hibátlanul – kevés hibával – sok hibával írja

---

Írás

Íráshasználata: másolásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan

tollbamondásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan

akaratlagos írásnál: biztos – olykor bizonytalan – bizonytalan

Írásképe: - esztétikus – egyéni – megfelelő – rendezetlen

Munkatempója: gyors – megfelelő tempóban dolgozik – változó – kapkodó – lassú tempóban

Önellenőrzése: megbízható – pontos – általában pontos – pontatlan – még nem megbízható

MATEMATIKA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

(100-as számkörben)

Számfogalma: - biztos – bizonytalan

Számok képzésében, helyiérték szerinti bontásában: - biztos – bizonytalan – nem tudja

Alapműveletek végzése (összeadás, kivonás, szorzás, osztás):

- pontosan, önállóan, hibátlanul számol - tévedések előfordulnak -sok hibát ejt

---

- eszközök használatával, kevés nevelői segítséggel dolgozik - sok segítséget igényel

Szöveges feladatot: önállóan – kevés segítséggel – sok segítséggel old meg

Szöveges feladatokhoz megoldási tervet, táblázatot, rajzot, diagramot: - önállóan, pontosan készíti – önállóan, pontatlanul készíti – segítséggel készíti

A szabvány mértékegységek ismerete: - ismeri a tanult mértékegységeket, váltásukban biztos – ismeri, de váltásukban bizonytalan – ismeretei kissé hiányosak, több hibával váltja őket – ismeretei hiányosak, váltásukat nem tudja

Függvények, sorozatok: -szabályt önállóan megállapítja, folytat - adott szabályú sorozatot tud folytatni – adott szabályú sorozatot is sok hibával folytat

Síkidomokat: felismeri és megnevezi – még bizonytalan –nem ismeri fel

Munkatempója: - gyors – megfelelő tempóban dolgozik – változó – kapkodó – lassú tempóban

Önellenzése: - megbízható – pontos – általában pontos – pontatlan – még nem megbízható

EMBER A TERMÉSZETBEN:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Megfigyelései: - pontosak – kissé felületesek - pontatlanok

Tapasztalatait: pontosan – kissé pontatlanul – segítséggel fogalmazza meg

Tájékozottsága az élő és élettelen természetben: - kiemelkedő – korának megfelelő, jó – hiányos

A tanultakról: biztos a tudása – egy-egy részletben bizonytalan – ismeretei hiányosak

---

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Színek ismerete: - biztos – kissé bizonytalan – hiányos – nem ismeri fel a színeket

Színhasználata: változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket

Ábrázolása: - életkoránál jobb szintű – életkorának megfelelő – életkorának gyengén felel meg – nem felel meg az életkori elvárásoknak

Eszközhhasználata: -a rajzeszközöket kiemelkedően - biztonságosan – megfelelően – bátortalanul használja

Munkadarab esztétikája: - tetszetős, tiszta – megfelelő – elfogadható – maszatos, rendetlen

---

ÉLETVITEL ÉS GYAKORLATI ISMERETEK:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Eszközhhasználata: - biztonságos, helyes – megfelelő – bátortalanul használja, segítséget igényel

Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul

Munkadarabjai: pontosak – esztétikusak – kissé pontatlanok - pontatlanok

Tanult fogalmak ismerete: - biztos – megfelelő – kevés hiba – hiányos

Anyagismerete, megmunkálása: a tanult anyagokat biztosan – felszínesen ismeri

---

ÉNEK:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Énekórákon: - szívesen, lelkesen énekel – aktivitása változó – nehezen bevonható a közös éneklésbe – egyáltalán nem szeret énekelni, nem énekel

Ritmusgyakorlatok: - kiváló – jó – megfelelő – még fejletlen

Elméleti ismeretek felismerésében és alkalmazásában: - biztos – kis segítséget igényel – még bizonytalan

Dallam-reprodukáló képessége: - kiváló – jó – megfelelő – fejlesztést igényel

Dalos játékokban: szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt

A tanult dalok szövegét: ismeri – bizonytalan – nem ismeri

HITTAN:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Bibliai történeteket: - pontosan tudja, szépen, önállóan adja elő – segítséggel el tudja mondani – nem képes a bibliai történeteket visszaadni

Bibliai történetek tanulságait: - megérti – nem érti

Tanult imákat: ismeri, önállóan el tudja mondani – segítséggel tudja – nem tudja

Tananyagot: - pontosan elsajátította – tévedések előfordulnak – gyakorlást igényel

---

TESTNEVELÉS:

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása: - sportszerű – szabálykövető – elfogadható – elutasító

Feladatvégzése: - ügyes – kitartó – igyekvő – kialakulatlan – fegyelmezett – passzív – fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja: - harmonikus – fejlett – még fejletlen

Gyakorlatok elsajátítására: - könnyen – segítség nélkül – segítséggel képes

A gyakorlatokat: - pontosan – figyelmesen – pontatlanul hajtja végre

Mozgásos játékokban: aktívan – szívesen- nem szívesen vesz részt

---

Néptánc

Kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Szabálytartása: - szabálykövető - elfogadható - elutasító

Feladatvégzése: - ügyes - kitartó - igyekvő - kialakulatlan - fegyelmezett - passzív - fegyelmezetlen

Mozgáskoordinációja: - harmonikus - fejlett - még fejletlen

Mozgásos játékokban: aktívan - szívesen- nem szívesen vesz részt

Ritmuserzéke: bizonytalan - kialakulóban - jó - kiváló (vagy kiemelkedő)

Figura és dalismerete: nem megfelelő - megfelelő - jó - kiváló

Kelt: Pécel, _____

_____
(osztályfőnök)

Ph.

- Tört jegy adható, és egy jegyként számítandó, pl. $4/5 = 4,5$.
- A félévi, illetve év végi osztályzatok kerekítési szabályait a tantestület szavazza meg.
- Az osztályzatok színjelölése:
  - piros - témazáró dolgozat
  - kék - írásbeli, szóbeli felelet
  - fekete - szorgalmi feladat, beszámoló, kis előadás
- Pirossal (és bekarikázva) jelöljük a 4., 6. és 8. osztály tanulóinak szintvizsgán kapott osztályzatait is magyar nyelv és irodalomból, matematikából és hittanból, valamint a félévi és év végi felmérő átfogó írásbeli dolgozatok osztályzatait.
- A félévi és év végi felmérő dolgozatok, a szintvizsgák, valamint a témazáró dolgozatok osztályzatai az átlagszámításnál két jegynek számítanak.
- A félévi és év végi felmérő dolgozatból, valamint a témazáró dolgozatból naponta egynél több nem írható.
- A szülő az ellenőrző könyvbe, vagy tájékoztató füzetbe beírt osztályzatokat, bejegyzéseket aláírásával veszi tudomásul.
- A második osztály évvégétől negyedik osztály évvégéig a néptánc tantárgy osztályzása félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba jeggyel történik.
- A második-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:
  - második évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, ember a természetben, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, életvitel és gyakorlati ismeretek, testnevelés és hittan
  - harmadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, ember a természetben, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, életvitel és gyakorlati ismeretek, testnevelés és hittan
  - negyedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, ember a természetben, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, életvitel és gyakorlati ismeretek, testnevelés és hittan

- ötödik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, életvitel és gyakorlati ismeretek, testnevelés, hittan, hon- és népismeret, tánc és dráma, rajz és vizuális kultúra, ének-zene
  - hatodik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, természetismeret, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, informatika, életvitel és gyakorlati ismeretek, testnevelés, hittan, tánc és dráma, hon- és népismeret
  - hetedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, kémia, földrajz, fizika, informatika, életvitel és gyakorlati ismeretek, rajz és vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, hittan
  - nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, etika, biológia, kémia, földrajz, fizika, informatika, életvitel és gyakorlati ismeretek, rajz és vizuális kultúra, média ismeretek, ének-zene, testnevelés, hittan
- A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.
  - Ha a tanulónak minden osztályzata jeles, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki.
- A dicséretek az ellenőrzőben és bizonyítványban is dokumentálni kell.

4.8.3. Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kíváná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására

kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű - az egyedi, választékos stílust nélkülöző - beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

Iskolánkban az írásbeli beszámoltatás különböző formái

- témazáró dolgozatok
- félévi és év végi dolgozatok
- röpdolgozatok
- feladatlapok, mérőlapok
- fogalmazások
- beszámolók
- rajzok, térképek, grafikonok készítése

Valljuk, hogy minden tantárgy, de főleg a humán tantárgyak esetében nagyon fontos, hogy megfelelő arányban történjen a tanulók szóbeli és írásbeli beszámoltatása.

Az írásbeli beszámoltatáson belül odafigyelünk a teszt és feladatlapok használatának gyakoriságára. Mindezek nagyon szükségesek, mivel gyermekeink a mai világ jellemzői miatt (TV, számítógép, mobiltelefon használata) mind kevesebbet beszélnek, és mind rövidebben fejezik ki magukat írásban.

Célunk úgy a beszédkésztség, mint a fogalmazó készség fejlesztése.

Az írásbeli beszámoltatás esetében nagyon fontosnak tartjuk:

- a tanuló előzetes tájékoztatását a beszámoltatás időpontjáról és tárgyköréről
- az írásbeli beszámoltatás menetének meghatározását
- a javítással kapcsolatos következmények meghatározását

A pedagógus a beszámoltatás előtt köteles elmondani:

- hová kell feltüntetni a tanuló nevét, osztályát, a számonkérés időpontját
- a tanulók csak az említett lapokon dolgozhatnak, vagy másokon is
- milyen íróeszközzel dolgozhatnak
- a rajzokat, ábrákat milyen íróeszközzel lehet elkészíteni
- milyen eszközöket használhatnak a dolgozat írásakor
- a beszámoltatás időtartamát

A pedagógus feladata a beszámoltatás után:

- legkésőbb a beszámoltatás utáni 2. órára kijavítja
- a hibákat, tévedéseket a tanár piros tollal javítja
- a dolgozatra a tanár rávezeti a javítás időpontját, valamint a feladatonkénti vagy feladat elemenkénti és az összesített pontszámokat
- a kijavított dolgozatokat a pedagógus aláírásával látja el
- Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot egy héten belül kijavítja, egy napon egynél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal csak egy témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni
- Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot egy héten belül kijavítja;

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átszámolását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyakat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-39%	elégtelen (1)
40-59%	elégséges (2)
60-79%	közepes (3)
80-89%	jó (4)
90-100%	jeles (5)

4.8.4. Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteleles.
- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítette
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
  - magántanuló volt

E rendelkezést kell alkalmazni az idegen nyelv tekintetében is, az idegen nyelv tanulásának első évében.

- Az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben az iskola segítséget nyújt a tanuló felkészítésében (egyéni foglalkozások szervezése).
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne.
Az engedély megadásáról kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

4.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Iskolánk a házi feladatot elengedhetetlen pedagógiai eszköznek tartja a kitűzött oktatási cél elérésében. Segíti a tanulót az órán hallott ismeretek rendszerezésében, elmélyítésében, kreatív alkalmazásában. Nagymértékben hozzájárul a helyes önismeret kialakulásához.

A házi feladatok meghatározásának elvei:

- igazodjon a tanulók életkorához és egyéni adottságaihoz, képességeihez és érdeklődéséhez – tehát legyen differenciált
- illeszkedjen a tanítási-tanulási folyamatba
- vegye figyelembe az átlagos képességű, átlagos felkészültségű tanuló napi iskolai terhelhetőségét
- segítse elő a tanult ismeretek megszilárdítását, a készségek begyakorlását, a képességek fejlődését
- feleljen meg a tantárgyi sajátosságoknak
- biztosítsa a tanulók egyenletes terhelését

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
- Az első-második évfolyamon a tanulók a házi feladatot az iskolában az önálló órák keretében készítik el. Csak indokolt esetben adható otthoni feladat (felzárkóztatás stb.)
- A harmadik-negyedik évfolyamon a tanulók a házi feladatokat a napközis foglalkozásokon, a nem napközis tanulóink otthon készítik el
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a házi feladatokat a tanulók a tanuló-szobán, a nem tanulószobás tanulóink otthon készítik el
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését - a befektetett munka arányában - jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

4.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében, ahol a két oktatott nyelv angol, illetve német nyelv. Csoportbontás lép még föl az informatika tantárgy esetében a tanulói létszám alapján, valamint a hittan tantárgy esetében a katolikus és református hitoktatás miatt. Ennek meghatározása a szülői kérés alapján történik, attól függ, hogy mely egyházhoz tartozik a gyermek.

4.10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskolában évente egy alkalommal, gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Ennek időpontjának meghatározásakor

figyelembe kell venni a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben foglalt határidőket.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetik az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságokat. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A törvény által megszabott kötelezettség végrehajtására tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal. A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján készült összeállításra.¹³

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

4.10.1. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

Helyből távolugrás (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanulók az elugró vonal (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés – erőteljes páros lábú elrugaszkodás és ugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük méterben.

---

¹³ Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére, Szerkesztette: Andrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997

Pedagógiai Program

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Pedagógiai Program

Lányok (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34 1	.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

Hasonfekvésből törzsemelés és leengedés folyamata

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja a laza tarkótartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt
3. ütemre visszanyit tarkótartásba
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	58	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan

(A hasizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc

Kiinduló helyzet: a tanuló torna- vagy egyéb puha szőnyegen, a hátán fekszik és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laya tarkótartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Pedagógiai Program

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan

(A vállövi és karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok két perc, fiúk négy perc

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Pedagógiai Program

Lányok (4 motorikus próba értékelés esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

Elért összes pontszám	Minősítés
0-11	igen gyenge
12-22	gyenge
23-33	elfogadható
34-43	közepes
43-52	jó
53-63	kiváló

4.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

4.11.1 A magatartás értékelésének elvei

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a második-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását a első évfolyamon a félév és a tanítási év végén a második évfolyamon félév végén az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti és ezt az értékelőlapon, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második évfolyam végétől nyolcadik évfolyam végéig a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás – félévi és év végi osztályzatot az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- felelősségérzettel van az iskola, a közösség iránt
- betartja az iskola házirendjét és arra törekszik, hogy iskolatársai is betartsák
- önként vállal feladatokat és azokat megbízhatóan teljesíti, kötelességtudó
- önállóan és meggyőződéssel nyilvánítja ki véleményét
- emberi kapcsolataiban őszinte
- társait, a rászorulókat szívből segíti, segítőkész
- a felnőttekkel, pedagógusokkal és társaival szemben művelt gyerekhez illő hangnemet használ, udvariasan, előzékenyen viselkedik, tisztelettudó

- lelki érettségének megfelelően önnevelésre, önfegyelemre, önművelésre törekszik, az ehhez kapott útmutatást elfogadja, igyekszik megvalósítani
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- az osztály és az iskolaközösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi a iskola felszerelését, környezetét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- az előbbiek egyike ellen súlyosan, illetve kisebb mértékben, de ismételten vétett, de
- a házirendet betartja
- a tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy nagyon ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, készítésre vesz részt
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása
- egynél több igazolatlan órája van

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az előbbiek egyike ellen súlyosan, illetve kisebb mértékben, de ismételten vétett, vagyis
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy a tanórán kívüli többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- osztályfőnöki vagy igazgatói intője van
- egynél több igazolatlan órája van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza, több alkalommal mulasztott
- szintvizsgán másolt vagy sűgött
- egyházi szertartások közben méltatlanul viselkedik
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki intője, vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

4.11.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az második-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén a második évfolyamon félév végén az osztályfőnök szóveges értékeléssel minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal több feladatot is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- a taneszközei tiszták, rendesek és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többletfeladatot tanórán kívüli foglalkozáson, vagy versenyeken való rész-vételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- a taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- eredményeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen

- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásához a egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- a szintvizsgákon jó eredményeket ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola jutalomban részesítheti.

4.11.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskola jutalmazási formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményéért

- példamutató magatartásáért
- kiemelkedő szorgalmáért
- példamutató magatartásáért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Kiváló tanulmányi eredményért, példamutató magatartásért, iskolai szintű és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók a tantestület és az iskola fenntartója által együttesen alapított iskolai díjakban részesülnek (lásd a szabályzatot), melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát az egységes helyt-állást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

4.11.4. Fegyelmező intézkedések és fegyelmi büntetések

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait folyamatosan megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben lehet részesíteni

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés

- nevelőtestületi intés
- nevelőtestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni. A tudomásul vételt a szülő aláírásával jelzi.

Különlegesen súlyos esetekben megtörténhet a tanuló áthelyezése másik osztályba, vagy kizárása az iskolából. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és a döntésről a szülőket időben értesíteni kell.

A büntetési irányelvek a házirendben is szerepelnek.

5. Legitimációs záradék

5.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az iskola 2013. szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján
- A pedagógiai programban található helyi tantervet 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon vezették be, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre
- Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre – azaz 2013. szeptember 1. napjától 2021. augusztus 31. napjáig szól

5.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- A három évente a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését és, szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

5.3. A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója
  - a nevelőtestület bármely tagja
  - a nevelők szakmai munkaközösségei
  - az SZMK-választmány
  - az iskola fenntartója

- A tanulók a pedagógiai program módosítását az SZMK-választmány diák önkormányzati képviselői útján az SZMK-választmányának javasolhatják.
- A pedagógiai program módosítását nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
- A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

5.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola fenntartójánál
  - az iskola irattárában
  - az iskola könyvtárában
  - az iskola nevelői szobájában
  - az iskola igazgatójánál
  - az iskola igazgatóhelyettesénél
  - a nevelők munkaközösségének vezetőinél
  - az iskola könyvtárában
  - az iskola Web-lapján

Pedagógiai Program

5.5.A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Program jóváhagyásának jegyzőkönyve

Készült: 2013. március 27.

Helyszín: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pécel, Kossuth tér 7.

Jegyzőkönyvvezető: Molnárné Cselőtei Ildikó

Téma: A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda iskola módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Jelen lévők száma: 23 fő

A módosított Pedagógiai Programot elfogadta: 23 fő

Ellenszavazat: nem volt

Tartózkodott: nem tartózkodott senki

Hiányzott: 1 fő

A szavazás eredménye alapján a nevelőtestület a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programját (100%-os szavazati arányban) 100%-os szavazati aránnyal, (egyhangúlag) elfogadta.

Pécel, 2013. március 27.

Almási Zsuzsanna

Almási Zsuzsanna

igatgató

Bujna Katalin

Hitelesítők: Bujna Katalin

Órsiné Berecz Brigitta

Órsiné Berecz Brigitta

5.6. Legitimációs záradék a 2. fejezethez

A programot elfogadta az óvoda nevelőtestülete.

Egyetértését nyilvánította a teljes nevelőtestület jóváhagyta.

Dátum: Pécel, 2013. március 27.

Müllerné Makádi Hajnalka
Müllerné Makádi Hajnalka
óvodavezető

Egyetértését nyilvánította a szülők képviseletében az SZMK választmány elnöke.

Dátum: Pécel, 2013. március 25.

Vémeti Csaba
SZMK választmány elnöke

5.7. A Pedagógiai Program elfogadása és véleményezése

1. A Pedagógiai Programot az iskolai diákönkormányzat a 2013. év március 25. napján tartott ülésén véleményezte.

Kelt: Pécel, 2013.március 25.

Pintér András

Pintér András
iskolai diákönkormányzat
vezetője

2. A Pedagógiai Programot a szülői munkaközösség iskolai vezetősége a 2013. év március 25. napján tartott ülésén véleményezte.

Kelt: Pécel, 2013.március 25.

Károlyi János
iskolai szülői munkaközösség elnöke

Pedagógiai Program

---

3. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület a 2013 március 27. napján tartott ülésén véleményezte és jóváhagyta.

Kelt: Pécel, 2013. március 27.

Almási Zsuzsanna
Almási Zsuzsanna
igazgató

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programot jóváhagyta.

Kelt:Vác, 2013.

